

הבינלאומי

הדוחות הכספיים
ליום 30 בספטמבר

2021

תוכן העניינים

4	דוח הדירקטוריון וההנהלה
6	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
11	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
35	סקירת הסיכונים
60	מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים
62	בקורות ונהלים
63	הצהרת המנכ"ל
64	הצהרת החשבונאי הראשי
65	דוחות כספיים
154	ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח
155	ממשל תאגידי
158	פרטים נוספים
163	נספח

דוח הדירקטוריון וההנהלה

6	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
6	תיאור פעילות קבוצת הבנק
8	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
9	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
10	יעדים ואסטרטגיה
11	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
11	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
14	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
18	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
28	מגזרי הפעילות הפיקוחיים
34	חברות מוחזקות עיקריות
35	סקירת הסיכונים
35	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
37	סיכון אשראי
54	סיכון שוק
58	סיכון נזילות
59	סיכונים אחרים
60	מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים
62	בקורות ונהלים

רשימת לוחות - דוח הדירקטוריון וההנהלה

8	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים	1
14	תמצית דוח רווח והפסד	2
15	הרכב הרווח המימוני, נטו	3
15	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית	4
16	פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי	5
16	התפלגות ההכנסות מעמלות	6
17	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות	7
18	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים	8
18	התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים	9
18	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	10
19	אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	11
19	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק	12
20	החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה	13
20	הרכב תיק ניירות הערך	14
21	התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים	15
21	פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך	16
21	פירוט אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות	17
22	פירוט אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי לפי ענפי משק	18
22	התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	19
23	פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	20
25	הון והלימות ההון	21
26	יחס הון כולל יחס הון עצמי רובד 1 של חברה בת משמעותית	22
26	פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2018	23
28	סך ההכנסות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	24
28	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	25
29	יתרות מאזניות ממוצעות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	26
30	נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - פעילות בישראל	27
32	נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל	28
37	מידע נוסף על חובות ששונות תנאיהם במסגרת ההתמודדות עם אירועי נגיף הקורונה	29
38	אשראי שניתן בערבות מדינה במסגרת ההתמודדות עם משבר הקורונה	30
38	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי	31
41	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	32
44	חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים	33
45	חשיפות עיקריות למדינות זרות	34
46	היקף ההלוואות לדירור	35
47	נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדירור בבנק לפי מגזרי הצמדה	36
49	התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל	37
53	נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל	38
54	ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים	39
56	פירוט החוזים שיש לבנק המושפעים מרבית הליבור בגין חוזים שיימשכו מעבר לשנת 2021	40
57	תיאור החשיפה בבסיס בפועל לפי מגזרי הצמדה	41
57	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים	42
57	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד	43
57	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים	44
58	סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות	45

דוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 בספטמבר 2021

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 23 בנובמבר 2021, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים, הבלתי מבוקרים, של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") וחברות מוחזקות שלו (להלן ביחד - "קבוצת הבנק"), ליום 30 בספטמבר 2021.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

תאור פעילות קבוצת הבנק

פעילותה העסקית של קבוצת הבנק מתמקדת במספר מישורים עיקריים:

- תיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות את ביטויין בהכנסות רבית, נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הקבוצה.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות, במגוון רחב של פעילויות, בתחומי ניירות הערך, מטבע חוץ, סחר בינלאומי, שירותי מידע, כרטיסי אשראי, מכשירים פיננסיים נגזרים וכיו"ב.
- ייעוץ השקעות וייעוץ פנסיוני.
- השקעת כספי הנוסטרו של הבנק וניהול סיכונים שוק וניזילות.
- שירותי תפעול בנקאיים לשוק ההון.
- שירותי נאמנות לגופים מוסדיים באמצעות החברה לנאמנות.

הבנק פועל באמצעות שלוש חטיבות עסקיות עיקריות:

- החטיבה העסקית המרכזת את מכלול הפעילות מול לקוחות עסקיים גדולים (corporate) ומסחריים (middle market), וכן את תחום האשראי מול לקוחות עסקיים ומוסדיים הפעילים בשוק ההון.
 - החטיבה הבנקאית המספקת באמצעות הסניפים שירותי בנקאות ומשכנתאות לכלל מגזרי הלקוחות - משקי בית, בנקאות פרטית ועסקים קטנים. במסגרת זו, פועלים גם סניפי יובנק המתמחים בבנקאות פרטית ובשוק ההון וסניפי אוצר החייל, המתמחים במתן שירותים ללקוחות קמעונאיים ומסחריים, בדגש על עובדי וגמלאי מערכת הביטחון. בנוסף, במסגרת מערך פאג"י, פועלים סניפים מתמחים במגזר הדתי והחרדי.
 - חטיבת נכסי לקוחות המרכזת את מכלול הפעילות בתחומי שוק ההון, הכספים והמט"ח עם הלקוחות הפרטיים, העסקיים, המוסדיים ופעילי שוק ההון. במסגרת החטיבה פועלים חדרי העסקאות בניירות ערך, במט"ח ובפקדונות וכן מערכי ייעוץ ההשקעות, הייעוץ הפנסיוני ומרכז ההשקעות. כמו כן, החטיבה ממונה על פעילות חברות בנות בתחומים משיקים - החברה לנאמנות והחברה לניהול תיקים.
- בנוסף לבנק, כוללת הקבוצה את בנק מסד, המתמחה במתן שירותים לאוכלוסיית המורים בישראל.

רואי החשבון סומך חייקין (KMPG) מכהנים כרואי החשבון של הבנק משנת 1972.

אישרור דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

ביום 3 בינואר 2021, אישררה חברת S&P מעלות את דירוג המנפיק של הבנק בדירוג ilAAA\Stable ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג ilAA.

ביום 16 בנובמבר 2021, אישררה חברת הדירוג הבינלאומית Moody's את דירוג פקדונות הבנק במט"ח ובמטבע מקומי לטווח ארוך ל-A2, את פקדונות הבנק לזמן קצר ל-Prime-1 ואת תחזית הדירוג ליציב.

ביום 1 באוגוסט 2021, אישררה חברת "מידרוג" את הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג aa2.il אופק יציב, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג P-1.il, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג Aaa.il אופק יציב ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג Aa3.il (hyb) אופק יציב.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה ובהוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים ברבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות. לעניין זה ראו גם ההסתייגות בפרק הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם - השפעת התפשטות נגיף הקורונה. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "ייהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק סקירת הסיכונים להלן. המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים, הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

יחסים פיננסיים עיקריים	לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		לשנה שנתיים ביום 31 בדצמבר
	2020	2021	2020
מדדי ביצוע עיקריים			
תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾	8.4%	15.3%	8.6%
תשואה לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾	0.48%	0.84%	0.49%
יחס הון עצמי רובד 1	10.93%	11.64%	11.18%
יחס המינוף	5.39%	5.54%	5.29%
יחס כיסוי הנזילות	145%	133%	150%
יחס סך ההכנסות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾	2.8%	2.6%	2.7%
יחס הכנסות רבית, נטו לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾	1.8%	1.6%	1.7%
יחס עמלות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾	0.9%	0.8%	0.9%
יחס יעילות	61.0%	57.9%	61.8%
מדדי איכות אשראי עיקריים			
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור	1.35%	1.12%	1.38%
שיעור חובות פגומים או בפגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור	1.10%	0.84%	0.86%
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור פגום	168%	181%	221%
שיעור מחיקות חשבונאיות, נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾	0.15%	(0.02%)	0.10%
שיעור הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾	0.62%	(0.30%)	0.52%
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד			
	2020	2021	לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר
	במיליוני ש"ח		
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	540	1,072	
הכנסות רבית, נטו	1,980	2,090	
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	413	(206)	
הכנסות שאינן מרבית	1,126	1,281	
מזה: עמלות	1,026	1,057	
הוצאות תפעוליות ואחרות	1,894	1,953	
מזה: משכורות והוצאות נלוות	1,138	1,199	
הוצאות סילוק	5	8	
רווח נקי בסיסי למניה בת 0.05 ש"ח (בש"ח)	5.38	10.68	
נתונים עיקריים מהמאזן			
	2020	2021	30 בספטמבר
	במיליוני ש"ח		
סך כל הנכסים	167,778	159,370	173,758
מזה: מזומנים ופקדונות בבנקים	57,802	52,366	57,083
ניירות ערך	13,105	12,174	14,803
אשראי לציבור, נטו	90,970	89,585	95,877
סך כל ההתחייבויות	158,243	150,042	163,301
מזה: פקדונות הציבור	141,677	135,914	148,273
פקדונות מבנקים	2,992	1,717	5,471
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	4,394	4,384	2,851
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק	9,141	8,944	10,022
נתונים נוספים			
	2020	2021	30 בספטמבר
	במיליוני ש"ח		
מחיר מניה (באגורות)	8,514	7,108	11,820
דיבידנד למניה (באגורות)	125	125	225

(1) על בסיס שנתי.

הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילותה של קבוצת הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים); סיכוני שוק, כאשר העיקרי שבהם הינו סיכון הרבית; סיכוני נזילות; סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע; סיכון ציות והלבנת הון; סיכון אסטרטגיה; סיכון מוניטין; סיכון משפטי.

כל הסיכונים המהותיים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל.

במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

מידע נוסף מפורט בדוחות הכספיים לשנת 2020.

סיכונים מתפתחים

סיכונים מתפתחים הם סיכונים שעשויים להיווצר בתחומים חדשים, או מוקדי סיכון חדשים בתחומים קיימים, שנגזרים, בין היתר, מתמורות בסביבה שמשיפה על תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות סביבה רגולטורית, תחרותית, דיגיטלית ועוד.

הסיכונים המתפתחים העיקריים הינם סיכון אסטרטגי/מודל עסקי, סיכון רגולטורי, סיכונים סייבר ואבטחת מידע, סיכון טכנולוגיות המידע, סיכונים חוצי גבולות, סיכון בנקאות הוגנת, סיכונים סביבתיים וכן סיכון מאקרו כלכלי, הכולל את השפעת התפשטות נגיף הקורונה. לפירוט נוסף אודות הסיכונים המתפתחים, ראה **בדוח על הסיכונים** באתר האינטרנט של הבנק.

השפעת משבר נגיף הקורונה

מאז היציאה מהסגר השלישי, נמשכת מגמת ההתאוששות הכלכלית במרבית ענפי הפעילות במשק ונמשכת היציבות בשיעור האבטלה. על פי תחזית של חטיבת המחקר של בנק ישראל שפורסמה בחודש אוקטובר, התוצר צפוי לצמוח ב-7% בשנת 2021 וב-5.5% בשנת 2022.

לקראת סוף הרבעון השלישי של השנה, חלה דעיכה בשיעור התחלואה שנצפתה במהלך הגל הרביעי בישראל וזאת בעיקר על רקע חיסון האוכלוסייה במנת החיסון השלישית. התמודדות המשק עם גל זה, לא כללה הטלת מגבלות חמורות על הפעילות, אולם עדיין קיימת מידה מסוימת של חוסר וודאות לגבי הסיכונים הכרוכים בהתפשטות הנגיף, לאור הסיכון להתפרצות גלי תחלואה נוספים, גילוי ויראנטים נוספים של הנגיף, והחשש להטלת מגבלות משמעותיות, העלולות להביא לפגיעה בפעילות הכלכלית של המשק.

הבנק ממשיך במעקב ובניטור אחר הסיכונים השונים ובכללם אלו שהסתברות להתממשותם גדלה בעקבות המשבר, השלכותיהם והשפעותיהם על הבנק, בין היתר, סיכוני האשראי, סיכוני סייבר ואבטחת המידע, סיכונים איסור הלבנת הון, הסיכון האסטרטגי ועוד.

נמשכת ההקפדה על יישום הנחיות משרד הבריאות ובנק ישראל והבנק נוקט בשורה של צעדים במסגרת השמירה על ההמשכיות העסקית, תוך הקפדה על ניהול סיכונים וקיום בקורות.

ביום 30 בספטמבר 2021, האריך בנק ישראל (במסגרת הוראת שעה ניהול בנקאי תקין 250) חלק מההקלות לבנקים בנושאים שונים, לצורך התמודדות עם נגיף הקורונה ובכללם הקלות בנוגע לדרישות ההון ויחס המינוף. תוקף ההוראה הינו עד ליום 31 בדצמבר 2021 (לחלק מההקלות נקבעה תקופת מעבר).

החל מתחילת השנה, נמשכת הירידה המשמעותית בהיקף האשראי "המוקפא" בבנק ויתרת האשראי שנמצאת בדחיה בעקבות משבר הקורונה, מסתכמת בהיקפים נמוכים ולא מהותיים. יתרת תשלומי הלוואות (קרן ורבית) שנדחו, ליום 30 בספטמבר 2021 עמדה על 10 מיליון ש"ח, מהווה כ-0.01% מיתרת האשראי לציבור, בהשוואה ליתרת תשלומי הלוואות שנדחו בסך של 125 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020, שהיוו כ-0.14% מיתרת האשראי לציבור. שיעור החובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים ליום 30 בספטמבר 2021, מהווה כ-0.09% מסך האשראי לציבור, בהשוואה ל-1.9% ביום 31 בדצמבר 2020.

מאז פרוץ משבר הקורונה, נוכח אי הוודאות הגבוהה שיצר, ועל מנת לשקף את הגידול האפשרי בהפרשות הפרטניות בגין לווים אשר נפגעו מהמשבר אולם טרם זוהו, הגדיל הבנק במהלך שנת 2020 באופן משמעותי את ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי. לאורך המשבר, בוחן הבנק את ההתפתחויות במשק ואת המידע הרלוונטי לקביעת ההפרשה להפסדי אשראי והתאמת ההפרשה הקבוצתית, על מנת לשקף גידול אפשרי בהפרשות הפרטניות בגין לווים אשר נפגעו מהמשבר, אולם טרם זוהו.

במסגרת השיקולים בקביעת רמת ההפרשה הקבוצתית ליום 30 בספטמבר 2021, התחשב הבנק בעלייה בפעילות הכלכלית ביחס לזו שהשתקפה במהלך שנת 2020 והעריך כי על אף הסיכון לעלייה עתידית בשיעור התחלואה, הסיכון לגבי הפגיעה בפעילות הכלכלית פחת, לאור המדיניות להתאמת המשק להמשך פעילות בתקופה של עלייה בתחלואה, צפי למהלכי חיסון נוספים ומדיניות הממשלה לניהול משבר הקורונה במינימום פגיעה בכלכלה.

שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2021, עמד על 1.12%, בהשוואה ל-1.38% בסוף שנת 2020 ול-1.05% בסוף שנת 2019.

הערכות הבנק בדבר השלכות אפשריות של התפשטות נגיף הקורונה והשפעתו על השווקים הינן מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, תשכ"ח-1968, המבוסס, בין היתר, על מידע, פרסומים של צדדים שלישיים ואומדנים המצויים בידי הבנק, למועד זה. הערכות אלה אינן ודאיות והן עשויות להתממש באופן שונה מהותית מהאמור לעיל.

לפרטים נוספים על השפעת התפשטות נגיף הקורונה, ראה באור 15 לתמצית הדוחות הכספיים והדוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

יעדים ואסטרטגיה

הבנק פועל על פי תכנית אסטרטגית רב שנתית המתקפת על ידי הדירקטוריון, מדי חצי שנה. בחודש נובמבר 2019, אישר דירקטוריון הבנק אסטרטגיה תאגידית מעודכנת לשנים 2020-2022.

הנהלת הבנק מוכוונת ומונחת על ידי הדירקטוריון וועדותיו באשר לאסטרטגיה ולמדיניות העסקית של הבנק. במסגרת זו, מאושרים על ידי הדירקטוריון המטרות, היעדים הכמותיים והאיכותיים ותחומי הפעילות של הבנק.

הדירקטוריון וועדותיו מפקחים על עבודת ההנהלה בכל הקשור ביישום האסטרטגיה והמדיניות העסקית, כפי שאושרו על ידם. הדירקטוריון גם מאשר את מדיניות ניהול הסיכונים הכוללת, לרבות קביעת מגבלות שונות לחשיפות בתחום סיכוני האשראי, השוק והנזילות. היחידות השונות בבנק, במערך הסניפים ובמטה, פועלות במסגרת נהלים וחוזרים כתובים המנחים אותן בפעילותן השוטפת. נהלים אלו מגדירים, בין היתר, את סמכויות היחידות השונות בבנק, ואת דרכי הפעולה בהן עליהן לנקוט.

הבנק פועל לחיזוק מעמדו בקרב לקוחותיו ומכוון להענקת שירותים בנקאיים מעודכנים ומותאמים לצרכיהם, ביעילות, במקצועיות ובביטחון, תוך התאמה לסביבת הבנקאות המשתנה ושמירה על רמת סיכון מידתית.

בתכנית האסטרטגית נקבעו מיקודים עסקיים, שמטרתם להצעיד את הבנק קדימה בסביבת התחרות ותחת תנאי אי ודאות. לתכנית יעדי על במונחי תשואה על ההון ויחס יעילות ובה, במקביל לניהול סיכונים מושכל, שם הבנק דגש לנושאים הבאים:

- מתן ערך מוסף ללקוחותיו וזאת בהתאם לצרכיו של כל לקוח, לרבות בתחום הדיגיטל והמענה הטכנולוגי.
- מיקודן של החברה הבת מסד והמותגים יובנק, פאג"י ואוצר החייל, בנישות הפעילות הייחודיות להם.
- שמירה על מובילותו בשוק ההון.
- צמיחה ממוקדת סגמנטים במגזר העסקי.
- הובלת מהלכי התייעלות בהוצאות תוך ייעול מצבת כח אדם, שיפור תהליכים, הקמת מרכז תפעול סניפי, המשך התייעלות ברשת הסינוף והמשך הסטה לערוצי הבנקאות הדיגיטלית.
- בנייה וחיזוק של יכולות ליבה קריטיות, כגון ניהול הדאטה ופיתוח עסקי.

תהליכים אסטרטגיים נוספים שבוצעו בבנק בשנים האחרונות, כללו את אסטרטגיית המחשוב, אסטרטגיית לפעילות הדיגיטל, אשר מטרתה לדאוג למענה טכנולוגי מתקדם ללקוחות, ואסטרטגיית דאטה, שתמנף את המידע הרב בארגון ליצירת ערך עסקי משמעותי לבנק.

התכנית האסטרטגית נבחנה ונמצאה כרלוונטית ומתאימה לבנק, גם נוכח התפשטות נגיף הקורונה והשלכותיו הכלכליות בארץ ובעולם. הבנק ממשיך לעקוב אחר השפעות משבר הקורונה והשלכותיו על פעילות הבנק והאסטרטגיה שלו ובמידת הצורך מבצע התאמות בתכנית העבודה של הבנק.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות כלכליות עיקריות

להלן ההתפתחויות הכלכליות העיקריות שהשפיעו על הסביבה הכלכלית בה פועל ענף הבנקאות בישראל, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021.

המשק הישראלי מתאושש בקצב מהיר ממשבר הקורונה ונפתח כמעט במלואו וללא מגבלות מהותיות על הפעילות הכלכלית. לצד זאת, החל מאמצע חודש יוני 2021, חלה עלייה במספר המאומתים לנגיף הקורונה, שהגיעה לשיא בתחילת חודש ספטמבר 2021, כתוצאה מהתפשטות זן ה"דלתא". התמודדות המשק עם גל תחלואה זה, היתה שונה מהתמודדויות קודמות ולא כללה הגבלות חמורות על הפעילות. הדבר התאפשר, בין היתר, לאור מתן מנת החיסון השלישית, שסייעה רבות לדעיכת גל התחלואה לקראת סוף הרבעון השלישי, תוך ירידה במקדמי ההדבקה ובמספר החולים הקשים.

עדות ליכולת ניהול הפעילות הכלכלית הרציפה, לצד משבר הקורונה ניתן לראות גם בנתוני הצמיחה המעודדים של המשק. עם זאת, להערכת בנק ישראל, עדיין קיימת מידה רבה של חוסר ודאות לגבי הפעילות הכלכלית במשק לטווח הבינוני, בעיקר לנוכח הסיכון למחזוריות של גלי תחלואה נוספים.

לצד העלייה בפעילות המשקית, נתוני סקרי כח אדם מצביעים על ירידה מעודדת בשיעור האבטלה הרחב, לרמה של כ-7% במחצית הראשונה של חודש אוקטובר, בהשוואה לכ-13% בתחילת השנה. הירידה המתמשכת בשיעור האבטלה, חלה על רקע פתיחת המשק והסרה של מרבית הגבלות הקורונה וכן סיומו של מודל החל"ת שמימנה המדינה, אשר במסגרתו הובטחו תשלומי דמי אבטלה לכל אזרחי ישראלי שאיבד את עבודתו בתקופת הקורונה.

על רקע משבר הקורונה, הפעיל בנק ישראל כלי מדיניות ייעודיים לתמיכה בתפקוד התקין של השווקים, לחיזוק התמסורת של המדיניות המוניטרית ולהגדלת היצע האשראי לעסקים קטנים וזעירים. ניתן למנות בין צעדים אלו, את מתווה דחיית פרעון ההלוואות מהמערכת הבנקאית למשקי הבית ולעסקים, הפחתת דרישות ההון מהבנקים, תכניות ההלוואות למערכת הבנקאית למתן אשראי לעסקים קטנים, רכישות אגרות חוב על ידי בנק ישראל ועוד. עם הסרת המגבלות והתאוששות המשק, הצורך בתכנית למתן הלוואות לטווח ארוך למערכת הבנקאית למימון הלוואות, שניתנו לעסקים קטנים וזעירים יפחת והפעלת כלי זה תופסק, בכפוף להחלטת בנק ישראל.

בכלכלה העולמית ניכרים ניצני התאוששות, ההתחסנות במדינות המפותחות הגיעה לשיעור גבוה, בארה"ב אישר ה-FDA, בסוף חודש אוקטובר, את החיסון לילדים של חברת Pfizer, ובהמשך אישר המרכז לבקרת מחלות ומניעתן (CDC) חיסון ילדים בגילאי 5-11. עם זאת, המדינות המפותחות, שהשיגו את החיסונים באופן מהיר יחסית וגם יצרו כריות ביטחון פיננסי, שאפשרו להן לנקוט במדיניות מרחיבה הן בהיבט הפיסקלי והן בהיבט המוניטרי, צפויות לשוב למסלול הצמיחה ולרמות התוצר של ערב המגיפה מוקדם יותר מהמדינות המתפתחות והעניות, אשר עדיין נאלצות להתמודד עם הפנדמיה. הכלכלות המפותחות צפויות לצמוח מהר יותר מהכלכלות המתפתחות (למעט סין והודו).

צמיחה

ביום 7 באוקטובר 2021, עדכנה חטיבת המחקר של בנק ישראל את תחזיותיה, לפיהן התוצר צפוי לצמוח בשנת 2021 בשיעור של 7.0%, שיעור צמיחה גבוה ביחס לתחזית הקודמת מחודש יולי (5.5%), ובשנת 2022, צפויה צמיחה של 5.5% (6.0% לפי התחזית מחודש יולי), כך שרמת התוצר בשנת 2021, צפויה להיות נמוכה ממגמת טרום המשבר בכ-3.6% ובשנת 2022, נמוכה בכ-2.1%. התרומה המרכזית לסטיית התוצר מהמגמה טרום המשבר הינה של הצריכה הפרטית, שכן בשנת 2020, הצריכה הפרטית היתה לגורם הדומיננטי ביותר שהתכווץ, עקב הסגרים והמגבלות. בהתאם, ההכנסה הפנויה של משקי הבית עלתה ונוצר חסכון כפוי. כך, שבטווח התחזית, הצריכה הפרטית צפויה לגדול ולהוות מנוע משמעותי לצמיחת התוצר.

בתחזית קרן המטבע הבינלאומית, שפורסמה ביום 12 באוקטובר 2021, הועלתה תחזית הצמיחה של המשק הישראלי לשנת 2021, ל-7.1% (5.0% לפי התחזית מחודש אפריל). יחד עם זאת, התחזית לשנת 2022, עודכנה כלפי מטה ל-4.1% (4.3% לפי התחזית מחודש אפריל). נמוך מתחזית בנק ישראל לשנת 2022, כאמור.

סיכוני אשראי של המשק

רמת הסיכון של המשק הישראלי, כפי שהיא משתקפת מדירוגי חברות הדירוג ומשוקי ההון, נמוכה באופן יחסי. חברת דירוג האשראי העולמית Fitch אישרה בסוף חודש יולי 2021, את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ והותירה אותו עם תחזית יציבה.

חברת דירוג האשראי העולמית Moody's אישרה ביום 27 באפריל 2021, את אופק דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A1 עם תחזית יציבה, זאת לאחר שבסוף חודש אפריל 2020, הורידה החברה את אופק דירוג האשראי של מדינת ישראל מרמה של A1 עם תחזית חיובית, לתחזית יציבה.

חברת דירוג האשראי העולמית S&P קבעה ביום 14 במאי 2021 (במהלך מבצע "שומר החומות"), כי היא שבה ומאשרת את דירוג האשראי של מדינת ישראל על החוב במטבע חוץ ברמה של AA-, עם תחזית דירוג "יציבה".

תקציב המדינה

בחודש אוקטובר השנה, מליאת הכנסת אישרה בקריאה שניה ושלישית את תקציב המדינה והתכנית הכלכלית (חוק ההסדרים) לשנים 2021-2022. תקציב המדינה לשנת 2021 יעמוד על 432.3 מיליארד ש"ח ובשנת 2022 על 452.5 מיליארד ש"ח. בשנת 2022 יעמוד תקציב החינוך על כ-70 מיליארד ש"ח, תקציב משרד הביטחון יעמוד על כ-60 מיליארד ש"ח ותקציב הבריאות יעמוד על כ-45 מיליארד ש"ח. לפי אומדן ראשוני להכנת התקציב של החשב הכללי במשרד האוצר, שפורסם בחודש אוקטובר 2021, נמשכת מגמת הירידה בגירעון הממשלתי (ב-12 החודשים האחרונים עד ספטמבר 2021). כך שהגירעון המצטבר בתקופה עומד על כ-108 מיליארד ש"ח, שהם כ-7.4% מהתוצר (בהשוואה לכ-10% ביוני וכ-12% במרס 2021).

בתשעת החודשים הראשונים של השנה, נרשמה ירידה בשיעור של כ-50% בגירעון הממשלתי המצטבר, שהסתכם בכ-51.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-103.4 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השיפור בגירעון מתחילת השנה, נובע מגידול בהכנסות המדינה, אשר הסתכמו בכ-295.0 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-233.8 מיליארד ש"ח, גידול בשיעור של כ-26% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. עם זאת, ההוצאות הממשלתיות (כולל הוצאות תוכנית הסיוע הכלכלי להתמודדות עם משבר הקורונה) גדלו בשיעור של כ-2.7% והסתכמו בכ-346.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-337.3 מיליארד ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. כך שלמרות הנתונים החיוביים בצד ההכנסות, ההוצאה הממשלתית ממשיכה להיות גבוהה.

בתחזית בנק ישראל שפורסמה בחודש אוקטובר 2021, צוין שבכפוף להנחה שתקציב המדינה יאושר באופן סופי עד סוף שנת 2021, הגירעון צפוי להצטמצם ולעמוד בסוף שנת 2021 על כ-6.4 אחוזי תוצר (7.1% לפי התחזית מחודש יולי) ובשנת 2022 על כ-4.0 אחוזי תוצר (3.8% לפי התחזית מחודש יולי), לעומת 12 אחוזי תוצר בשנת 2020. יחס החוב לתוצר צפוי להסתכם בשיעור של כ-73.5% וכ-73.0% בשנים 2021 ו-2022, בהתאמה.

אינפלציה

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021, נרשמה עלייה באינפלציה. המדד "בגין" עלה בכ-2.5%, בהשוואה לירידה של 0.7% בתקופה המקבילה אשתקד ואילו המדד "הידוע" עלה בכ-2.2%, בהשוואה לירידה של 0.6% בתקופה המקבילה אשתקד. ב-12 החודשים האחרונים (מדד "בגין" ספטמבר 2021 בהשוואה לספטמבר 2020) עלה מדד המחירים לצרכן ב-2.5%. על פי עדכון חטיבת המחקר של בנק ישראל, מחודש אוקטובר 2021, האינפלציה במהלך ארבעת הרבעונים הקרובים (המסתיימים ברבעון השלישי של שנת 2022) צפויה להסתכם ב-1.7%. שיעוריה הצפויים לשנים 2021 ו-2022 עומדים על 2.5% ו-1.6% בהתאמה. על פי עדכון תחזית קרן המטבע הבינלאומית, מחודש אוקטובר 2021, שיעורי האינפלציה הצפויים בישראל לשנים 2021 ו-2022 עומדים על 1.4% ו-1.8% בהתאמה.

שוק הדיור

על פי מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, שפורסם בחודש אוקטובר 2021, נרשמה עלייה של 9.2% במחירי כלל הדירות ועליה של 11.8% במחירי הדירות החדשות, עבור עסקאות שבוצעו בחודשים יולי-אוגוסט 2021, בהשוואה לעסקאות שבוצעו בחודשים יולי-אוגוסט 2020.

שוק העבודה

משבר הקורונה השפיע באופן משמעותי על שוק העבודה, אשר עד לפרוץ המשבר הפגין עוצמה. לפי סקרי כח האדם שפרסמה הלמ"ס, נרשמה ירידה בשיעור האבטלה הרחב במחצית הראשונה של חודש אוקטובר, לשיעור של 7.1%, בהשוואה לשיעור של 7.9% במחצית השנייה של חודש ספטמבר, ובהשוואה לכ-9% בחודש יוני, כ-12% בחודש מרס וכ-13% בחודש דצמבר 2020. הירידה בשיעור האבטלה חלה על רקע פתיחת המשק והסרת מרבית הגבלות הקורונה וכן סיומו של מודל החל"ת שסיפקה המדינה, אשר במסגרתו הובטחו תשלומי דמי אבטלה לכל אזרחי ישראל שאיבד את מקום עבודתו בתקופת הקורונה.

על פי עדכון תחזית חטיבת המחקר של בנק ישראל מיום 7 באוקטובר 2021, צפויה ירידה בשיעור האבטלה הרחב מ-16.1% בשנת 2020, ל-7.1% ברבעון האחרון של שנת 2021 (8.0% לפי התחזית ביולי) ול-5.2% ברבעון האחרון של שנת 2022 (5.5% לפי התחזית ביולי), רמה שעדיין גבוהה מזו ששררה לפני המשבר (כ-3.8%). התאוששות רמת התוצר למצבה טרום המשבר, צפויה להיות מלווה בירידה בשיעור האבטלה הרחב. לפי סקר משרות פנויות שפרסמה הלמ"ס, אומדן מספר המשרות הפנויות ברבעון השלישי של שנת 2021, עלה ב-6.7% ביחס לרבעון הקודם. כמו כן, בחודש ספטמבר 2021, כמות המשרות הפנויות במשק (בניכוי עונתיות) עמדה על כ-137.5 אלף משרות, בהשוואה לכ-133.8 אלף משרות בחודש קודם. שיעור המשרות הפנויות לחודש ספטמבר עמד על 4.9%, בהשוואה ל-4.8% בחודש קודם ובהשוואה ל-2.5% בשנת 2020.

שער החליפין

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021, עלה שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-0.4%, ואילו שער החליפין של השקל מול האירו ירד בשיעור של כ-5.3%, עיקר הירידה (כ-3.6%) ברבעון השלישי של השנה.

נכון ליום 12 בנובמבר 2021, חל ייסוף חד בשקל ביחס לדולר, בשיעור של כ-3.6%, בהשוואה לסוף הרבעון השלישי של השנה. בחודש ינואר 2021, הודיע בנק ישראל כי על מנת לתמוך בהשגת יעדי בנק ישראל ובהתאוששות המשק ממשבר הקורונה ובפרט כדי לתמוך בענפי הייצוא ותחליפי הייבוא, שנפגעו מההשפעה השלילית של הירידה בשער החליפין של השקל מול הדולר, ירכוש בשנת 2021 סכום של 30 מיליארד דולר (בהמשך לרכישות בסך של כ-21 מיליארד דולר בשנת 2020).

בתחילת חודש יולי 2021, הודיע בנק ישראל כי הוא איננו מוגבל בהתערבות מירבית של עד 30 מיליארד דולר בשנת 2021, וכי בתום התכנית הוא יפעל בשוק המט"ח על פי הצורך, בהתחשב בפעילות הכלכלית של המשק. במהלך חודשים ינואר-ספטמבר 2021, רכש בנק ישראל כ-28 מיליארד דולר, המהווים כ-94% מהיעד השנתי המתוכנן.

בדוח מבקר המדינה, שפורסם ביום 19 לאוקטובר 2021, מצוין המבקר, שהגידול הניכר שהתרחש בעשור האחרון ברמת יתרות המט"ח שבנק ישראל מחזיק על רקע ההתפתחויות הכלכליות בעולם, הוביל לסטייה של כ-75 מיליארד דולר (נכון לפברואר 2021) מהרף העליון של הרמה הרצויה שקבע הנגיד ובכך הגדיל את סיכויי ההשקעה ויצר התחייבויות גדולות במאזן בנק ישראל, שרובן מיוחסות לצבירת היתרות. כדי לחזור לרמה הרצויה ממליץ מבקר המדינה להכין תוכנית מגירה, לבחינת הוועדה המוניתרית, למימוש היתרות העודפות באופן יעיל, בניסיונות המתאימות.

רביית בנק ישראל

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021, הותיר בנק ישראל את הרביית במשק ללא שינוי, על שיעור של 0.1%. לפי הערכה עדכנית של חטיבת המחקר בבנק ישראל מחודש אוקטובר 2021, צפויה הרביית להמשיך לעמוד בשנה הקרובה על 0.1% עד 0.25%, כאשר ההערכה הקודמת מחודש יולי עמדה על 0.1% בלבד.

הסביבה הגלובלית

עליה בשיעורי ההתחסנות בעולם ויעילות החיסונים, מסייעות להתאוששות הכלכלה העולמית. עם זאת, נראה כי מדד מנהלי הרכש של המדינות המפותחות התמתן, אך ממשיך להצביע על התרחבות כלכלית. היקף הסחר העולמי התמתן אף הוא, אך ממשיך להיות מצוי ברמות גבוהות של פעילות.

מדדי האינפלציה במדינות רבות נמצאים ברמות גבוהות, כאשר בחלק מהן המדד עבר את יעדי האינפלציה. בארה"ב, הבנק הפדרלי (FED) הותיר את הרביית ברמתה הנמוכה ללא שינוי, אך אותת על צמצום תכנית הרכישות בטווח הקרוב, תוך הקדמת התחזית להעלאת רביית ראשונה לסוף שנת 2022. בגוש האיר, הבנק המרכזי האירופי (ECB) הותיר את הרביית על כנה, אך הודיע על כוונתו להאט מעט את תכנית הרכישות שלו. באנגליה, על רקע עלייה בסיכון האינפלציה, אותת הבנק המרכזי על העלאת רביית. בסין, נרשמה האטה בפעילות הכלכלית ובפרט בייצור התעשייתי.

בתחזית קרן המטבע הבינלאומית, שפורסמה ביום 12 באוקטובר 2021, עדכנה הקרן את תחזיותיה לצמיחה בעולם, ל-5.9% בשנת 2021, (בהשוואה ל-6.0% בתחזית שפורסמה ביולי) והותירה את הצמיחה החזויה לשנת 2022, על 4.9%. תחזית הצמיחה של המדינות המפותחות לשנת 2021, עודכנה כלפי מטה ועומדת על 5.2% (בהשוואה ל-5.6% בתחזית שפורסמה ביולי), על רקע התגברות הסיכונים, נוכח התפרצות זן ה"דלתא" והעמקת השיבושים בשרשראות האספקה העולמיות, בתשומות ובחומרי גלם. בשנת 2022, צופה קרן המטבע צמיחה של 4.5% (בהשוואה ל-4.4% בתחזית שפורסמה ביולי).

שוקי ההון

המסחר בשוקי ההון בעולם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021, הסתכם בעליות שערות במרבית המדדים המובילים. במדדי ה-Nasdaq ו-S&P 500 נרשמה עליה ממוצעת של כ-16% ובמדד ה-Dow Jones נרשמה עליה של כ-12%. גם הבורסות המובילות באירופה הציגו עליות נאות במדדים המובילים.

בשוק המקומי נרשמו עליות שערות בכל מדדי המניות המובילים. מדד ת"א-125 סיים את תשעת החודשים הראשונים של השנה בעלייה של כ-18% ומדדי ת"א-90 ות"א-SME60 עלו בכ-17% בממוצע.

גם במדדים הסקטוריאליים נרשמו עליות נאות מתחילת השנה, ובראשם מדד ת"א בנקים-5 ומדד ת"א נפט וגז שעלו בכ-40% בממוצע (מחיר הנפט עלה בכ-55% מתחילת השנה). מדד ת"א נדל"ן עלה בכ-27%, על רקע החזרה לסביבת ביקושים גבוהים בתעשיות השונות, כתוצאה מהחזרה ההדרגתית לשגרה כלכלית ועסקית ומהמשך העלייה בביקוש לדירות.

המסחר בשוק אגרות החוב, התאפיין בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021 בעליות שערות. בלטו לחיוב אגרות החוב הקונצרניות צמודות המט"ח, עם עלייה של כ-8.6% וזאת בהשפעת ציפיות לפיחות בשקל מול הדולר, בין היתר, עקב תוכנית רכישות הדולרים, עליה הודיע בנק ישראל וציפיות להקדמת העלאת רביית הפד.

ברבעון השלישי של שנת 2021, נמשכה הירידה בגיוסי האוצר באמצעות הנפקות אג"ח ממשלת ישראל, מכ-14 מיליארד ש"ח בחודש בממוצע ברבעון הראשון של שנת 2021, לכ-11 מיליארד ש"ח בחודש וכ-5 מיליארד ש"ח בחודש ברבעון השני והשלישי של שנת 2021, בהתאמה. להאטה המתמשכת בהיקף גיוסי האוצר מתחילת השנה, תרמה העלייה בהכנסות הממשלה, בעיקר ממיסים, בכ-29% מתחילת שנת 2021, בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד, כפי שעולה מנתוני משרד האוצר.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות, וברווח כולל אחר

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-1,072 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-540 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 98.5%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) עמדה בתקופה ינואר-ספטמבר 2021 על שיעור של 15.3%, בהשוואה ל-8.4% בתקופה המקבילה אשתקד ול-8.6% בכל שנת 2020.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השלישי של השנה הסתכם ב-364 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-201 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 81.1%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) עמדה ברבעון השלישי של השנה על שיעור של 15.5%, בהשוואה ל-9.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

תמצית דוח רווח והפסד

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שינוי	2020	2021	שינוי	2020	2021	
ב- %	במיליוני ש"ח		ב- %	במיליוני ש"ח		
10.9	2,077	2,304	10.7	698	773	רווח מימוני, נטו ⁽¹⁾
(149.9)	413	(206)	(175.8)	91	(69)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
50.8	1,664	2,510	38.7	607	842	רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
3.7	1,029	1,067	4.8	336	352	עמלות והכנסות אחרות
3.1	1,894	1,953	0.8	640	645	הוצאות תפעוליות ואחרות
103.3	799	1,624	81.2	303	549	רווח לפני מסים
124.4	254	570	77.1	109	193	הפרשה למסים על הרווח
137.5	24	57	10.5	19	21	חלק הבנק ברווחי חברה כלולה לאחר השפעת המס
						רווח נקי:
95.3	569	1,111	77.0	213	377	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
34.5	(29)	(39)	8.3	(12)	(13)	רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
98.5	540	1,072	81.1	201	364	המיוחס לבעלי מניות הבנק
8.4%		15.3%	9.5%		15.5%	תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ⁽²⁾

- (1) סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות הרבית, נטו והכנסות המימון שאינן מרבית לרווח המימוני, נטו.
- (2) על בסיס שנתי.

התפתחות הכנסות והוצאות

הרווח המימוני נטו

בכדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות רבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מרבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי ההוגן של נגזרים, המהווים חלק בלתי נפרד מניהול סיכוני הרבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, המהווה חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה למדד המחירים לצרכן.

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו

תשעת החודשים הראשונים של שנת		2020				2021			
2020	2021	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח						במיליוני ש"ח			
2,160	2,392	715	714	731	718	729	856	807	הכנסות רבית
180	302	57	54	69	61	59	146	97	הוצאות רבית
1,980	2,090	658	660	662	657	670	710	710	הכנסות רבית, נטו
97	214	(3)	64	36	51	*76	*75	63	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית
2,077	2,304	655	724	698	708	746	785	773	סך הרווח המימוני המדווח
									בניטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:
3	(3)	-	3	-	(6)	(3)	5	(5)	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
16	21	(9)	20	5	12	3	10	8	הכנסות (הוצאות) ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
(27)	156	(48)	4	17	25	*65	*45	46	רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות
(8)	174	(57)	27	22	31	65	60	49	סך כל ההשפעות שאינן מפעילות שוטפת
2,085	2,130	712	697	676	677	681	725	724	רווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽¹⁾

* התאמה לא מהותית של מספרי השוואה. ראה באור 1.ה. לתמצית הדוחות הכספיים.

(1) מזה בגין השפעות שינויים במדד - הכנסה בסך של כ-83 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021, בהשוואה להוצאה בסך של כ-20 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד (ברבעון השלישי של השנה - הכנסה בסך של כ-33 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך של 48 מיליון ש"ח ברבעון השני ו-3 מיליון ש"ח ברבעון השלישי אשתקד).

הרווח המימוני מפעילות שוטפת, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021, הסתכם ב-2,130 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,085 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור 2.2%. הגידול מוסבר מהשפעת השינויים במדד ומהשפעת הגידול בהיקפי הפעילות העסקית. גידול זה קוזז בהשפעת שחיקת המרווחים, כתוצאה מירידת רבית בנק ישראל ומירידת הרבית הדולרית, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית:

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2020	2021	
באחוזים		
2.18	2.12	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי רבית
0.33	0.49	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות רבית
1.85	1.63	פער הרבית הכולל
2.00	1.85	יחס בין הכנסות מרבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הרבית

למידע נוסף בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות רבית, ראה נספח 1 לפרק מממשל תאגידי.

ההכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-206 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 413 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון השלישי של השנה ב-69 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 91 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסות בגין הפסדי אשראי, אשר נרשמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה, נבעו בעיקר מקיטון בהפרשה הקבוצתית, המוסבר בשיפור במדדים המאקרו כלכליים ובאינדיקטורים המצביעים על רמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי של הבנק ומהמשך הירידה בהיקף החובות הנמצאים בדחיות תשלומים.

בתקופה המקבילה אשתקד, ההוצאות בגין הפסדי אשראי נבעו בעיקר מגידול בהפרשה הקבוצתית, בעקבות השינויים בסביבה המאקרו כלכלית, כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה וחוסר הוודאות באשר להשפעתה על מצב הלווים ומגידול בהיקף החובות הבעייתיים כתוצאה מכך.

להלן פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים:

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2020	2021	2020	2021	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
129	80	22	25	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(82)	(103)	(32)	(37)	קיטון בהוצאה הפרטנית וגביית חובות שנמחקו חשבוניות
47	(23)	(10)	(12)	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
366	(183)	101	(57)	הוצאה (הכנסה) קבוצתית בגין הפסדי אשראי
413	(206)	91	(69)	סך כל ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
מזה:				
295	(182)	64	(37)	הוצאות (הכנסות) בגין אשראי מסחרי
38	(1)	10	(3)	הוצאות (הכנסות) בגין אשראי לדיור
80	(23)	17	(29)	הוצאות (הכנסות) בגין אשראי פרטי אחר
0.07%	(0.03%)	(0.05%)	(0.05%)	שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.55%	(0.27%)	0.46%	(0.24%)	שיעור ההוצאה (הכנסה) הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.62%	(0.30%)	0.41%	(0.29%)	שיעור סך כל ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾

(1) על בסיס שנתי.

ההכנסות מעמלות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-1,057 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,026 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.0%, שנבע בעיקר מעלייה בהכנסות מפעילות שוק ההון, המוסברת מגידול בהיקף תיק ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק.

להלן התפלגות ההכנסות מעמלות:

לתשעת החודשים שנתיים ביום		
30 בספטמבר 2020	30 בספטמבר 2021	
במיליוני ש"ח		
157	151	ניהול חשבון
74	84	כרטיסי אשראי
527	560	פעילות בשוק ההון
133	122	הפרשי המרה
59	59	עמלות מעסקי מימון
76	81	עמלות אחרות
1,026	1,057	סך כל העמלות

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-1,953 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,894 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.1%. להלן פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות:

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום		
30 בספטמבר 2020	30 בספטמבר 2021	
במיליוני ש"ח		
1,138	1,199	משכורות והוצאות נלוות
261	255	אחזקה ופחת בנינים וציוד
71	78	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
5	8	הוצאות סילוק
419	413	הוצאות אחרות למעט סילוק
1,894	1,953	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-1,199 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,138 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.4%. הגידול מוסבר בעיקר מהתאמת רכיבי תגמול משתנים לתשואה ולרווח הבנק.

הוצאות אחזקה ופחת בנינים וציוד הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-255 מיליון ש"ח בהשוואה ל-261 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2.3%, שנבע בעיקר מירידה בהיקף נכסי הנדל"ן בקבוצה, עקב מהלכי התייעלות.

ההוצאות האחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-421 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-424 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 0.7%.

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-570 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-254 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי הגיע ל-35.1% לעומת 31.8% בתקופה המקבילה אשתקד, בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי של 34.2%. הגידול בשיעור המס האפקטיבי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, נובע מהכנסות מסים בגין שנים קודמות, בסך של 37 מיליון ש"ח, שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד.

חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס הסתכם ב-57 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-24 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בחלק הבנק ברווח של חברה כלולה נובע מגידול ברווחי חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ, שהושפעו בעיקר מירידה בהפרשה להפסדי אשראי ומגידול בהיקפי הפעילות.

סך הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-1,106 מיליון ש"ח, סכום זה הושפע מהרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בסך של 1,072 מיליון ש"ח, מרווח כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 36 מיליון ש"ח ומהפסד כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי שוק בסך של 2 מיליון ש"ח.

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2021 הסתכם ב-173,758 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-167,778 מיליון ש"ח בסוף שנת 2020, גידול בשיעור של 3.6%

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

	30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2020	שינוי ב- %
אשראי לציבור, נטו	95,877	90,970	5.4
ניירות ערך	14,803	13,105	13.0
מזומנים ופקדונות בבנקים	57,083	57,802	(1.2)
פקדונות הציבור	148,273	141,677	4.7
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	2,851	4,394	(35.1)
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק	10,022	9,141	9.6

ב. להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים:

	30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2020	שינוי ב- %
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים למעט נגזרים:			
אשראי תעודות	132	177	(25.4)
ערבויות והתחייבויות אחרות	8,403	7,163	17.3
מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו	2,550	2,364	7.9
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו	11,977	10,683	12.1
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו ומסגרות להשאלת ניירות ערך	9,218	8,718	5.7
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות	8,173	7,797	4.8
סך הכל	40,453	36,902	9.6

מכשירים פיננסיים נגזרים:

	30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2020	ערך נקוב	שווי הוגן שולי	שווי הוגן חיובי
חוזי רבית	171	299	17,727	453	221
חוזי מטבע	408	466	75,669	1,071	885
חוזים בגין מניות	986	986	70,937	789	789
חוזי סחורות ואחרים	-	-	100	2	2
סך הכל	1,565	1,751	164,433	2,315	1,897

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2021 הסתכם ב-95,877 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-90,970 מיליון ש"ח בסוף שנת 2020, גידול בשיעור של 5.4%

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

	30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2020	שינוי ב- %	30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2020	חלק המגזר מסך האשראי לציבור ליום
מטבע ישראלי	79,044	75,077	5.3	82.4	82.5	
- לא צמוד	12,424	11,185	11.1	13.0	12.3	
- צמוד למדד	3,667	4,143	(11.5)	3.8	4.6	
מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)	742	565	31.3	0.8	0.6	
פריטים לא כספיים	95,877	90,970	5.4	100.0	100.0	
סך הכל						

אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2020	30 בספטמבר 2020	31 בדצמבר 2020	30 בספטמבר 2020	30 בספטמבר 2021	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(2.3)	(1.0)	16,724	16,511	16,338	עסקים גדולים
7.8	5.4	5,385	5,509	5,806	עסקים בינוניים
5.8	8.9	18,876	18,330	19,967	עסקים קטנים וזעירים
3.8	4.2	21,351	21,258	22,158	משקי בית ללא הלוואות לדיור
10.0	13.4	28,336	27,469	31,156	הלוואות לדיור
25.7	57.1	70	56	88	בנקאות פרטית
(3.5)	(13.4)	1,505	1,677	1,452	גופים מוסדיים
5.1	6.8	92,247	90,810	96,965	סך הכל
מזה: אשראי צרכני ללא הלוואות לדיור וקרטיסי אשראי					
3.7	3.4	17,889	17,950	18,554	משקי בית
28.2	85.2	39	27	50	בנקאות פרטית
3.8	3.5	17,928	17,977	18,604	סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור, ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור, הסתכם ביום 30 בספטמבר 2021 ב-137,330 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-129,440 מיליון ש"ח בסוף שנת 2020, גידול בשיעור של 6.1%.

להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 30 בספטמבר 2021			ענף משק
שינוי	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	סיכון האשראי הכולל לציבור	
ב-%	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
12.0	12.0	15,591	12.7	17,461		שירותים פיננסיים (כולל חברות החזקה)
12.2	13.2	17,062	13.9	19,140		בינוי ונדל"ן
1.0	7.9	10,263	7.5	10,365		תעשייה
(1.7)	5.7	7,368	5.3	7,240		מסחר
4.6	50.9	65,820	50.1	68,862		לקוחות פרטיים, לרבות הלוואות לדיור
7.0	10.3	13,336	10.5	14,262		אחרים
6.1	100.0	129,440	100.0	137,330		סך הכל

להלן החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה (לפי גודל חבות ברוטו לפני ניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים):

ליום 30 בספטמבר 2021					
לווה מספר	ענף משק	סיכון אשראי מאזני*	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים
		במיליוני ש"ח			
1.	שירותים פיננסיים	676	474	1,150	724
2.	תעשייה	19	993	1,012	1,012
3.	שירותים פיננסיים	-	1,000	1,000	1,000
4.	תעשייה	224	335	559	559
5.	בינוי	190	369	559	551
6.	שירותים פיננסיים	281	225	506	506

ליום 31 בדצמבר 2020					
לווה מספר	ענף משק	סיכון אשראי מאזני*	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים
		במיליוני ש"ח			
1.	שירותים פיננסיים	500	500	1,000	1,000
2.	שירותים פיננסיים	298	609	907	907
3.	תעשייה	586	191	777	777
4.	שירותים פיננסיים	422	290	712	557
5.	אספקת חשמל ומים	501	5	506	506
6.	שירותים פיננסיים	94	401	495	396

* כולל אשראי לציבור, השקעה באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור.

ההשקעה בניירות ערך ליום 30 בספטמבר 2021 הסתכמה ב-14,803 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-13,105 מיליון ש"ח בסוף שנת 2020, גידול בשיעור של 13.0%.

להלן הרכב התיק:

יתרה ליום		חלק מסך ניירות הערך		
30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2020	30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2020	
במיליוני ש"ח		ב-%		
13,230	11,831	89.4	90.3	אגרות חוב ממשלתיות
365	321	2.4	2.5	אגרות חוב של בנקים ⁽¹⁾
515	634	3.5	4.8	קונצרני
12	12	0.1	0.1	קונצרני בערבות ממשלות
681	307	4.6	2.3	מניות ⁽²⁾
14,803	13,105	100.0	100.0	סך הכל

(1) היתרה כוללת גם אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות הנפקה של בנקים.

ב-31.12.20 כולל אגרות חוב של בנקים זרים במט"ח בבעלות ובערבות ממשלות זרות בסך של 32 מיליון ש"ח.

(2) ההשקעה במניות כוללת, בין היתר, השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 73 מיליון ש"ח, השקעה במניות ובסלי מדדי מניות במט"ח בסך של 173 מיליון ש"ח, בקרנות גידור בסך של 83 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות ובסלי מדדי מניות הנסחרים בבורסה בתל-אביב בסך של 345 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2020 - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 80 מיליון ש"ח, השקעה במניות ובסלי מדדי מניות במט"ח בסך של 55 מיליון ש"ח, השקעה בקרנות גידור בסך של 30 מיליון ש"ח והשקעה במניות ובסלי מדדי מניות הנסחרים בבורסה בתל-אביב בסך של 135 מיליון ש"ח).

להלן התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך ליום		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2020	30 בספטמבר 2021	שינוי במיליוני ש"ח	31 בדצמבר 2020	30 בספטמבר 2021	
ב- %	ב- %	ב- %	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
51.3	56.7	24.9	1,676	6,719	8,395
2.2	1.6	(15.8)	(45)	285	240
44.2	37.1	(5.3)	(307)	5,794	5,487
2.3	4.6	121.8	374	307	681
100.0	100.0	13.0	1,698	13,105	14,803
מטבע ישראלי					
- לא צמוד					
- צמוד למדד					
מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)					
פריטים לא כספיים					
סך הכל					

להלן פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים את הבנק לשם קביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 30 בספטמבר 2021:

סך הכל	מחיר מצד נגדי לעסקה**	מחיר אינדיקטיבי*	מחיר מצוטט בשוק פעיל במיליוני ש"ח	
681	78	86	517	מניות וקרנות השקעה פרטיות
8,157	-	-	8,157	אגרות חוב ממשלתיות במטבע ישראלי
478	-	192	286	אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי
5,487	-	5,420	67	אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח
14,803	78	5,698	9,027	סך הכל
100.0	0.5	38.5	61.0	% מהתיק

* מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על מודלים פנימיים שנקבעו על ידי הבנק.

** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה. לגבי קרנות השקעה פרטיות, בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך מתבססת על הדוחות הכספיים שלהן.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח לפי מדינות/יבשות:

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2020	30 בספטמבר 2021	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
4,150	4,232	ישראל (כולל ממשלת ישראל - 4,165 מיליון ש"ח; 31.12.20 - 4,051 מיליון ש"ח)
1,352	964	ארצות הברית (כולל ממשלת ארצות הברית - 908 מיליון ש"ח; 31.12.20 - 1,312 מיליון ש"ח)
29	27	צרפת
28	27	קנדה
50	49	גרמניה
84	71	המזרח הרחוק, אוסטרליה ואחרים (3 מדינות; 31.12.20 - 4 מדינות)
101	117	אירופה (3 מדינות; 31.12.20 - 3 מדינות)
5,794	5,487	סך הכל

יצוין כי בכל אחת מהמדינות (למעט ממשלת ישראל וממשלת ארצות הברית), אין מנפיק שיתרת אגרות החוב שלו עולה על 0.4% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי, לפי ענפי משק:

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2020	30 בספטמבר 2021	
במיליוני ש"ח		
125	90	חשמל ומים
169	138	בניה ונדל"ן
60	54	שירותים פיננסיים
82	109	בנקים
30	24	תעשיה
15	14	מסחר
51	49	תחבורה
4	-	שירותים ציבוריים
536	478	סך הכל

להלן הרכב תיק אגרות החוב במט"ח בקבוצת הבנק:

- **אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח** - מסתכמות ב-5,487 מיליון ש"ח (1,699 מיליון דולר) (כולל חברות זרות בסך של 348 מיליון ש"ח, אגרות חוב מדינת ישראל במט"ח בסך של 4,165 מיליון ש"ח, אגרות חוב של חברות ישראליות במט"ח, שרובן נסחרות בחו"ל בסך של 66 מיליון ש"ח ואגרות חוב ממשלתיות זרות בסך של 908 מיליון ש"ח). 98% מאגרות החוב הזרות הכלולות בתיק מדורגות בדירוג השקעה (Investment Grade) - בקבוצת דירוג A ומעלה, כאשר כ-5% מהחשיפה הינה למוסדות בנקאיים ופיננסיים מובילים במדינות OECD. תיק השקעה זה מפוזר כך שהחשיפה למנפיק יחיד (שאינו ממשלה) אינה עולה על 1% מהיקף תיק אגרות החוב במט"ח. משך החיים הממוצע בתיק אגרות החוב הזרות במט"ח עומד על כ-3 שנים. יתרת הרווחים ברטו שטרם מומשה (הכלולה בהון במסגרת התאמות לשווי הוגן בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה) בגין תיק זה, עמדה ליום הדיווח, על כ-55 מיליון ש"ח (כ-17 מיליון דולר), בהשוואה לכ-42 מיליון ש"ח (כ-13 מיליון דולר) ליום 31 בדצמבר 2020.

יתרת הרווחים, נטו (לפני השפעת המס) הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר, בגין הפער בין השווי ההוגן של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה לבין עלותן המופחתת, ליום 30 בספטמבר 2021 הסתכמה ב-74 מיליון ש"ח.

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 30 בספטמבר 2021 הסתכמו ב-57,083 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-57,802 מיליון ש"ח בסוף שנת 2020, קיטון בשיעור של 1.2%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2021 הסתכמו ב-148,273 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-141,677 מיליון ש"ח בסוף שנת 2020, גידול בשיעור של 4.7%.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2020	30 בספטמבר 2021	השינוי	31 בדצמבר 2020	30 בספטמבר 2021	
ב-%		במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
79.7	78.1	2.6	112,861	115,825	מטבע ישראלי
3.8	4.3	18.0	5,365	6,333	- לא צמוד
16.1	17.1	10.9	22,885	25,373	- צמוד למדד
0.4	0.5	31.1	566	742	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	4.7	141,677	148,273	פריטים לא כספיים
					סך הכל

פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2020	30 בספטמבר 2020	31 בדצמבר 2020	30 בספטמבר 2020	30 בספטמבר 2021	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(6.9)	6.0	12,867	11,304	11,982	עסקים גדולים
6.1	5.3	5,707	5,747	6,053	עסקים בינוניים
3.3	8.5	24,358	23,206	25,168	עסקים קטנים וזעירים
1.4	2.6	63,338	62,574	64,219	משקי בית
3.9	2.2	9,097	9,242	9,448	בנקאות פרטית
19.4	31.7	26,310	23,841	31,403	גופים מוסדיים
4.7	9.1	141,677	135,914	148,273	סך הכל

תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק

סך תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2021 עמד על 440 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-388 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2020, גידול בשיעור של 13.4%.

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 בספטמבר 2021 הסתכמו ב-2,851 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4,394 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2020, קיטון בשיעור של 35.1%.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ביום 30 בספטמבר 2021 ב-10,022 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-9,141 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2020, גידול בשיעור של 9.6%.
לפרטים בדבר התפתחות הרווח הכולל האחר, ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר.

הלימות ההון

יחסי הון מינימאליים

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, כפי שעודכנו על מנת להתאימן להנחיות באזל. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% יחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. ליחסי ההון המזעריים מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיר למועד הדיווח. בהתאם להבהרת הפיקוח על הבנקים מיום 6 באוקטובר 2021, דרישת ההון הנוספת בגין הלוואות לדיר תתווסף ליחס הון עצמי רובד 1 בלבד. לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים, את הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בה נכללה, בין היתר, הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון הרגולטוריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת וכן עדכון להוראה 329, אשר מבטל את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדיר, שהועמדו במהלך תקופת הוראת השעה, וזאת על מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי. ביום 30 בספטמבר 2021, הוראה הוראת השעה עד ליום 31 בדצמבר 2021, ובטלה ההקלה בגין הלוואות לדיר, לצורך רכישת זכות במקרקעין. כך שרק בגין הלוואות לדיר כאלה שהועמדו מיום 19 במרס 2020 ועד ליום 30 בספטמבר 2021 בלבד, לא חלה דרישת ההון של נקודת האחוז הנוספת. ההקלה בגין הלוואות לדיר שאינן לצורך רכישת זכות במקרקעין (הלוואות לכל מטרה) נשארה בתוקף עד תום תקופת הוראת השעה.

בהתאם להוראת השעה, ההקלה ביחסי ההון המזעריים תחול עד תום 24 חודשים מתום תוקף ההוראה ובלבד שיחסי ההון של התאגיד הבנקאי לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף ההוראה או יחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. עם זאת, נקבע, כי הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3 נקודות האחוז בתקופת ששת החודשים מתום תוקף ההוראה, לא תחשב כחריגה מהאמור. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים על ידי הפיקוח על הבנקים, לפי נתוני מועד הדיווח הינם 8.25%-I-11.50% בהתאמה.

בנוסף לאמור לעיל, תהליך קביעת יעדי ההון נעשה בהתבסס על הפרמטרים המרכזיים הבאים:

- ממצאי תהליך ה-ICAAP בהתבסס על פרופיל הסיכון של הקבוצה ובהתחשב ביעדים העסקיים של הקבוצה והצמיחה המתוכננת.
 - תוצאות מבחני הקיצון כמפורט בהמשך.
 - קביעת יעדי ההון נעשית לפי דרישת ההון הגבוהה יותר, מבין תוצאות ה-ICAAP לבין הנדרש בתרחיש הקיצון.
 - מקדם שמרנות וכרית ביטחון המשלבים הערכות ואומדנים ביחס לפרופיל הסיכונים ובסיס ההון.
- למידע מפורט, ראה **דוח על הסיכונים** לשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק.

יעדי ההון הפנימיים שנקבעו על ידי הדירקטוריון הינם:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.25% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.50%. בתקופת ההקלה של בנק ישראל, יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-8.25% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-11.50%. אלה עשויים להשתנות בהתאם לביצועי המשכנתאות ברבעון הרלוונטי.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

יעדי ההון מביאים בחשבון את הסיכונים שהבנק חשוף אליהם, כשהעיקריים בהם הינם סיכוני האשראי, סיכונים פיננסיים לרבות סיכון הרבית, סיכונים תפעוליים לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע, סיכון טכנולוגיות המידע, סיכון ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין. כל זאת מבוצע בהלימה לדיאלוג מול בנק ישראל. אמידת הסיכונים מביאה בחשבון, גם את היבטי משבר הקורונה והשלכות אפשריות על הבנק.

מבחני הקיצון

הבנק מיישם תשתית תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית ובוחן את יחסי ההון לפי תכנון ההון התלת שנתי. המתווה כולל, בין היתר, תרחישי קיצון הוליסטיים "מתגלגלים" על פני שלוש שנים, בתחום סיכוני האשראי, סיכונים פיננסיים, סיכונים תפעוליים לרבות סייבר, איסור הלבנת הון, ציות, אסטרטגיה, מוניטין, תפעולי ועוד. מתווה תרחישי הקיצון, כולל גם השפעות קיצוניות של משבר הקורונה. למידע מפורט, ראה **דוח על הסיכונים** באתר האינטרנט של הבנק.

הוראות באזל 3

בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לכך, החל מיום 1 בינואר 2021 עומדת התקרה על 10%.

מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית

ביום 12 בינואר 2016, הופץ מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. לפי המכתב, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תכנית רב שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאי המכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התכנית לתקופה של חמש שנים בקו ישר. ביום 16 בדצמבר 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו, עד ליום 31 בדצמבר 2021.

- ברבעון השלישי של שנת 2018, התקבלה החלטה על מיזוג אוצר החייל וביום 1 בינואר 2019 מוזג אוצר החייל עם ולתוך הבנק. בגין מהלכים אלה ביצעה הקבוצה הפרשה לפיצויים מוגדלים בסך של 82 מיליון ש"ח (53 מיליון נטו לאחר השפעת המס). ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי ההתייעלות, נכון ליום 30 בספטמבר 2021 היה מביא לקיטון נוסף של 0.03% ביחסי הלימות ההון.
- ביום 28 ביולי 2020 וביום 3 בנובמבר 2020, אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות, על פיה יתאפשר לכ-60 עובדים קבועים בבנק, המשתייכים לאוכלוסיית היעד שהוגדרה, לפרוש בפרישה מוקדמת ובתנאים מועדפים.

התוכנית הגדילה את ההפסד הכולל האחר (ברוטו) בסך של 48 מיליון ש"ח בגין התחייבות לפיצויים ולהטבות לאחר פרישה. כמו כן, ברבעון הרביעי של שנת 2020 בוצעה הפרשה נוספת לפיצויים מוגדלים בסך של כ-50 מיליון ש"ח בגין פרישה מוקדמת נוספת הצפויה בשנים הקרובות. סך ההשפעה נטו, לאחר השפעת המס בגין מהלכים אלה הסתכם ב-65 מיליון ש"ח. ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי ההתייעלות, נכון ליום 30 בספטמבר 2021, היה מביא לקיטון של 0.08% ביחסי הלימות ההון.

יישום ההוראות

במסגרת הנדבך הראשון, הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל לסיכונים האשראי, השוק והסיכונים התפעוליים. במסגרת הנדבך השני, הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. מסמך ה-ICAAP לנתוני 30 ביוני 2020 הוגש כנדרש לבנק ישראל והבנק נמצא בתהליך הכנת המסמך לנתוני ה-30 ביוני 2021. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בבנק משמשת בסיס לתהליך הפנימי המבוצע בחברה הבת הבנקאית בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי שלה.

יתרה ליום		
30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2020	
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים		
10,222	9,369	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
1,889	2,749	הון רובד 2, לאחר ניכויים
12,111	12,118	סך כל ההון הכולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
80,297	76,203	סיכון אשראי
793	883	סיכונים שוק
6,725	6,729	סיכון תפעולי
87,815	83,815	סך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
11.64%	11.18%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.79%	14.46%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.25%	8.29%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
11.50%	*11.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* עודכן לאור הבהרת הפיקוח על הבנקים כי דרישת ההון הנוספת בגין הלוואות לדיור תתווסף ליחס הון עצמי רובד 1 בלבד.

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2021 עמד על 11.64%, בהשוואה ל-11.18% ליום 31 בדצמבר 2020. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2021 עמד על 13.79%, בהשוואה ל-14.46% ליום 31 בדצמבר 2020.

ההון הכולל ליום 30 בספטמבר 2021 הסתכם ב-12,111 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-12,118 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. בסיס ההון הושפע מחד מרווח בסך של 1,072 מיליון ש"ח, מרווח כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 36 מיליון ש"ח, ומאידך, גידול זה קוּזַז בירידה במכשירים שהונפקו על ידי הבנק הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בסך של 891 מיליון ש"ח.

נכסי הסיכון ליום 30 בספטמבר 2021 הסתכמו ב-87,815 מיליון ש"ח בהשוואה ל-83,815 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020.

יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברה בת משמעותית בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל):

31 בדצמבר 2020	30 בספטמבר 2021	
	באחוזים	
14.03%	14.97%	בנק מסד בע"מ
15.19%	16.01%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
		יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס מינוף - הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון לבין מדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (כולל את הבנק). ביום 15 בנובמבר 2020, פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה), במסגרתה עודכנה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף. העדכון מקל את דרישת יחס המינוף בחצי נקודת האחוז, כך שעל הבנק לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד (במקום 5%), וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מהיקף הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בהתאם להוראת השעה (כפי שעודכנה לאחרונה ביום 30 בספטמבר 2021). ההקלה תהיה בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2021, כאשר לאחר מכן ההקלה תחול ל-24 חודשים נוספים, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תוקף ההוראה, או יחס המינוף המינימלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם להוראה, הנמוך מביניהם.

יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2021 עומד על 5.54%, בהשוואה ל-5.29% ליום 31 בדצמבר 2020.

מדיניות חלוקת דיבידנד

בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד שאישר דירקטוריון הבנק (כפי שעודכנה ביום 9 ביוני 2015 וביום 14 באוגוסט 2017), הבנק יחלק כדיבידנד בכל שנה עד 50% מהרווח הנקי השנתי של הבנק הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים הרגולטוריים ומהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק, מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית. יובהר, כי החל משנת 2017, הרווח הנקי השנתי מתייחס לרווח הנקי השנתי של השנה השוטפת.

אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע ממסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל. מובהר בזאת, כי כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות נוספות כמפורט בבאור 24.א.ב' לדוחות הכספיים לשנת 2020.

להלן פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2018:

יום ההכרזה	יום התשלום	סך הדיבידנד ששולם	דיבידנד למניה
		במיליוני ש"ח	בש"ח
5 במרס 2018	21 במרס 2018	95	0.95
28 במאי 2018	5 ביוני 2018	60	0.60
14 באוגוסט 2018	2 בספטמבר 2018	100	1.00
20 בנובמבר 2018	9 בדצמבר 2018	100	1.00
12 במרס 2019	20 במרס 2019	105	1.05
28 במאי 2019	17 ביוני 2019	85	0.85
13 באוגוסט 2019	29 באוגוסט 2019	110	1.10
26 בנובמבר 2019	12 בדצמבר 2019	110	1.10
15 במרס 2020	31 במרס 2020	125	1.25
25 באוגוסט 2021	1 בספטמבר 2021	225	2.25

לאור מכתבה של המפקחת על הבנקים, מיום 29 במרס 2020, לכל הבנקים המסחריים ולהוראת השעה מיום 31 במרס 2020 (נב"ת 250 (התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה) ("הוראת השעה")), המתקנת את הוראת ניהול בנקאי תקין 201, בו נכללה בקשה, בין היתר, לבחון מחדש את מדיניות חלוקת הדיבידנד על רקע משבר הקורונה ואי הוודאות הנובעת מהתפתחות המשבר, קיים דירקטוריון הבנק, דיונים מעת לעת, בקשר ליישום מדיניות הדיבידנד המפורטת לעיל, בשים לב לתקופת הוראת השעה כפי שהוארכה מפעם לפעם ועל רקע ציפיות הפיקוח על הבנקים לגבי המערכת הבנקאית בנושא, בהתבסס על המשך חוסר הוודאות הכלכלית וההשפעה האפשרית של המשך פגיעה במשק.

ביום 26 ביולי 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראת השעה. על פי דברי ההסבר לעדכון האמור, רמת אי הוודאות, שעדיין גבוהה בעקבות משבר הקורונה, והסיכון שהפסדי האשראי הנובעים מהמשבר טרם התממשו במלואם, מחייבים המשך תכנון הון זהיר ושמרני, וגישה זהירה ושמרנית בחלוקת דיבידנד. הפיקוח הבהיר, כי נוכח השיפור בפעילות הכלכלית, התגברות המגמה של חזרה הדרגתית לרמה טרום המשבר והצבירה מחדש של כרית ההון על ידי התאגידים הבנקאיים, הוא מתיר למערכת הבנקאית לחלק דיבידנד אך באופן מוגבל, מתוך גישה זהירה ושמרנית. בנוסף, עמדת המפקח על הבנקים במועד האמור היתה, כי חלוקה בסכום הגבוה מ-30% מרווחי שנת 2020 לא תיחשב כתכנון הון זהיר ושמרני. לאור עמדתו האמורה של המפקח על הבנקים ועל רקע המשך אי הוודאות והסיכון כאמור, ביום 17 באוגוסט 2021, אישר דירקטוריון הבנק, בשלב האמור, חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 225 מיליון ש"ח (ברוטו) המהווים 30% מהרווח הנקי על פי הדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2020.

ביום 30 בספטמבר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון נוסף להוראת השעה. בעדכון זה הוארכה תקופת הוראת השעה עד ליום 31 בדצמבר 2021. בדברי ההסבר לעדכון נאמר כי למרות התגברות התהליכים של יציאה ממשבר הקורונה, רמת אי הוודאות עדיין גבוהה ומשליכה על היכולת של הבנקים לחזות את צרכי ההון שלהם בטווח הבינוני, ולכן הם חייבים להמשיך בתכנון הון זהיר ושמרני. הפיקוח מעודד את הבנקים לגישה זהירה ושמרנית בחלוקת דיבידנד או ברכישה עצמית והבהיר, כי עמדת המפקח היא כי חלוקה בסכום הגבוה מ-30% מרווחי הבנק (בשנת 2020 ובשנת 2021) לא תיחשב כתכנון הון זהיר ושמרני.

לאור האמור לעיל, ועל אף שלא חל שינוי במדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק בעניין חלוקת דיבידנד בכל שנה עד 50% מהרווח הנקי כמפורט לעיל, החליט דירקטוריון הבנק ביום 23 בנובמבר 2021, כי נוכח התייחסות המפקח על הבנקים, בשלב זה, לאשר חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 320 מיליון ש"ח (ברוטו), המהווים 30% מהרווח הנקי על פי הדוחות הכספיים של הבנק לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021.

המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 2 בדצמבר 2021 ויום התשלום יהיה 13 בדצמבר 2021. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

דירקטוריון הבנק ימשיך לדון בהמשך יישומה של מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק, לאור התפתחויות משבר הקורונה והשפעתו על המשק ועל הבנק, בהתאם להתפתחויות ולרגולציה ובכפוף לדין ולהנחיות המפקח על הבנקים.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בבאור 11א' לתמצית הדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוח, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים.

להגדרות המגזרים הפיקוחיים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה באור 28 לדוחות הכספיים לשנת 2020. לפירוט בדבר מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה, ראה באור 28א' לדוחות הכספיים לשנת 2020.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

א. סך ההכנסות *

חלק המגזר מסך ההכנסות		לשלושת החודשים שנתיים		לשלושת החודשים שנתיים		
לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
2020	2021	השינוי	2020	2021		
ב-%		ב-%	במיליוני ש"ח			
9.9	8.6	(4.9)	102	97		עסקים גדולים
5.4	4.8	(3.6)	56	54		עסקים בינוניים
22.7	21.3	2.1	235	240		עסקים קטנים וזעירים
42.7	40.5	3.2	441	455		משקי בית
2.2	2.4	17.4	23	27		בנקאות פרטית
5.1	4.7	-	53	53		גופים מוסדיים
12.0	17.7	60.5	124	199		ניהול פיננסי
100.0	100.0	8.8	1,034	1,125		סך הכל

חלק המגזר מסך ההכנסות		לתשעת החודשים שנתיים		לתשעת החודשים שנתיים		
שנתיים ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
2020	2021	השינוי	2020	2021		
ב-%		ב-%	במיליוני ש"ח			
9.7	8.8	(1.3)	302	298		עסקים גדולים
5.6	4.7	(9.7)	175	158		עסקים בינוניים
23.5	21.3	(1.8)	731	718		עסקים קטנים וזעירים
43.6	40.6	1.0	1,354	1,368		משקי בית
2.5	2.4	5.3	76	80		בנקאות פרטית
6.3	5.1	(11.3)	194	172		גופים מוסדיים
8.8	17.1	110.6	274	577		ניהול פיננסי
100.0	100.0	8.5	3,106	3,371		סך הכל

ב. רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2020	2021	2020	2021	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
66	153	32	34	עסקים גדולים
19	72	11	22	עסקים בינוניים
101	211	25	77	עסקים קטנים וזעירים
114	204	36	88	משקי בית
17	18	4	6	בנקאות פרטית
44	37	7	10	גופים מוסדיים
179	377	86	127	ניהול פיננסי
540	1,072	201	364	סך הכל

* כולל הכנסות רבית נטו והכנסות שאינן מרבית.

ג. יתרות מאזניות ממוצעות*

חלק המגזר מסך האשראי לציבור		אשראי לציבור		אשראי לציבור		
לתשעת החודשים שנתיים		לתשעת החודשים שנתיים		לתשעת החודשים שנתיים		
ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
2020	2021	השינוי	2020	2021		
%-ב	%-ב	%-ב		במיליוני ש"ח		
19.7	18.0	(4.7)	17,616	16,796		עסקים גדולים
6.3	5.9	(1.5)	5,620	5,537		עסקים בינוניים
19.7	20.4	7.7	17,605	18,967		עסקים קטנים וזעירים
52.7	54.4	7.3	47,185	50,617		משקי בית
0.1	0.1	29.2	48	62		בנקאות פרטית
1.5	1.2	(21.3)	1,401	1,103		גופים מוסדיים
100.0	100.0	4.0	89,475	93,082		סך הכל

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור		פקדונות הציבור		פקדונות הציבור		
לתשעת החודשים שנתיים		לתשעת החודשים שנתיים		לתשעת החודשים שנתיים		
ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
2020	2021	השינוי	2020	2021		
%-ב	%-ב	%-ב		במיליוני ש"ח		
9.7	8.2	(3.9)	12,333	11,851		עסקים גדולים
4.3	3.9	5.3	5,379	5,664		עסקים בינוניים
16.6	16.8	16.0	20,978	24,324		עסקים קטנים וזעירים
45.6	44.1	10.4	57,717	63,718		משקי בית
6.7	6.3	5.9	8,534	9,036		בנקאות פרטית
17.1	20.7	38.5	21,591	29,907		גופים מוסדיים
100.0	100.0	14.2	126,532	144,500		סך הכל

* יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

מגזרים עסקיים - מגזר העסקים הקטנים והזעירים,

להלן נתונים עיקריים אודות המגזרים העסקיים - עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2020				לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021				
עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל	
במיליוני ש"ח								
153	39	71	263	153	39	71	263	הכנסות רבית, נטו
87	15	26	128	87	15	26	128	הכנסות שאינן מרבית
240	54	97	391	240	54	97	391	סך הכנסות
(35)	(5)	3	(37)	(35)	(5)	3	(37)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
154	24	42	220	154	24	42	220	הוצאות תפעוליות ואחרות
77	22	34	133	77	22	34	133	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
19,717	5,697	16,264	41,678	19,717	5,697	16,264	41,678	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
19,967	5,806	16,338	42,111	19,967	5,806	16,338	42,111	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
24,766	5,856	11,795	42,417	24,766	5,856	11,795	42,417	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
25,168	6,053	11,982	43,203	25,168	6,053	11,982	43,203	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2020				לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021				
עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל	
במיליוני ש"ח								
454	112	221	787	454	112	221	787	הכנסות רבית, נטו
264	46	77	387	264	46	77	387	הכנסות שאינן מרבית
718	158	298	1,174	718	158	298	1,174	סך הכנסות
(89)	(30)	(62)	(181)	(89)	(30)	(62)	(181)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
475	73	123	671	475	73	123	671	הוצאות תפעוליות ואחרות
211	72	153	436	211	72	153	436	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
18,967	5,537	16,796	41,300	18,967	5,537	16,796	41,300	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
19,967	5,806	16,338	42,111	19,967	5,806	16,338	42,111	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
24,324	5,664	11,851	41,839	24,324	5,664	11,851	41,839	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
25,168	6,053	11,982	43,203	25,168	6,053	11,982	43,203	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות של המגזרים העסקיים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021, בהשוואה לתקופה המקבילה

אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-787 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-823 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.4%, אשר נבע בעיקר מירידה במרווחים הפיננסיים על הפקדונות עקב ירידת רבית בנק ישראל וירידת הרבית הדולרית. קיטון זה קוזז בחלקו בגידול בהכנסות הרבית שנבע מעלייה בהיקפי הפעילות.

ההכנסות שאינן מרבית הסתכמו ב-387 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-385 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 0.5%. ההכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-181 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 294 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות בגין הפסדי אשראי נבעו בעיקר מקיטון בהפרשה הקבוצתית, עקב שיפור במדדים המאקרו כלכליים ובאינדיקטורים המצביעים על רמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי של הבנק. בתקופה המקבילה אשתקד, ההוצאות בגין הפסדי אשראי נבעו בעיקרם מגידול בהפרשה הקבוצתית, בעקבות השינויים בסביבה המאקרו כלכלית, כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה וחוסר הוודאות באשר להשפעתה על מצב הלווים ומגידול בהיקף החובות הבעייתיים כתוצאה מכך.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-671 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-649 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.4%, אשר נבע מגידול בהוצאות השכר. הגידול מוסבר בעיקר מהתאמת רכיבי תגמול משתנים לתשואה ולרווח הבנק. הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזרים העסקיים הסתכם ב-436 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-186 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול המוסבר בעיקר מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי, כאמור לעיל.

היתרה הממוצעת של האשראי לציבור הסתכמה ב-41,300 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-40,841 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.1%.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2021 הסתכם ב-42,111 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-40,350 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2020, גידול בשיעור של 4.4%.

היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור הסתכמה ב-41,839 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-38,690 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 8.1%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2021 הסתכמו ב-43,203 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-40,257 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2020, גידול בשיעור של 7.3%.

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

להלן נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2020			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021			
סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	
					במיליוני ש"ח	
301	5	296	306	3	303	הכנסות רבית, נטו
163	18	145	176	24	152	הכנסות שאינן מרבית
464	23	441	482	27	455	סך הכנסות
27	1	26	(32)	-	(32)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
363	16	347	359	17	342	הוצאות תפעוליות ואחרות
40	4	36	94	6	88	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
47,765	48	47,717	52,235	70	52,165	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
48,783	56	48,727	53,402	88	53,314	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
69,833	8,904	60,929	73,142	9,134	64,008	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
71,816	9,242	62,574	73,667	9,448	64,219	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2020			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021			
סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	
					במיליוני ש"ח	
937	20	917	915	12	903	הכנסות רבית, נטו
493	56	437	533	68	465	הכנסות שאינן מרבית
1,430	76	1,354	1,448	80	1,368	סך הכנסות
118	1	117	(24)	-	(24)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,077	49	1,028	1,095	52	1,043	הוצאות תפעוליות ואחרות
131	17	114	222	18	204	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
47,233	48	47,185	50,679	62	50,617	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
48,783	56	48,727	53,402	88	53,314	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
66,251	8,534	57,717	72,754	9,036	63,718	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
71,816	9,242	62,574	73,667	9,448	64,219	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות של מגזר האנשים הפרטיים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021, בהשוואה לתקופה המקבילה

אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-915 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-937 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2.3%, אשר נבע בעיקר מידידה במרווחים הפיננסיים על הפקדונות עקב ירידת רבית בנק ישראל וירידת הרבית הדולרית. קיטון זה קוזז ברובו בגידול בהכנסות הרבית שנבע מעלייה בהיקפי הפעילות.

ההכנסות שאינן מרבית הסתכמו ב-533 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-493 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 8.1%, אשר נבע בעיקר מעלייה בהכנסות מפעילות שוק ההון, המוסברת מגידול בהיקף תיק ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק.

ההכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-24 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 118 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות בגין הפסדי אשראי נבעו בעיקר מקיטון בהפרשה הקבוצתית, עקב שיפור במדדים המאקרו כלכליים ובאינדיקטורים המצביעים על רמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי של הבנק. בתקופה המקבילה אשתקד, ההוצאות בגין הפסדי אשראי נבעו בעיקרם מגידול בהפרשה הקבוצתית, בעקבות השינויים בסביבה המאקרו כלכלית, כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה וחוסר הוודאות באשר להשפעתה על מצב הלווים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-1,095 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,077 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.7%, אשר נבע בעיקר מגידול בהוצאות השכר, המוסבר בעיקר מהתאמת רכיבי תגמול משתנים לתשואה ולרווח הבנק.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במגזר האנשים הפרטיים, הכולל את מגזר משקי הבית והבנקאות הפרטית הסתכם ב-222 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-131 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול המוסבר בעיקר מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי, כאמור לעיל.

היתרה הממוצעת של האשראי לציבור הסתכמה ב-50,679 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-47,233 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 7.3%.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2021 הסתכם ב-53,402 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-48,783 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2020, גידול בשיעור של 9.5%.

היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור הסתכמה ב-72,754 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-66,251 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 9.8%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2021 הסתכמו ב-73,667 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-71,816 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2020, גידול בשיעור של 2.6%.

מגזר ניהול פיננסי

סך כל ההכנסות המשיכות למגזר זה הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-577 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-274 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול אשר נבע בעיקר מעלייה בסך של 188 מיליון ש"ח ברווח מהשקעה במניות ובאגרות חוב ומגידול בסך של 103 מיליון ש"ח בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות.

הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-377 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-179 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח מוסבר מעלייה בהכנסות, כאמור לעיל ומגידול בחלק הבנק ברווחי קאל, שהסתכם ב-57 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-24 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

חברות מוחזקות עיקריות

בנק מסד בע"מ (להלן - "מסד") - בו מחזיק הבנק 51.0% מהון המניות ומזכויות ההצבעה, הינו בנק מסחרי המתמחה במתן שירותים לאוכלוסיית המורים בישראל.

השקעת הבנק במסד ליום 30 בספטמבר 2021 הסתכמה ב-453 מיליון ש"ח.

סך המאזן של מסד ליום 30 בספטמבר 2021 הסתכם ב-10,688 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10,349 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2020, גידול בשיעור של 3.3%.

סך כל ההון של מסד ליום 30 בספטמבר 2021 הסתכם ב-888 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-804 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2020, גידול בשיעור של 10.4%. הרווח הנקי של מסד הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-79.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-58.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 36.2%.

חלק הבנק ברווחי מסד הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-40.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-30.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווחי מסד מוסבר בעיקר מגידול בגביית חובות שנמחקו בשנים קודמות ומקיטון בהפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי, בעיקר עקב שיפור באינדיקטורים המצביעים על רמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי של מסד ומהמשך הירידה בהיקף החובות הנמצאים בדחיית תשלומים.

תשואת הרווח הנקי (על בסיס שנתי) עמדה על 12.9% בהשוואה ל-10.5% בתקופה המקבילה אשתקד. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עומד על 16.01% בהשוואה ל-15.19% בסוף שנת 2020. יחס הון עצמי רובד 1 עומד על 14.97% בהשוואה ל-14.03% בסוף שנת 2020. במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-30 ביוני 2020 נקבעו על ידי דירקטוריון מסד יעדי ההון המינימליים כדלקמן: יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת משיעור של 10.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65%.

בחודש יוני 2021, זכה מסד בשנית, במכרז החשכ"ל למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים במוסדות להכשרת עובדי הוראה. תקופת ההסכם על פי המכרז הינה ל-5 שנים מחודש יולי 2021, עם אופציה לחשכ"ל להארכה עד ל-3 שנים נוספות.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") - הבנק מחזיק 28.2% בהון ו-21.0% בזכויות ההצבעה בכאל.

כאל עוסקת בשיווק ובתפעול של הנפקת כרטיסי אשראי וסליקת עסקאות בכרטיסי אשראי של המותגים הבינלאומיים "ויזה" ו"מסטרקארד", משווקת ומפעילה את מערך כרטיסי האשראי של "דיינרס" באופן בלעדי בישראל וכן סולקת כרטיסים ממותג "ישראכרט".

השקעת הבנק בכאל ליום 30 בספטמבר 2021 הסתכמה ב-699 מיליון ש"ח.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עמד על 15.3%, בהשוואה ל-14.8% בסוף שנת 2020.

חלק הבנק ברווחי כאל, לפני השפעת המס, הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-64.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-27.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווחי כאל מוסבר בעיקר מירידה בהפרשה להפסדי אשראי ומגידול בהיקפי הפעילות.

ראה באור 9 לתמצית הדוחות הכספיים באשר לבקשות לאישור תובענות ייצוגיות נגד כאל ולשומות שהוציא מנהל מס ערך מוסף לכאל.

סקירת הסיכונים

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוחות הכספיים לשנת 2020. על כן, יש לקרוא את הפרק יחד עם פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2020. מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

כללי

- א. פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכונים אשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכונים שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הרבית, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע, סיכונים ציות והלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין.
כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. ניהול הסיכונים מתבצע ברמת הקבוצה, כאשר תפיסת הסיכון הכוללת של הקבוצה עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית, שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל פי העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון, כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחיימת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו, על פי אמות מידה מקובלות.
- ד. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בקבוצה באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות הבקרה הבלתי תלויות בחטיבות לניהול סיכונים והחשבונאי הראשי והמערך המשפטי, וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערכי הביקורת הפנימית והחיצונית.
- ה. מנהל הסיכונים הראשי הינו חבר הנהלה ונושא באחריות לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרחב הארגון כולו.
- ו. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
רו"ח אלי כהן, מכהן כראש החטיבה לניהול סיכונים ומנהל הסיכונים הראשי (CRO), כמנהל הסיכונים התפעוליים, כממונה על האכיפה הפנימית בניירות ערך וכמנהל ההמשכיות העסקית.
סיכונים האשראי מנוהלים על ידי רו"ח בנצי אדירי, ראש החטיבה העסקית.
סיכון האסטרטגיה והסיכונים הפיננסיים מנוהלים על ידי גב' אלה גולן, ראש חטיבת משאבים וניהול פיננסי.
סיכונים הציות מנוהלים על ידי מר אמיר בירנבוים, אשר במסגרת תפקידו כקצין הציות הראשי, מנהל את סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור וסיכונים חוצי גבולות, מנהל את יחידת האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך וממונה על האכיפה הפנימית בדיני התחרות הכלכלית. כמו כן, הוא מכהן כ-Responsible officer הממונה על יישום הוראות ה-FATCA, ה-CRS והסכם ה-QI ותחת אחריותו נמצא גם תחום ההגנה על הפרטיות.
סיכונים ה-ID מנוהלים החל מיום 6 באפריל 2021, על ידי מר אופיר קדוש, מנכ"ל מתן - מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ. מתחילת השנה ועד ליום זה, נוהלו על ידי גב' איריס לבנון, משנה למנכ"ל מתן וממלאת מקומו.
סיכונים הסייבר מנוהלים על ידי מר יהושע פלג, מנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע.
הסיכונים המשפטיים מנוהלים על ידי עו"ד חביבה דהן, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי.
סיכון המוניטין מנוהל על ידי רו"ח נחמן ניצן, ראש חטיבת החשבונאי הראשי.
- ז. סיכונים נוספים כדוגמת סיכונים רגולציה וחקיקה מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל ועל ידי חברי הנהלה וראשי המערכים בתחומים הנתונים לאחריותם.
- ח. ניהול הסיכונים מתבצע בחברה הבת הבנקאית בנפרד, על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון החברה הבת המתבססת על מדיניות הקבוצה ועל בסיס מתודולוגיית ניהול סיכון קבוצתית, תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בחברה הבת.
בחברה הבת הבנקאית מכהן מנהל סיכונים ראשי, שכפוף למנכ"ל החברה הבת ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הבנק.
- ט. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי החטיבה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נטולות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

י. במסגרת מסמך הסיכונים מוצגים כלל הסיכונים, שאליהם חשופה קבוצת הבנק במסגרת פעולותיה, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בקבוצה ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי החטיבה ברבעון הרלוונטי.

יא. לבנק ולקבוצה מגוון תרחישי קיצון לסיכונים הייחודיים, כפי שמוטמעים במסמכי המדיניות השונים.

הבנק מיישם מתווה תרחישי קיצון, לבחינת הנאותות ההונית ובוחן את יחסי ההון לפי תכנון ההון התלת שנתי. התרחישים משלבים התממשות של מספר מוקדי סיכון בו זמנית. התרחישים שמפעיל הבנק, כוללים תרחישים מסוג ניתוחי רגישות, תרחישים היסטוריים, תרחישים היפותטיים ותרחישים מאקרו כלכליים. תרחישי הקיצון עודכנו במהלך שנת 2020 ובמסגרת זו הובאו לידי ביטוי השפעות אפשריות של משבר הקורונה, תוך זיהוי ומיפוי מוקדי הסיכון הרלוונטיים, בהתאם לאופי ולהתפתחות המשבר.

תרחישי הקיצון, מהווים כלי משלים למיפוי ולניהול הסיכונים הגלומים בכלל הפעילויות של הבנק ובמוקדי הסיכון הנגזרים מהם. התרחישים ותוצאותיהם מהווים כלי לאיתור נקודות החולשה וקבלת החלטות. לבנק תכניות הנהלה להתמודדות עם תרחישי הקיצון, באמצעות נקיטת אמצעים שונים. בנוסף, בהתאם לדרישת בנק ישראל, הבנק מחשב מבחן קיצון על בסיס פרמטרים אחידים למערכת הבנקאית. תרחישי הקיצון האחידים, מהווים עבור בנק ישראל, כלי לקבלת תמונה הוליסטית ועדכנית על המשק הישראלי ועל יכולת המערכת הבנקאית להוסיף ולהעמיד אשראי לציבור תוך שמירה על יציבותה.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2020.

למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו הסיכון שלווה או צד נגדי, של הבנק, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. במסגרת יישום הוראות באזל מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי. במסגרת נדבך 2 מאותגרת הקצאת ההון של הנדבך הראשון ובמידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים האשראי.

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 30 בספטמבר 2021, אין קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה

עם תחילת המשבר ולאור ההשלכות האפשריות שהיו על מצב המשק והלווים, ומתוך מטרה לעודד תאגידים בנקאיים לפעול לייצוב לווים שלא עומדים או עשויים לא לעמוד במחויבויות התשלום החוזיות שלהם עקב נגיף הקורונה, פרסם בנק ישראל חוזרים ובהם דגשים לטיפול בחובות לגביהם בוצעו שינויים בתנאים. בהתאם לחוזרים נקבע, בין היתר, כי שינויים בתנאי הלוואות וביניהם דחיית במועדי תשלום, ויתורים על רבית פיגורים והארכות של תקופות לפרעון לא גורמים באופן אוטומטי לסיווג של הלוואות כחובות בעייתיים בארגון מחדש. בנק ישראל עודד את הבנקים לבצע שינויים זהירים בתנאי הלוואות, אשר מבוססים על הבנת סיכון האשראי של הלווה, ואשר עקביים עם חוקים, תקנות והוראות רלוונטיות ויכולים לסייע לפרעון החוב.

לפרטים בדבר הנחיות הפיקוח על הבנקים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ראה באור ג.1(4) בתמצית הדוחות הכספיים.

מידע נוסף על חובות ששוננו תנאיהם במסגרת ההתמודדות עם אירועי נגיף הקורונה, אשר לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי:

30 בספטמבר 2021											
חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים, נכון למועד הדיווח ⁽¹⁾			פירוט נוסף של יתרת החוב הרשומה של חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים			פירוט נוסף של חובות שנמצאים בדחיית תשלומים, לפי משך תקופת דחיית התשלומים ⁽³⁾			חובות אשר תקופת דחיית התשלומים בגינם הסתיימה, נכון למועד הדיווח		
חובות לא בעייתיים											
חובות לא בעייתיים											
יתרת חוב רשומה	מספר הלוואות	סכום התשלומים שנדחו	חובות בעייתיים	חובות אשראי, בפיקור של 30 ימים או יותר	חובות אשראי, בפיקור של 30 ימים או יותר	סך הכל חובות לא בעייתיים	של יותר מ-3 ועד ל-6 חודשים	של יותר מ-6 חודשים	יתרת חוב רשומה	מזה: בפיקור של 30 ימים או יותר	
4	1	1	-	-	4	4	-	4	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	7	
29	46	4	6	5	18	23	-	23	753	33	
57	67	5	52	4	1	5	-	5	5,038	136	
-	6	-	-	-	-	-	-	-	423	16	
90	120	10	58 ⁽²⁾	9	23	32	-	32	6,238	192	
207	291	19	104	23	80	103	3	100	6,704	176	
467	1,464	44	121	70	276	346	148	195	6,722	175	
1,754	5,778	125	202	228	1,305	1,552	778	621	6,078	103	

(1) מזה: דחיות שניתנו שאינן במסגרת תכנית רוחבית בסך 32 מיליון ש"ח.

(2) מזה: סווגו כחובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית בסך 53 מיליון ש"ח.

(3) תקופת דחיית התשלומים הינה התקופה המצטברת של דחיות שניתנו לחוב מתחילת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ואינה כוללת דחייה אחרת אשר לה הלווה זכאי לפי כל דין.

עם פרוץ משבר הקורונה, אימץ הבנק את ההקלות הרגולטוריות שניתנו על ידי בנק ישראל ואיפשר ללקוחותיו לדחות החזר תשלומים של הלוואות וגם להסדיר לוח תשלומים מקל לפרעון החוב.

קיימת ירידה משמעותית בהיקף האשראי המוקפא. נכון ליום 30 בספטמבר 2021, שיעור החובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים מהווה כ-0.09% מסך האשראי לציבור, בהשוואה ל-1.9% ביום 31 בדצמבר 2020.

במקביל, עם פרוץ המשבר, חתם הבנק על הסכם עם החשב הכללי, יחד עם בנקים נוספים במערכת הבנקאית ואחרים, להעמדת הלוואות בערבות מדינה, שמטרתן לסייע לעסקים בישראל להתמודד עם קשיי תזרים שנוצרו כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה ולצורך כך הוקמו הקרנות הייעודיות, "הקרן לעסקים קטנים ובינוניים לנפגעי קורונה" ו"הקרן לעסקים גדולים להתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה". הבנק ממשיך להעמיד ללקוחותיו העסקיים הלוואות במסגרת הקרנות בערבות המדינה, המאפשרות להם להתמודד עם התמשכות המשבר והשלכותיו.

אשראי שניתן בערבות מדינה במסגרת ההתמודדות עם משבר הקורונה

פעילות לווים בישראל	30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2020
עסקים קטנים וזעירים	1,381	1,308
עסקים בינוניים	369	431
עסקים גדולים	153	165
סך הכל	1,903	1,904

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, הכולל רכיבים חוץ מאזניים ליום 30 בספטמבר 2021, הסתכם ב-2,065 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,295 מיליון ש"ח בסוף שנת 2020, קיטון בשיעור של 10.0%.

יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בקבוצה ליום 30 בספטמבר 2021, עמד על 1.5%, בהשוואה ל-1.8% בסוף שנת 2020. 18.5% מסיכון האשראי הבעייתי בקבוצה משוייכים לענף התעשייה, 13.3% לענף הנדל"ן, 13.0% לענף המסחר ו-27.9% לענף הלקוחות הפרטיים, לרבות הלוואות לדיור. יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 1.9%, בהשוואה ל-2.2% בסוף שנת 2020.

למידע נוסף בדבר איכות האשראי ראה באור 12.ב.(1) לדוחות הכספיים.

ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור

סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי: (1)	30 בספטמבר 2021		30 בספטמבר 2020		סך הכל	פרטי	סך הכל
	מסחרי	לדיור	מסחרי	לדיור			
סיכון אשראי מאזני	42,722	30,514	21,300	94,536	88,070	20,342	88,070
סיכון אשראי חוץ מאזני	22,526	2,521	12,864	37,911	33,840	13,213	33,840
סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי	65,248	33,035	34,164	132,447	121,910	33,555	121,910
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:							
לא בעייתי	1,408	334	623	2,365	2,500	540	2,500
סך הכל בעייתי: (2)	1,290	307	259	1,856	2,076	329	2,076
- השגחה מיוחדת: (3)	791	248	71	1,110	1,169	113	1,169
- נחות	90	-	53	143	116	58	116
- פגום	409	59	135	603	791	158	791
סך הכל סיכון אשראי מאזני	2,698	641	882	4,221	4,576	869	4,576
סיכון אשראי חוץ מאזני	522	6	134	662	638	87	638
סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי	3,220	647	1,016	4,883	5,214	956	5,214
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיקוד של 90 ימים או יותר	22	171	18	211	270	17	270
סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור	68,468	33,682	35,180	137,330	127,124	34,511	127,124
נכסים שאינם מבצעים							
חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית	382	59	101	542	675	125	675

31 בדצמבר 2020			
סך הכל	פרטי	לדיר	מסחרי
במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי: ⁽¹⁾			
89,688	20,438	27,721	41,529
34,710	13,068	2,946	18,696
124,398	33,506	30,667	60,225
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:			
2,347	568	329	1,450
2,036	330	286	1,420
1,301	119	250	932
111	57	-	54
624	154	36	434
4,383	898	615	2,870
659	131	3	525
5,042	1,029	618	3,395
217	18	156	43
129,440	34,535	31,285	63,620
נכסים שאינם מבצעים			
524	120	36	368

סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי:⁽¹⁾

סיכון אשראי מאזני

סיכון אשראי חוץ מאזני

סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי

סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:

לא בעייתי

סך הכל בעייתי:⁽²⁾

- השגחה מיוחדת⁽³⁾

- נחות

- פגום

סך הכל סיכון אשראי מאזני

סיכון אשראי חוץ מאזני

סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי

מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר

סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור

נכסים שאינם מבצעים

חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית

(1) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(3) לרבות בגין הלוואות לדיר שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיר שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

תנועה בחובות הפגומים בגין אשראי לציבור

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2020			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021		
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
764	172	592	624	237	387
33	12	21	81	34	47
(2)	(1)	(1)	(69)	(69)	-
(15)	(7)	(8)	(16)	(4)	(12)
(51)	(12)	(39)	(20)	(4)	(16)
729	164	565	600	194	406
מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש					
275	117	158	206	103	103
36	14	22	21	10	11
(12)	(7)	(5)	(6)	(4)	(2)
(35)	(7)	(28)	(20)	(10)	(10)
264	117	147	201	99	102

יתרת חובות פגומים לתחילת התקופה

חובות שסווגו כחובות פגומים במהלך התקופה

חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום

חובות פגומים שנמחקו

חובות פגומים שנפרעו

יתרת חובות פגומים לסוף התקופה

מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש

יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת התקופה

ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה

חובות בארגון מחדש שנמחקו

חובות בארגון מחדש שנפרעו

יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה

שינויים בהפרשות להפסדי אשראי

בגין חובות פגומים

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילה התקופה

גידול בהפרשות

גביות ומחיקות

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020			לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020			לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021			
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
709	156	553	709	156	553	577	190	387	יתרת חובות פגומים לתחילת השנה
278	99	179	236	60	176	301	170	131	חובות שסווגו כחובות פגומים במהלך התקופה
(45)	(1)	(44)	(2)	(1)	(1)	(123)	(123)	-	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
(89)	(20)	(69)	(79)	(18)	(61)	(56)	(14)	(42)	חובות פגומים שנמחקו
(276)	(44)	(232)	(135)	(33)	(102)	(99)	(29)	(70)	חובות פגומים שנפרעו
577	190	387	729	164	565	600	194	406	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה
מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש									
248	108	140	248	108	140	227	113	114	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה
156	60	96	134	48	86	59	29	30	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה
(53)	(20)	(33)	(41)	(17)	(24)	(20)	(12)	(8)	חובות בארגון מחדש שנמחקו
(124)	(35)	(89)	(77)	(22)	(55)	(65)	(31)	(34)	חובות בארגון מחדש שנפרעו
227	113	114	264	117	147	201	99	102	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה
שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות פגומים									
204	35	169	204	35	169	181	37	144	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילה השנה
118	22	96	105	20	85	65	15	50	גידול בהפרשות
(141)	(20)	(121)	(94)	(16)	(78)	(66)	(19)	(47)	גביות ומחיקות
181	37	144	215	39	176	180	33	147	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה

מדדי סיכון

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2020	2020	2021	
0.86%	1.10%	0.84%	שיעור חובות פגומים או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור מזה:
0.63%	0.80%	0.62%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.23%	0.30%	0.22%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.77%	1.84%	1.50%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון האשראי הכולל בגין הציבור
0.52%	0.62%	(0.30%)	שיעור ההוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
0.10%	0.15%	(0.02%)	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
1.38%	1.35%	1.12%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
221.3%	168.0%	181.3%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור פגום
160.8%	122.6%	134.2%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור בפיגור של 90 יום או יותר
6.9%	10.8%	(2.1%)	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור*

* על בסיס שנתי.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2021						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
יחסי ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הכנסות בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי פגום	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחר						
203	5	(25)	146	376	9,685	10,159
92	(3)	(1)	67	150	12,634	13,050
32	1	(9)	110	124	5,558	6,067
170	(5)	(50)	53	268	6,629	7,182
25	(8)	(12)	7	25	16,731	16,842
181	2	(81)	130	540	13,101	14,148
703	(8)	(178)	513	1,483	64,338	67,448
163	-	(1)	59	307	33,035	33,682
303	(8)	(23)	136	269	34,164	35,180
1,169	(16)	(202)	708	2,059	131,537	136,310
-	-	-	-	-	14,792	14,792
1,169	(16)	(202)	708	2,059	146,329	151,102
פעילות לווים בחו"ל						
5	(1)	(4)	-	6	910	1,020
-	-	-	-	-	4,001	4,001
5	(1)	(4)	-	6	4,911	5,021
1,174	(17)	(206)	708	2,065	151,240	156,123

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר), אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך של 101,278 מיליון ש"ח, 14,122 מיליון ש"ח, 232 מיליון ש"ח, 1,565 מיליון ש"ח ו-38,926 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוצי מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (5) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 66 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 92 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (6) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך של 2,960 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2020						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון אשראי פגום	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
תעשייה	10,676	9,948	489	179	84	247
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁵⁾	10,238	9,907	136	37	20	84
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	6,391	6,001	178	118	13	(2)
מסחר	7,633	6,860	208	75	38	172
שירותים פיננסיים	13,970	13,924	12	7	5	28
ענפים אחרים	12,814	11,429	647	339	134	249
סך הכל מסחרי ⁽⁶⁾	61,722	58,069	1,670	755	294	817
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	29,998	29,401	320	6	38	(2)
אנשים פרטיים - אחר	34,511	33,555	341	160	80	323
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	126,231	121,025	2,331	921	412	98
בנקים בישראל וממשלת ישראל	11,739	11,739	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	137,970	132,764	2,331	921	412	98
פעילות לווים בחו"ל						
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	893	885	8	8	1	-
בנקים וממשלות בחו"ל	3,620	3,620	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	4,513	4,505	8	8	1	-
סך הכל	142,483	137,269	2,339	929	413	98

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר), אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך של 94,169 מיליון ש"ח, 11,929 מיליון ש"ח, 14 מיליון ש"ח, 1,438 מיליון ש"ח ו-34,933 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (5) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 104 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 99 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (6) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך של 3,135 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2020						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
יחסי ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי פגום	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
237	29	73	157	460	9,376	10,038
90	(2)	18	59	139	10,618	10,997
36	(8)	8	96	145	5,647	6,037
214	23	83	44	245	6,591	7,266
31	-	9	7	14	14,669	14,727
267	14	149	166	636	12,018	13,221
875	56	340	529	1,639	58,919	62,286
164	(2)	41	36	287	30,667	31,285
318	34	77	156	348	33,506	34,535
1,357	88	458	721	2,274	123,092	128,106
-	-	-	-	-	12,740	12,740
1,357	88	458	721	2,274	135,832	140,846
פעילות לווים בחו"ל						
6	-	6	21	21	1,306	1,334
-	-	-	-	-	4,120	4,120
6	-	6	21	21	5,426	5,454
1,363	88	464	742	2,295	141,258	146,300

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 95,870 מיליון ש"ח, 12,798 מיליון ש"ח, 11 מיליון ש"ח, 1,897 מיליון ש"ח ו-35,724 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (5) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 88 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 101 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (6) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך 3,001 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

ניהול סיכונים אשראי צד נגדי

חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים

רוב חשיפת האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפה הינה כלפי המערכת הבנקאית במערב אירופה ובצפון אמריקה.

חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾

31 בדצמבר 2020			30 בספטמבר 2021			דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
109	2	107	113	2	111	AAA עד AA-
3,062	35	3,027	3,040	34	3,006	A+ עד A-
149	7	142	160	4	156	BBB+ עד BBB-
75	-	75	105	-	105	BB+ עד B-
3,395	44	3,351	3,418	40	3,378	סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	-	-	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾

הערות:

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.
- (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים, הבנק עשה שימוש בדירוגים שנקבעו לצורך יישום הגישה הסטנדרטית של באזל. הבנק משתמש בדירוג של סוכנות S&P לדירוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי. כאשר אין דירוג מסוכנות S&P משתמש הבנק בדירוג מסוכנויות אחרות.

הערות כלליות:

- חשיפות האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשה בגין הפסדי אשראי.
- חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות.
- למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 10 לדוחות הכספיים. סיכון האשראי החוץ מאזני בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים שבוצעו עם מוסדות פיננסיים זרים, כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, הסתכם ליום 30 בספטמבר 2021 ב-279 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2020 - 227 מיליון ש"ח).

מרבית החשיפה של הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים בעלי איתנות פיננסית גבוהה, אשר מרביתם בקבוצת דירוג השקעה A- ומעלה. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2021, לא חל שינוי מהותי בחשיפות האשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים ולא בוצעה הורדה בדירוג האשראי של מוסדות פיננסיים אלו.

התיאבון לסיכון המידתי שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים אשר מרביתה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

עיקר חשיפת האשראי הנוכחית של הקבוצה (92%) מיוחסת למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצות הדירוג AAA עד AA- כאשר 3% מסך החשיפה מדורג בטווח שבין AAA עד AA-.

סיכון האשראי המאזני של הקבוצה למוסדות פיננסיים זרים כולל השקעה של כ-257 מיליון ש"ח באגרות חוב במט"ח. תיק אגרות החוב, הכלול בחשיפה למוסדות פיננסיים זרים, מפוזר וכולל בדירוג השקעה (Investment Grade) מזה כ-53% מדורגות בדירוג A- ומעלה. משך החיים הממוצע של התיק עומד על כ-3 שנים.

בנוסף, כולל סיכון האשראי המאזני פקדונות שהופקדו בבנקים זרים בהיקף של כ-2.7 מיליארד ש"ח, בעיקר לתקופה קצרה של יום עד שבוע.

להלן חשיפת האשראי למדינות בהן קיימת לקבוצת הבנק חשיפה העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, שהסתכם ב-1,818 מיליון ש"ח (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 בדבר רכיבי ההון):

שם המדינה	סיכון אשראי כולל במיליוני ש"ח
ארצות הברית	2,029

חשיפה למדינות זרות

החשיפה המאזנית למדינות זרות כוללת פקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים. החשיפה החוץ מאזנית כוללת ערבויות, סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומסגרות לא מנוצלות.

חשיפות עיקריות למדינות זרות*⁽¹⁾ (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2020			30 בספטמבר 2021			
חשיפה			חשיפה			
סך הכל	חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾	מאזנית ⁽²⁾	סך הכל	חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾	מאזנית ⁽²⁾	
3,100	33	3,067	3,077	41	3,036	ארצות הברית
2,874	349	2,525	2,796	390	2,406	מדינות אחרות
5,974	382	5,592	5,873	431	5,442	סך כל החשיפות למדינות זרות
25	2	23	14	1	13	מזה: סך החשיפות למדינות ה-PiGS (פורטוגל, איטליה, יוון וספרד)
209	41	168	239	41	198	מזה: סך החשיפות למדינות LDC
7	2	5	14	2	12	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נדילות

* כולל מדינות שהחשיפה אליהן עולה על 1% מסך הנכסים של הבנק על בסיס מאוחד או על 20% מההון לפי הנמוך.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נדילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

סיכונים בתיק ההלוואות לדיור

מדיניות האשראי של הקבוצה בתחום המשכנתאות

הבנק נוקט במדיניות אשראי מידתית, המאושרת על ידי דירקטוריון הבנק, נבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים בגולציה ועוד. כחלק ממדיניות זו, הבנק עוקב באופן שוטף אחר התפתחויות בתיק המשכנתאות ונוקט במגוון אמצעים לשם ניהול הסיכונים בו. הסיכונים נבחנים בהתאם למדיניות שנקבעה לגבי תיאבון הסיכון בתחום המשכנתאות, הן ברמת העסקה הבודדת והן ברמת כלל תיק המשכנתאות של הקבוצה. הבנק מנהל את הסיכונים, בין היתר, על ידי השתתת מגבלות בפרמטרים שונים, כגון שיעור המימון (LTV), שיעור ההחזר מההכנסה, שיעור ההלוואות ברבית משתנה, שיעור ההלוואות הניתנות לתקופות ארוכות (מעל 25 שנה) ועוד.

בעת מתן משכנתא, הבנק בוחן את ההסתברות לכשל על ידי שימוש במודל סטטיסטי וגם בוחן את יכולת ההחזר של הלקוח בתרחישים אפשריים של שינויי רבית. הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב, תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ולשיעור המימון.

הבנק מבצע בקרה חודשית אחר התפתחות מאפייני הסיכון בתיק המשכנתאות, בהתאם למגבלות, על פי פרמטרים במדיניות האשראי. בנוסף, נעשה מעקב אחר השתנות היקף החוב הבעייתי בתיק המשכנתאות ואחר שיעור הפיגורים בו והשוואת הנתונים לאלו של כלל המערכת הבנקאית.

היקף הלוואות לדיור

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			
שיוני	2020	2021	
ב- %	במיליוני ש"ח		
			ביצועי אשראי לדיור
37.3	4,185	5,745	הלוואות מכספי הבנק
(5.0)	20	19	הלוואות מכספי האוצר
(9.1)	11	10	מענקים מכספי האוצר
37.0	4,216	5,774	סך הכל הלוואות חדשות
13.6	575	653	הלוואות שמוחזרו מכספי הבנק
34.1	4,791	6,427	סך הכל ביצועים

ליום 30 בספטמבר			
שיוני	2020	2021	
ב- %	במיליוני ש"ח		
			יתרת האשראי לדיור, נטו
13.3	27,410	31,058	הלוואות מכספי הבנק
(8.6)	291	266	הלוואות מכספי האוצר*
39.0	41	57	מענקים מכספי האוצר*
13.1	27,742	31,381	סך הכל יתרה

* סכום זה אינו נכלל ביתרות המאזניות.

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור המימון (Loan To Value), המחושב על פי הוראת הפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיור והינו היחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור ההלוואה. יצוין כי עליית שווי נכס כשלעצמה אינה מהווה אירוע לחישוב מחדש של LTV ואילו בעת מתן אשראי נוסף בביטחון אותו נכס ניתן לחשב LTV, בהתייחס לשמאות עדכנית.

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2021 כולל כ-70% אשראי שניתן עם שיעור מימון עד 60%, בהשוואה לכ-71% ב-30 בספטמבר 2020.

כ-97% מסך האשראי ניתן בשיעור מימון של עד 75%, בדומה לנתון ביום 30 בספטמבר 2020.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021 כוללים כ-65% אשראי שניתן עם שיעור מימון של עד 60%, בהשוואה לכ-68% בתקופה המקבילה אשתקד. כל הביצועים ניתנו בשיעור מימון של עד 75%, בדומה לנתון בתקופה המקבילה אשתקד. בחישוב היחס לא נכללו הלוואות ללא ביטחון נכס.

שיעור החזר מהכנסה

פרמטר מרכזי נוסף המשמש את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור החזר מהכנסת הלוואה. יחס זה מאפשר לבנק להעריך את יכולתו של לווה לעמוד בהחזרי הלוואה השוטפים כסדרם מתוך הכנסתו הקבועה כפי שהיתה במועד מתן הלוואה. תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2021 כולל כ-90% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה לכ-89% ב-30 בספטמבר 2020. כ-99% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בהשוואה לכ-98% ב-30 בספטמבר 2020. ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021 כוללים כ-92% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה לכ-93% בתקופה המקבילה אשתקד. כל האשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בדומה לנתון בתקופה המקבילה אשתקד. בחישוב היחס לא נכללו הלוואות בולט ובלון.

הלוואות ברבית משתנה

תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2021 כולל שיעור של 60% אשראי שניתן ברבית משתנה ומסתכם לסך של 18,644 מיליון ש"ח. ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021 כוללים סך של 2,431 מיליון ש"ח ברבית משתנה עד חמש שנים, המהווים 42% מסך הביצועים וסך של 898 מיליון ש"ח ברבית משתנה כל חמש שנים ומעלה, המהווים 16% מסך הביצועים.

הלוואות ארוכות טווח

תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2021 כולל כ-80% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 25 שנה ומסתכם לסך של 25,043 מיליון ש"ח. ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021 כוללים כ-67% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 25 שנה ומסתכמים לסך של 3,824 מיליון ש"ח.

להלן נתונים על התפתחות תיק הלוואות לדיור בבנק לפי מגזרי הצמדה (ללא אשראי מכספי אוצר ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

למטרת מגורים											
מגזר לא צמוד			מגזר צמוד מדד			מגזר צמוד			בביטחון		
רביית קבועה			רביית משתנה			רביית משתנה			דירת מגורים		
יתרה	שיעור	במיליון ש"ח	יתרה	שיעור	במיליון ש"ח	יתרה	שיעור	במיליון ש"ח	יתרה	שיעור	במיליון ש"ח
במיליון ש"ח	%	במיליון ש"ח	במיליון ש"ח	%	במיליון ש"ח	במיליון ש"ח	%	במיליון ש"ח	במיליון ש"ח	%	במיליון ש"ח
8,651	28.6	13,091	43.4	3,564	11.8	4,884	16.2	9	30,199	859	31,058
7,671	28.0	11,818	43.1	3,362	12.3	4,532	16.6	13	27,396	863	28,259

להלן נתונים על התפתחות המשכנתאות בבנק (ללא אשראי מכספי אוצר):

תשעה חודשים 2021	תשעה חודשים 2020	שנת 2020	שנת 2019	שנת 2018	שנת 2017
5,745	4,185	5,915	4,374	4,149	3,756
37.3%	29.9%	35.2%	5.4%	10.5%	(13.4%)
(0.01%)	0.18%	0.14%	0.01%	-	(0.01%)
0.53%	0.59%	0.59%	0.49%	0.50%	0.51%

ביצועי הלוואות לדיור (במיליון ש"ח)

שיעור השינוי בביצועי הלוואות לדיור ביחס לתקופה מקבילה

שיעור הוצאה (ההכנסה) להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק

שיעור הפרשה המצטברת להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק

השפעת התפשטות נגיף הקורונה על אשראי לדיור

החל מחודש מרס 2020, איפשר הבנק ללווים, להקפיא את החזר התשלום החודשי של הלוואות לדיור ולהסדיר לוח תשלומים מקל לפרעון החוב. נכון ליום 30 בספטמבר 2021, תשלומי הלוואות שנדחו הסתכמו ב-5 מיליון ש"ח וזאת בהתאם לאמור בבאור 4.2 לתמצית הדוחות הכספיים. ביום 30 בספטמבר 2021, פרסם בנק ישראל עדכון הקלות רגולטוריות הקשורות להוראות נב"ת 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור" במסגרת נב"ת 250 "התמודדות עם משבר הקורונה". העדכון כולל ביטול ההקלה שהתירה לבנק לאשר הלוואה לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין ובמשכון דירה עד לשיעור מימון של 70% במקום עד לשיעור מימון של 50%. בנוסף, אשר להקלה שניתנה עד כה בנושא דרישת ההון הנוספת בשיעור של 1%, בוטלה ההקלה בגין הלוואות למטרת דיור ונותרה ההקלה בגין הלוואות לכל מטרה. כך שהחל מיום תחילת התיקונים להוראה (מיום 1 באוקטובר 2021) דרישת ההון הנוספת בשיעור של 1% תחול בגין הלוואות למטרת דיור ולא תחול בגין הלוואה לכל מטרה. המשמעות היא שבגין הלוואות לדיור שהועמדו מיום 19 במרס 2020 ועד ליום 30 בספטמבר 2021 לא חלה דרישת הון בשיעור של 1%.

עדכון מגבלות למתן הלוואות לדיור

ביום 27 בדצמבר 2020, פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור", במסגרתו הוחלט לבטל את "מגבלת רבית הפריים" (לפיה היחס בין חלק הלוואה ברבית משתנה הנושא רבית שעשויה להשתנות, תוך פחות מחמש שנים ממועד אישור הלוואה, או ממועד קביעת שיעור הרבית הקודם, לבין סך הלוואה, אינו עולה על 33%) ולהסתפק במגבלת הרבית המשתנה, הקובעת כי לפחות שליש מסך המשכנתא יינתן ברבית קבועה ועד שני השלישים הנותרים יינתנו ברבית משתנה.

תחילת התיקונים להוראה היתה החל מיום 17 בינואר 2021. עבור הלוואה לדיור המיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה בבנק, או בבנק אחר, התיקון חל מיום 28 בפברואר 2021.

ביום 6 באוקטובר 2021, פרסם בנק ישראל עדכון לקובץ שאלות ותשובות להוראת ניהול בנקאי תקין 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור", לפיו תאגיד בנקאי אינו רשאי להעמיד הלוואה נוספת לצורך מימון הון עצמי לרכישת דירה. בכדי לאפשר מימון ביניים למשפרי דיור נקבע, כי תאגיד בנקאי רשאי להעמיד הלוואות גישור, בכפוף לקיומם של תנאים מסוימים כמפורט בקובץ. הובהר, כי העדכון האמור לא יחול על הסכמים שנחתמו לפני מועד הפרסום (הסכמי רכישה, הסכמי הלוואה ואישור עקרוני למתן הלוואה).

כן עודכנה תשובה לשאלה נוספת המבהירה, כי סיוע צד ג' למימון הון עצמי באמצעות הלוואה מוגבל לבני משפחה בדרגה ראשונה, ונוספו שאלות המבהירות התייחסות בעניין סיווג הלוואה לכל מטרה והלוואות מיחזור וכן התווספה התייחסות להבהרת חישוב התוספת ליעד ההון כפונקציה של יתרת הלוואות לדיור.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור וללא נגזרים)

כללי

הבנקים בקבוצה מעמידים אשראי צרכני למגוון משקי הבית המורכב בעיקר מלקוחות שכירים, חלקם במערכת החינוך ובמערכת הביטחון. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל.

המדיניות מתבססת על מערכת פנימית לדירוג סיכון האשראי לאנשים פרטיים על פי מודלים סטטיסטיים המתעדכנים באופן שוטף וכן על ידי כללים עסקיים ועקרונות למתן אשראי, בהתאם לבחינת כושר החזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

תפיסה זו משתקפת היטב במדיניות האשראי של הבנק באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות למתן אשראי ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, וכן בתהליכי בקרה ובתהליכי עבודה מובנים, בקווי הבקרה השונים.

מודלים של דירוג סיכונים אשראי משמשים את הבנקים בקבוצה הן בתהליך החיתום של האשראי בסניפים והן להעמדת אשראי ישיר באמצעות האינטרנט, האפליקציה והבינלאומי קול. המלצות האשראי הנגזרות מהמודלים הסטטיסטיים, יחד עם נהלי הבנק הנסמכים על מדיניות האשראי של הבנק והמגבלות האיכותיות והכמותיות הכלולות בה, מגלים את תיאבון הסיכון המידי של הקבוצה בתחום האשראי הצרכני.

באשראי קמעונאי, מתמקד הבנק באשראי המאופיין ברמת פיזור גבוהה וברמת סיכון נמוכה. בהתייחס לעובדה שחברת הבת מסד עוסקת אף היא בתחום האשראי, הבנק פועל בראיה קבוצתית ליישם מתכונת עבודה סדורה וקבוצתית המגדירה, בין היתר, מתכונת מיקוד עסקי לכל סוג אוכלוסייה בקבוצה. אוכלוסיית היעד הינה בעיקר אוכלוסייה בעלת מקורות הכנסה יציבים, הזקוקה למימון בתחום הצרכני, והינה בעלת כושר החזר של האשראי, בין היתר, אוכלוסיות ייעודיות בעלות קשר משותף בחתך ארצי (כגון מורים, עובדי משרד הביטחון וכו') בעלי יכולת החזר או כנגד ביטחונות הניתנים למימוש.

הלוואות לאוכלוסיית המורים הינן הלוואות המשולמות בעיקר באמצעות ניכוי ישיר מהשכר. מרבית הלקוחות במגזר משקי הבית בסניפי אוצר החייל הינם שכירים וחלק ניכר מהם עובדים לשעבר במערכת הביטחון. חלק מההלוואות לעובדי מערכת הביטחון הניתנות במסגרת מכרזים שונים, משקפות היוון זכויות לתקופות ביניים ומאופיינות בסכומים גדולים יחסית ולתקופות ארוכות. בנוסף, במסגרת תנאי המכרז נקבעה אחריותו של משרד הביטחון לתשלום במצב כשלי אשראי ובכך פוחת סיכון האשראי הניתן לעובדי מערכת הביטחון, במסגרת זו, למינימום. החזרי הלוואות אלה והלוואות נוספות לאוכלוסיית מערכת הביטחון וכן הלוואות הניתנות במסגרת הסכמים מפעליים מנוכים מן השכר ישירות.

כ-81% מיתרת סיכון האשראי לאנשים פרטיים הינם בגין לקוחות בעלי הכנסה קבועה בחשבון בסכום העולה על 10 אלפי ש"ח.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה על האשראי לאנשים פרטיים

פרוץ משבר הקורונה לווה ברמת אי וודאות כלכלית גבוהה. הבנק נקט במספר פעולות על מנת לגדר את סיכון האשראי, בין היתר, עדכון הפרמטרים לסיווג חובות בעייתיים והתאמות במודל החיתום ובהנלי העבודה, בתחום האשראי. כמו כן, בוצעו הפרשות ברמה הקבוצתית והפרטנית בגישה שמרנית.

בחודשים האחרונים, מספר אינדיקטורים הצביעו על יציאה מהמשבר. נתוני הבנק מצביעים, כי מתחילת השנה חל שיפור ביחס בין האשראי הבעייתי לאשראי התקין בבנק ומרבית הלקוחות להם בוצעה הקפאת תשלומי הלוואות בתקופת המשבר, חזרו לשלם את הלוואות כסדרן. לאור האמור לעיל, הבנק חזר למדיניות החיתום טרם המשבר. עם זאת, התפרצות מחודשת של הנגיף עלולה לפגוע במגמת השיפור.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל:

שינוי לעומת		יתרה ליום		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2020	2020	2020	2021	
ב-%		במיליוני ש"ח		
7.1	10.8	4,865	4,700	5,209
3.1	2.8	16,468	16,510	16,971
4.0	4.6	21,333	21,210	22,180
(1.7)	(1.6)	4,693	4,685	4,612
1.9	0.6	7,287	7,378	7,422
(21.2)	(22.3)	1,204	1,222	949
(1.5)	(2.3)	13,184	13,285	12,983
1.9	1.9	34,517	34,495	35,163
1.5	1.2	20,529	20,602	20,846

יתרות עו"ש ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
הלוואות אחרות
סך כל סיכון האשראי המאזני
מסגרות עו"ש לא מנוצלות
מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות
סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
סך כל סיכון האשראי החוץ מאזני
סך כל סיכון האשראי הכולל
ממוצע היקף האשראי המאזני, כולל משיכת יתר בעו"ש, יתרות מנוצלות
בכרטיסי אשראי והלוואות

להלן התפלגות סיכון האשראי הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים בישראל:

שינוי לעומת		יתרה ליום		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2020	2020	2020	2021	
ב-%		במיליוני ש"ח		
(12.8)	(15.0)	156	160	136
(30.7)	(26.5)	192	181	133
2.1	2.2	34,169	34,154	34,894
1.9	1.9	34,517	34,495	35,163
0.0	5.9	18	17	18
(12.4)	(15.4)	113	117	99
		0.36%	0.50%	(0.14%)

סיכון אשראי פגום
סיכון אשראי בעייתי לא פגום
סיכון אשראי לא בעייתי
סך כל סיכון האשראי
מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר
יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי
שיעור ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור*

* על בסיס שנתי.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל לפי התפלגות ההכנסה הקבועה בחשבון

30 בספטמבר 2021				
הכנסה קבועה בחשבון*	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני
באלפי ש"ח	במיליוני ש"ח			
ללא הכנסה קבועה	334	27	361	211
עד 10	3,498	487	3,985	2,237
מ-10 עד 20	4,903	1,542	6,445	3,626
מעל 20	6,055	5,334	11,389	6,909
סך הכל	14,790	7,390	22,180	12,983

30 בספטמבר 2020				
הכנסה קבועה בחשבון*	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני
באלפי ש"ח	במיליוני ש"ח			
ללא הכנסה קבועה	391	36	427	190
עד 10	3,699	473	4,172	2,439
מ-10 עד 20	4,941	1,457	6,398	3,771
מעל 20	5,455	4,758	10,213	6,885
סך הכל	14,486	6,724	21,210	13,285

31 בדצמבר 2020				
הכנסה קבועה בחשבון*	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני
באלפי ש"ח	במיליוני ש"ח			
ללא הכנסה קבועה	401	45	446	219
עד 10	3,640	475	4,115	2,360
מ-10 עד 20	4,910	1,510	6,420	3,717
מעל 20	5,413	4,939	10,352	6,888
סך הכל	14,364	6,969	21,333	13,184

* הכנסה קבועה לחשבון, כהגדרתה בהוראת הדיווח לפיקוח 836 (הכוללת משכורת בפועל בחישוב ממוצע של 12 חודשים אחרונים, סך קצבאות, הפקדות מזומן והפקדות שיקים).

** תיק הנכסים הפיננסיים המקושר לחשבון, כגון: פקדונות כספיים (לרבות יתרות עו"ש), תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים.

התפלגות לפי התקופה הממוצעת שנותרה לפירעון (לפי המועד הסופי לפירעון ההלוואה)

סיכון אשראי מאזני			
תקופה לפירעון	30 בספטמבר 2021	30 בספטמבר 2020	31 בדצמבר 2020
עד שנה	5,712	5,224	5,347
משנה ועד שלוש שנים	3,201	2,994	2,959
משלוש שנים ועד חמש שנים	4,728	4,822	4,762
מחמש שנים ועד שבע שנים	2,890	2,772	2,864
מעל שבע שנים	5,649	5,398	5,401
סך הכל	22,180	21,210	21,333

התפלגות לפי גודל האשראי של הלווה*

31 בדצמבר 2020			30 בספטמבר 2020			30 בספטמבר 2021			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			באלפי ש"ח
667	470	197	911	654	257	670	471	199	עד 10
1,256	873	383	1,235	862	373	1,282	882	400	מ- 10 עד 20
3,136	2,040	1,096	3,082	2,019	1,063	3,185	2,042	1,143	מ- 20 עד 40
6,280	3,432	2,848	6,222	3,398	2,824	6,300	3,402	2,898	מ- 40 עד 80
9,047	3,391	5,656	8,996	3,369	5,627	9,004	3,284	5,720	מ- 80 עד 150
8,895	2,262	6,633	8,874	2,271	6,603	8,972	2,169	6,803	מ- 150 עד 300
5,236	716	4,520	5,175	712	4,463	5,750	733	5,017	מעל 300
34,517	13,184	21,333	34,495	13,285	21,210	35,163	12,983	22,180	סך הכל

* הגדרת לווה - בהתאם להגדרות הוראת ניהול בנקאי תקין 313.

** סיכון אשראי כולל - למעט חבות בגין נגזרים ולמעט הלוואות דויר.

התפלגות לפי סוג ומידת החשיפה לגידול משמעותי בתשלומים

31 בדצמבר 2020	30 בספטמבר 2020	30 בספטמבר 2021	סוג האשראי
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			עו"ש
1,372	1,363	1,567	כרטיסי אשראי
3,493	3,337	3,642	אשראי ברבית משתנה
15,862	15,890	16,379	אשראי ברבית קבועה
606	620	592	סך הכל
21,333	21,210	22,180	

בטחונות

31 בדצמבר 2020			30 בספטמבר 2020			30 בספטמבר 2021			סך אשראי המגובה בטחונות*
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
4,976	880	4,096	4,887	896	3,991	5,007	634	4,373	
									מזה:
4,558	853	3,705	4,458	869	3,589	4,563	608	3,955	בטחונות לא נזילים
418	27	391	429	27	402	444	26	418	בטחונות נזילים

תיאור הפעילות

א. חיתום האשראי ללקוחות פרטיים

חיתום האשראי הצרכני מבוצע בהתחשב בפרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטיילת סיכוני אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמויות ואיכותיות, וכן באמצעות מגוון רחב של תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים. הבנקים בקבוצה מציעים אשראי ללקוחותיהם על בסיס ניטור מאפייני הסיכון של הלקוח ואיתור צרכיו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים אשר מהווים כלי תומך החלטה, בין היתר, אינפורמציה כללית על הלקוח (זהותו, חוסנו הפיננסי, התנהלותו בחשבון וכל מידע נוסף אשר בידו לסייע בתהליך החיתום), מטרת האשראי, פעילות הלקוח בבנק בהקשר לתמחור העסקה, כושר החזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצורכי הלקוח. תהליך זה מושתת על ערכי הוגנות ושקיפות כלפי הלקוח.

ב. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון

הבנקים בקבוצה בעלי התמחות ומיומנות גבוהה בתחום אשראי קמעונאי מתוקף ניסיונם רב השנים באשראי למשקי הבית. הקבוצה מכשירה את עובדיה ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ובעלת מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לווים בפיגור או בעלי מאפיינים של תסמינים שליליים. הקבוצה מגדרת את עצמה בנטילת סיכונים אשראי, בין היתר, באמצעות פיזור הסיכון בין הלקוחות. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקורות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות באמצעות שלושת קווי ההגנה. במסגרת הבקורות המבוצעות על ידי הקו הראשון: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש ו"חח"ד, בדיקת אשראי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים. בקו השני קיים מגוון בקורות, כאשר עיקרן נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבונות ולאחר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים להתבטא בירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי. הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקורות לניטור סיכונים אשראי צרכני, לרבות פעילות קווי ההגנה הראשון והשני, לניטור סיכון זה.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

הבנק נוקט במדיניות אשראי מידתית וזהירה המאפשרת על ידי דירקטוריון הבנק, נבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ הן בתחום הנדל"ן בכלל והן בתחום האשראי בפרט, שינויים ברגולציה (כגון: הוראות המפקח על הבנקים ותקנות ממשלתיות) וכיו"ב. מידתיות וזהירות אלה באות לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, ביצוע ניתוחי רגישות בליווי פרויקטים לבניה ובחינת שיעור ההון העצמי והמכירות המוקדמות וזאת על מנת לצמצם ככל הניתן את הסיכונים.

כמו כן, אימץ הבנק מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הבינוי והנדל"ן, ובהם ליווי בניה למגורים, ליווי בניה לנכסים מניבים וכן אשראי למימון נדל"ן מניב ביעוד למשרדים, מסחר ותעשייה.

בחינת בקשות חדשות למימון נדל"ן בבנק מאופיינות בפרמטרים שונים, בין היתר, מיקום הנכס, פיזור גאוגרפי, ייעודו (מגורים/משרדים/מסחר/תעשייה), סוג העסקה (תמ"א/מחיר למשתכן/מחיר מטרות וכו'). כמו כן, נבחנת רמת הסיכון הנגזרת בכל מימון בהתייחס לשיעור המימון, תקופת המימון, איכות הלוואה ואיתנותו. בהתייחס לכל האמור לעיל וכן פרמטרים נוספים, נקבעת רמת התמחור ורווחיות התיק.

מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, מקיים הבנק דיון תקופתי בכל תיקי האשראי ובוחן את מצב הפרויקטים וכן את רמת הסיכון בכל פרויקט ומצמצם חשיפות בהתאם. ככלל, בחינת הפרויקטים מתבצעת על בסיס חודשי ועל פי דוחות ביצוע, המתקבלים מאת המפקח על הפרויקט, כאשר הסיכונים הנבחנו הם, הן ברמת סיכון השוק והן ברמת סיכון הביצוע.

הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש, באמצעות כלים לחישוב תשואה.

ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים ונקבעת גם עבור ענף הבינוי והנדל"ן, על פי מאפייניו. יצוין, כי בנוסף למדידה כמותית זו, בוחן הבנק מדי רבעון, באופן סובייקטיבי, את הצורך בהגדלה נוספת של מקדמי ההפרשה לענף הבינוי והנדל"ן, בהתחשב בהתפתחויות בסביבה העסקית ואינדיקציות נוספות, הרלוונטיות לרמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי ובמידת הצורך, מגדיל את מקדמי ההפרשה הקבוצתית. בחינה נוספת מבוצעת גם עבור לווים ספציפיים ובמידת הצורך, נרשמת גם הפרשה פרטנית.

משבר הקורונה הביא לחוסר וודאות באשר להמשך הביקושים בתחום הנדל"ן המניב, כאשר קיימת שונות בין סוגי הנכסים המניבים. ככל שתהיה פגיעה בתחום זה, היא צפויה להשפיע בעיקר על נכסים ישנים שאינם באזורי ביקוש. הבנק בוחן באופן שוטף את מידת הפגיעה בנכסים מסוג זה. החל מתחילת המשבר, בוצעה בחינה מעמיקה של כלל הלקוחות בתיק האשראי בבנק, תוך ניתוח השפעה אפשרית על פעילותם, התייחסות למימון קרקעות וליווי פרויקטים פעילים ובחתך לפי יעוד הקרקע או הפרויקט (מגורים/משרדים/מסחר/תעשייה), מתוך כוונה למפות ולהציף סיכונים אפשריים בתיק האשראי לנדל"ן.

למועד הדיווח, שוק הנדל"ן בארץ מצוי במגמת גידול והתפתחות מואצת, בדגש על תחום המגורים, אך גם בתחום המשרדים והמסחר. מגמה זו, בשילוב עם מדיניות הבנק המידתית, הביאו לכך שלהערכת הבנק, לא נרשמה השפעה מהותית על איכות התיק.

להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

31 בדצמבר		30 בספטמבר	
2020	2020	2021	
		במיליוני ש"ח	
			סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾ (3)
			נדל"ן שבנייתו לא הושלמה
2,296	2,307	3,059	מזה: קרקע גולמית
4,613	4,382	4,916	נדל"ן בתהליכי בניה
4,494	4,696	4,706	נדל"ן שבנייתו הושלמה
5,631	5,244	6,436	אחר ⁽²⁾
17,034	16,629	19,117	סך הכל

- (1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 6,703 מיליון ש"ח (3,547 מיליון ש"ח מאזי ו-3,156 מיליון ש"ח חוץ מאזי), אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה בסך של 792 מיליון ש"ח (715 מיליון ש"ח מאזי ו-77 מיליון ש"ח חוץ מאזי) ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר בסך של 5,186 מיליון ש"ח (4,819 מיליון ש"ח מאזי ו-367 מיליון ש"ח חוץ מאזי) (30.9.20 - 5,359 מיליון ש"ח, 739 מיליון ש"ח ו-5,287 מיליון ש"ח, בהתאמה, 31.12.20 - 5,348 מיליון ש"ח, 770 מיליון ש"ח ו-5,285 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (2) כולל אשראי ללווים בענף הבינו והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן, כגון ובעיקר – פרויקטי תשתיות, אשראי לחברות נדל"ן מיני ולווים, ששווי הנכס שלהם למימוש מהיר מבטיח פחות מ-50% מסך סיכון האשראי של הלווה.
- (3) שיעור המימון הממוצע (משוקלל) ביחס להקדעו הולמית הינו 80.84%, ביחס לנדל"ן בתהליכי בנייה 75.39% וביחס לנדל"ן שבנייתו הושלמה 72.46%.

שיעור האשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מסך סיכון האשראי בענף הבינוי והנדל"ן ליום 30 בספטמבר 2021, עמד על 4.8%, בהשוואה ל-4.5% ליום 31 בדצמבר 2020.

שיעור האשראי הבעייתי מסיכון האשראי הכולל בענף הבינוי והנדל"ן ליום 30 בספטמבר 2021, עמד על 1.4%, בדומה ליום 31 בדצמבר 2020.

מימון ממונף - Leveraged Finance

מימון ממנוף מוגדר כאשראי למימון עסקאות הוניות בתאגידים (כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323) אשר עונה על תבחינים מסויימים, ואשראי הניתן ללווים המאופיינים ברמות מינוף פיננסי גבוהות.

התבחינים שעל פיהם הבנק מגדיר אשראי כמימון ממנוף נקבעו באופן שמרני.

מידע נוסף ניתן למצוא בדוחות הכספיים לשנת 2020.

ליום 30 בספטמבר 2021, סך יתרות האשראי המצרפיות (אשראי מאזני וחוז' מאזני, בניכוי הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות מותרים בניכוי) הנחשבות כמימון ממנוף הסתכם ב-519 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-581 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2020 ו-576 מיליון ש"ח בסוף שנת 2020.

סיכון שוק

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובע משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים ובכללם סיכון רבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תנודתיות.

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכונים השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק, באמצעים הכוללים את הערך בסיכון (VAR), הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests וכלי ניהול ובקרת חשיפות רבית כגון: מח"מ, שווי הוגן ומבחני רגישות לשינויים בעקום הרבית.

סיכון רבית

סיכון הרבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הרבית, המשפיעות על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (ובמקרים מסוימים התזרימים עצמם) משתנה, כאשר חל שינוי בשיעורי הרבית. צורותיו העיקריות של סיכון הרבית שאליו נחשף הבנק כוללות: סיכון תמחור מחדש, סיכון עקום התשואה, סיכון בסיס וסיכון אופציונליות.

סיכון הרבית, לכלל התיק, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מנהל את סיכונים הרבית בהתאם להוראת בנק ישראל בנושא ניהול סיכון הרבית (הוראה 333), בדגש על סיכון הרבית בתיק הבנקאי. בהתאם להוראות, נקבעה מדיניות בנושא ניהול סיכון הרבית.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים ברבית על פי שוויים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הרבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פרטים על השפעת שינויים ברבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הרבית):

31 בדצמבר 2020			30 בספטמבר 2020			30 בספטמבר 2021			
סך הכל	מט"ח	שקל	סך הכל	מט"ח	שקל	סך הכל	מט"ח	שקל	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
7,869	(223)	8,092	7,674	(135)	7,809	8,297	(98)	8,395	שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾
7,799	(297)	8,096	7,383	(441)	7,824	7,988	(177)	8,165	מזה: תיק בנקאי

פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 14א' לתמצית הדוחות הכספיים.

2. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של הבנק וחברות מאוחדות שלו:

31 בדצמבר 2020			30 בספטמבר 2020			30 בספטמבר 2021			
סך הכל	מט"ח	שקל ⁽⁵⁾	סך הכל	מט"ח	שקל ⁽⁵⁾	סך הכל	מט"ח	שקל ⁽⁵⁾	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
(86)	(45)	(41)	(30)	(13)	(17)	(80)	(41)	(39)	שינויים מקבילים
(77)	(38)	(39)	(21)	(7)	(14)	(64)	(37)	(27)	עלייה במקביל של 1%
247	47	200	110	3	107	290	44	246	מזה: תיק בנקאי
249	42	207	105	(2)	107	274	38	236	ירידה במקביל של 1%
									מזה: תיק בנקאי
שינויים לא מקבילים									
(176)	(11)	(165)	(154)	(10)	(144)	(165)	(11)	(154)	התללה ⁽²⁾
206	(8)	214	181	(5)	186	200	(3)	203	השטחה ⁽³⁾
145	(25)	170	148	(9)	157	140	(18)	158	עליית רבית בטווח הקצר
22	63	(41)	(52)	(3)	(49)	35	35	-	ירידת רבית בטווח הקצר

בטבלה זו מוצג השינוי בשווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הרבית בכל מגזרי ההצמדה.

3. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הרבית על הכנסות רבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מרבית⁽⁶⁾

31 בדצמבר 2020			30 בספטמבר 2020			30 בספטמבר 2021			
הכנסות מימון שאינן מרבית		הכנסות רבית, נטו	הכנסות מימון שאינן מרבית		הכנסות רבית, נטו	הכנסות מימון שאינן מרבית		הכנסות רבית, נטו	
סך הכל ⁽⁴⁾		במיליוני ש"ח	סך הכל ⁽⁴⁾		במיליוני ש"ח	סך הכל ⁽⁴⁾		במיליוני ש"ח	
419	1	418	408	3	405	397	(2)	399	שינויים מקבילים
417	-	417	404	-	404	398	-	398	עלייה במקביל של 1%
(725)	(1)	(724)	(716)	(3)	(713)	(689)	2	(691)	מזה: תיק בנקאי
(724)	-	(724)	(712)	-	(712)	(691)	-	(691)	ירידה במקביל של 1%
									מזה: תיק בנקאי

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה (עו"ש). פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 14' לדוחות הכספיים.

(2) התללה - ירידה ברבית בטווח הקצר ועליה ברבית בטווח הארוך.

(3) השטחה - עליה ברבית בטווח הקצר וירידה ברבית בטווח הארוך.

(4) לאחר השפעות מקוזות.

(5) בתרחישי ירידת רבית במגזר צמוד המדד נלקחת בחישוב סביבת רבית שלילית.

(6) בתרחישי ירידת רבית המשקפים רבית שלילית, חושבה השפעת התרחיש על ההכנסות נטו מרבית, בהתאם להנחות שונות.

גילוי על היערכות להפסקת השימוש בליבור

ביום 13 בפברואר 2020, פרסם בנק ישראל חוזר בנושא "גילוי על היערכות להפסקת השימוש בליבור" וזאת על רקע הנחיות הגילוי של ה-SEC בדבר הפסקת שימוש בליבור (LIBOR), המבהירות, בין היתר, את הגילוי הנדרש בנושא.

הנחיות הגילוי כאמור, פורסמו על רקע הסיכון וחוסר הוודאות בנוגע לאופן הפרשנות של חוזים הצמודים לליבור, החל משנת 2022 ועבור ציטוטי רבית הליבור במטבע הדולר לחלק מהתקופות החל מיולי 2023, לא יפורסם שער הליבור, או שיקבע כי הליבור אינו מייצג את שיעורי הרבית הרלוונטיים. בהמשך להחלטה בדבר הפסקת פרסום הליבור, הוקמו צוותי עבודה שונים ברחבי העולם, לצורך קביעת רביות בסיס אלטרנטיביות לרביות הליבור עבור כל אחד מחמשת המטבעות הבאים: דולר ארה"ב, לירה שטרלינג, אירו, פרנק שוויצרי ויין יפני. החלופות כוללות, בין היתר, את רביות ה-SOFR (Secured Overnight Financing Rate); ה-SONIA (Sterling Overnight Index Average); ה-ESTR (Euro Short-Term Rate); ה-SARON (Tokyo Overnight Average Rate) TONA; ה-Swiss Average Rate Overnight) (Swiss Average Rate Overnight).

ביום 30 בספטמבר 2021, פרסם בנק ישראל את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250A בנושא "מעבר מרבית ליבור", אשר מפרטת עקרונות לעניין יישום המעבר לרביות בסיס אלטרנטיביות. זאת, בין היתר, בהיבטים הבאים: אופן בחירת הרביות האלטרנטיביות, מתן מידע ללקוחות, ביצוע התאמות בחוזים קיימים, הפסקת חוזים חדשים מבוססי ליבור, ניהול סיכונים ועוד.

נכון למועד הדיווח, הבנק בחר ברביות ייחוס חלופיות לכלל המטבעות, בהלימה להמלצותיהם של גופים בינלאומיים ובהתאם להנחיות בנק ישראל בנושא, וביום 1 בינואר 2022, יחדל הבנק לעשות שימוש ברביות הליבור, לרבות הדולריות ויחל להשתמש ברביות הייחוס החדשות.

בנוסף לאמור, הבנק נערך להחלפת רביות הליבור בפן העסקי והתפעולי והן בהבטי הציות, ההוגנות וניהול הסיכונים וזאת בהלימה לדרישות הנב"ת. כמו כן, נבחנו ההשלכות הפיננסיות שצפויות להגרם כתוצאה מהמעבר לשימוש ברביות הייחוס החדשות. חשיפת הבנק לרבית הליבור במסגרת פעילות בנגזרים, המעוגנת תחת הסדרי ISDA ותחת הסדרים אחרים, אינה מהותית. כמו כן, על מנת למזער את הסיכונים המשפטיים הכרוכים בהפסקת רבית הליבור בפעילות בנגזרים, חתם הבנק על הפרוטוקול החדש של ISDA המסדיר, בין היתר, את השיטה להתחשבות בגין חוזים ישנים שנחתמו בליבור ואינם פוקעים עד הפסקת פרסום הליבור. נכון למועד הדיווח ובהתאם להערכות שביצע הבנק, לא קיימת לבנק חשיפה מאזנית מהותית בחוזים הנמשכים מעבר לשנת 2021, בהן נקובה רבית ליבור.

להלן פירוט החוזים שיש לבנק המושפעים מרבית הליבור בגין חוזים שיימשכו מעבר לשנת 2021:

היקף עסקאות	
30 בספטמבר 2021	
במיליוני ש"ח	
682	אשראי לציבור (כולל משכנתאות)
-	פקדונות הציבור
4,774	נגזרים (ערך נקוב)

סיכונים עיקריים והיערכות הבנק אליהם

הפסקת השימוש בליבור והמעבר לרביות בסיס אלטרנטיביות, עלולה ליצור לבנק סיכונים שונים כגון: סיכון פיננסי, סיכון מודל, סיכון משפטי, סיכון רגולטורי ופיקוחי, סיכון טכנולוגי וסיכון עסקי. הבנק זיהה את הסיכונים באמצעות, בין היתר, מיפוי החוזים והחשיפות הרלוונטיות. נכון למועד פרסום הדוח, ממשיך הבנק לנטר ולנהל את הסיכונים שזוהו והקשורים להפסקת השימוש בליבור, כולל יישום בפועל של רביות הבסיס החדשות. כחלק מהניטור, פועלים צוותים ייעודיים המנהלים את הסיכונים תוך מתן עדכונים שוטפים להנהלה ולדירקטוריון. בנוסף, בהמשך להודעה כללית שנשלחה בזמנו לכלל לקוחות הבנק, בדבר השינויים הצפויים בנוגע להפסקת השימוש בליבור ומשמעויותיהם האפשריות, שלח הבנק ללקוחות הרלוונטיים הודעה לגבי תהליך המעבר מרבית הליבור לרביות הבסיס החדשות, והמשמעויות של שינויים אלה.

הסיכונים העיקריים שזוהו:

- **סיכון פיננסי** - ירידה ברווחיות ו/או גידול בעלויות הנובעים, בין היתר: מהכרה בהפסדים במכשירים פיננסיים המוחזקים על ידי הבנק עקב ביטול חוזים; מירידה במספר הפעולות ובמחזורי העסקאות הנעשות על ידי הלקוחות; מפתחת פוזיציות חשיפה לרבית והצורך בהתאמת תהליך ניהול הנכסים וההתחייבויות בבנק.
- חלק מהותי מסיכון פוטנציאלי כתוצאה מערעורים של הלקוחות על קביעת תשלומי הריבית שלהם, הופחת כתוצאה מאימוץ ריביות חלופיות מקובלות במערכת הפיננסית העולמית ובעיקר באמצעות מתן הצעה מזכה ללקוחות.
- **סיכון מודל** - בניית מתודולוגיית מחירי העברה המותאמת למעבר לרביות הבסיס האלטרנטיביות; ביצוע תמחור מוצרים חדש.
- **סיכון משפטי** - עדכון ושינויים לחוזים קיימים וניסוח חוזים חדשים המותאמים להפסקת השימוש בליבור ולסביבה הכלכלית החדשה.
- **סיכון רגולטורי ופיקוחי** - הטמעה של מדיניות, נהלים וחלוקות אחריות. ביצוע המעבר בהלימה לעקרונות הנב"ת.
- **סיכון טכנולוגי** - ביצוע עדכונים לבסיסי המידע ומערכות המידע, לרבות התאמתם לצורך שימוש במכשירים הפיננסיים הישנים והחדשים.
- **סיכון עסקי** - כולל בעיקר את סיכון הבסיס (basis) שיווצר כתוצאה משוני במנגנוני ה-fallback בין המכשירים הפיננסיים השונים (כגון פקדונות לעומת נגזרים).

השלכות חשבונאיות

להפסקת השימוש בליבור והמעבר לרביות הבסיס האלטרנטיביות, צפויות להיות השפעות חשבונאיות שונות במספר תחומים, לרבות שיעורי ההיוון - מעבר למדדי רבית אלטרנטיביים, עשוי להביא לשינויים בשיעורי ההיוון המשמשים כקלט (input) במודלים שונים לצורך שערך (valuation) של נכסים והתחייבויות שונים כגון, מכשירים פיננסיים, נגזרים וירידות ערך לנכסים לא פיננסיים. הבנק ממשיך לעקוב אחרי הפרסומים הבינלאומיים והנחיות בנק ישראל ויפעל בשאיפה להקטין את הסיכונים הנובעים מתהליך החלפת רביות הבסיס. ראה באור 1.1.5 (5) לתמצית הדוחות הכספיים, באשר לעדכון תקינה בדבר הקלות בגין השפעות רפורמת ריביות הייחוס על הדיווח הכספי.

החשיפה בבסיס

החשיפה בבסיס בפועל

להלן תיאור החשיפה בבסיס בפועל לפי מגזרי הצמדה (במיליוני ש"ח):

% מההון		החשיפה בבסיס בפועל		
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
2020	2021	2020	2021	
53	35	5,027	3,702	מט"י לא צמוד
23	38	2,223	3,960	מט"י צמוד מדד
(3)	(1)	(239)	(106)	מט"ח וצמוד מט"ח

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של קבוצת הבנק נמוך.

מרבית הפעילות בנגזרים הינה בנגזרי מטבע שקל/דולר עבור לקוחות הבנק. הבנק אינו חשוף בפעילות הנגזרים שלו לסיכונים מטבע מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 30 בספטמבר 2021 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוזי מאזניים.

אחוז שינוי בשער החליפין		דולר	אירו
ירידה של 5%	2	(2)	
ירידה של 10%	(5)	(4)	
עלייה של 5%	2	2	
עלייה של 10%	14	6	

הערות:

- השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.
- תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

רגישות ההון לשינויים במדד

הבנק פועל בשוק המדד באמצעות מתן שימושים, כגון הלוואות ומשכנתאות וכן באמצעות גיוס מקורות צמודי מדד. כמו כן, הבנק מבצע עסקאות פורוורד מדד הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד, נכון ליום 30 בספטמבר 2021 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוזי מאזניים.

אחוז שינוי במדד	
ירידה של 3%	(65)
עלייה של 3%	68

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

להלן ריכוז הסיכונים הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 30 בספטמבר 2021		
סך הכל	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סך הכל	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר
3,527	-	3,527	3,399	-	3,399
עסקאות גידור:					
חוזי רבית					
עסקאות אחרות:					
15,387	14,070	1,317	14,328	13,032	1,296
73,814	58,404	15,410	75,669	52,301	23,368
55,330	55,330	-	71,037	71,025	12
148,058	127,804	20,254	164,433	136,358	28,075
חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים					
סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים					

סיכון נזילות

סיכון הנזילות הינו סיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות של פקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי ודאות לגבי זמינות המקורות, והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים הנזילים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים אשר בגינו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחיר שוק ובמקרי קיצון אף להוות סכנה ליציבותו של הבנק.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה

משבר הקורונה הביא בתגובה, למהלכי הפחתות רבית לזמן קצר על ידי הבנקים המרכזיים ולנקיטה במגוון צעדי הרחבה מוניטריים ואספקת נזילות לשווקים.

החל משלב זהיו משבר הקורונה, שמר הבנק על יתרות נזילות גבוהות במט"ח ובשקלים, בהשוואה ליתרות במצב עסקים רגיל. כמו כן, נשמר יחס כיסוי נזילות גבוה מעבר למגבלות הרגולטוריות והפנימיות בכל המגזרים.

הבנק ממשיך לשמור על יחס נזילות גבוה. ברבעון השלישי של שנת 2021, יחס כיסוי הנזילות היה גבוה מעל המגבלות הרגולטוריות. יחס כיסוי הנזילות של קבוצת הבנק לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 עמד על 133%, בהשוואה ל-150% בשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2020.

יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 100%.

למידע נוסף בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה באור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.

יחס מימון יציב נטו - NSFR

בחודש יוני 2021, פרסם בנק ישראל את הוראה 222 "יחס מימון יציב - NSFR", המאמצת את המלצות באזל 3 ותיכנס לתוקף ביום 31 בדצמבר 2021. מטרת יחס המימון היציב נטו, היא לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך. היחס דורש מתאגידים בנקאיים, לשמור על פרופיל מימון יציב, בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות ומגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח. הבנק נערך ליישום ההוראה, בהתאם להנחיות בנק ישראל.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

הנכסים הנזילים העיקריים בקבוצה, הכוללים מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך סחירים, הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2021 ב-70.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-70.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2020, מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-57.1 מיליארד ש"ח, ו-13.8 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל.

יחס פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2021, עומד על 154.7%, בהשוואה ל-155.7% ב-31 בדצמבר 2020. ביום 30 בספטמבר 2021 הסתכמו פקדונות הציבור, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים, ב-151.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-146.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2020.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים, תוך דגש על גיוס מקורות לטווחי זמן בינוניים וארוכים, ממגוון של מגדרי לקוחות, ובמטבעות שונים.

לבנק מקורות במח"מ חוזי קצר-בינוני, אשר הבנק צופה כי יוחזקו לאורך זמן. השימושים הינם הן לטווח קצר והן לטווח בינוני וארוך.

יתרת סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות:

ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 30 בספטמבר 2021	
	במיליוני ש"ח	
3,176	4,143	1
1,488	2,438	2
1,247	1,858	3

סיכונים אחרים

למידע אודות סיכונים אחרים, בין היתר, הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם (ובכלל זה סייבר, אבטחת מידע והמשכיות עסקית), סיכון צינת, סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור (ובכלל זה סיכונים חוצי גבולות - Cross Border), סיכון מימון, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגיה - ראה פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2020 ודוח על הסיכונים לשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק.

דיון בגורמי סיכון

לדיון בגורמי הסיכון ראה פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2020.

לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון במהלך תשע"ח החדשים הראשונים של שנת 2021, בהשוואה לטבלה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2020, למעט:

- סיכון משפטי - ברבעון השני של השנה, הועלתה רמת הסיכון מ"נמוכה" ל"נמוכה-בינונית", על רקע ריבוי תהליכי החקיקה והרגולציה בתחום הבנקאות וגידול בכמות הבקשות החדשות לאישור תובענות ייצוגיות, שהוגשו כנגד הבנקים בישראל.
- סיכון מניות - ברבעון השלישי של השנה, הועלתה רמת סיכון המניות מ"נמוכה" ל"נמוכה-בינונית", על רקע המשך מגמת הגידול בחשיפה לאפיק ההשקעה של הבנק במניות. שיעור המניות מסך תיק הנוסטרו של הבנק ליום 30 בספטמבר 2021, עמד על כ-4.6%.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

כללי

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק בהם קיימת מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2020 ולא חל בה שינוי, למעט האמור להלן.

הפרשה להפסדי אשראי

תהליך הערכת ההפסד הגלום בתיק האשראי, מתבסס על אומדנים משמעותיים הכרוכים באי וודאות ועל הערכות סובייקטיביות, ולשינויים באומדנים או בהערכות עשויה להיות השפעה מהותית על ההפרשה להפסדי אשראי. ההפרשה להפסדי אשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית". ההפרשה הפרטנית, הרלוונטית לחובות בעייתיים בסיווג פגום, נעשית בהתבסס על הערכות ההנהלה לגבי הפסדים הגלומים בתיק האשראי המאזני והחוזק מאזני. הפרשה זו נאמדת באמצעות הפער שבין יתרת החוב הרשומה לבין הערך הנוכחי של התקבולים הצפויים לפירעון החוב, או השווי ההוגן של הבטוחות.

אמידת התקבולים הצפויים לפירעון החוב, מתבססת על מגוון מקורות ההחזר הרלוונטיים, לרבות פעילות העסקית של הלווה, ערך הבטוחות שהעמיד הלווה, מקורות פרעון וערך מימוש ערבויות שניתנו על ידי הלווה או צדדים שלישיים, ומחייבת שימוש בשיקול דעת ואומדנים אשר הנהלת הבנק מאמינה, כי הם סבירים במועד ההערכה, אולם, מטבע הדברים, אין ודאות, כי הסכומים שיתקבלו בפועל יהיו זהים לאומדנים שנקבעו. ההפרשה הקבוצתית מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית, הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים.

ההפרשה הקבוצתית מחושבת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, באמצעות הכפלת שיעורי הפרשה שנקבעו ביתרות האשראי, לרבות מכשירי אשראי חוץ מאזניים המוכפלים במקדמי המרה רלוונטיים. שיעורי ההפרשה הקבוצתית נקבעים ברמת ענף משק תוך הבחנה בין מקדם הפרשה לאשראי תקין למקדם הפרשה לאשראי בעייתי, בהשגחה מיוחדת או אשראי נחות.

שיעורי ההפרשה הקבוצתית כוללים סיכום של שני רכיבים:

רכיב ראשון מחושב על בסיס ממוצע שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו היסטוריים, לאורך התקופה המתחילה מיום 1 בינואר 2011 ומסתיימת במועד הדיווח, או ממוצע הנותן משקל עודף לשיעור המחיקות החשבונאיות נטו בשנה האחרונה, הגבוה מהשניים.

הרכיב השני הינו "התאמה איכותית", אשר תכליתה להתאים באופן שמרני וזהיר את שיעורי ההפרשה הקבוצתית לגורמים סביבתיים, אשר יש להם השפעה על הסיכון הגלום בתיק האשראי של הבנק. לצורך קביעת "התאמה האיכותית", הבנק מתבסס על מודלים ייעודיים שפיתח. המודלים אומדים את הסיכון ברמת ענף משק, בהתבסס על גורמים סביבתיים, אשר חלקם רלוונטיים לתיק האשראי הספציפי של הבנק ולאיכות ניהולו, וחלקם רלוונטיים למצב המשק בכללותו. הגורמים הסביבתיים אשר כלולים במודלים כוללים, בין היתר, התייחסות לשינויים בהיקף החובות, איכות הליך חיתום האשראי וניהולו, איכות הבקורות, ריכוזיות אשראי, מגמות ותנאים כלכליים אזוריים ארציים וענפיים, כמו גם, להיקף של יתרות בפיגור וחובות בעייתיים ולהיקף של מחיקות חשבונאיות וגביות.

כל גורם סביבתי כולל אינדיקטורים רלוונטיים לכימות הסיכון בתחומו, ובהתבסס על שיטה עקבית בה נקבע המשקל שניתן לכל אינדיקטור, האם האינדיקטור צפוי להגדיל או להקטין את ההתאמה הנדרשת, והאם הוא רלוונטי לסך תיק האשראי או לקבוצת חובות מסוימת. בהתבסס על הנ"ל, נאמדת רמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי והשפעתה על שיעורי ההפרשה הקבוצתית.

בנוסף למדידה הכמותית על פי המודלים כאמור, בוחן הבנק מידי רבעון, באופן סובייקטיבי את הצורך בהגדלה של מקדמי ההפרשה הקבוצתית, בהתחשב בהתפתחויות בסביבה העסקית ואינדיקציות נוספות הרלוונטיות לרמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי, ובמידת הצורך מעדכן את מקדמי ההפרשה הקבוצתית בהתאם.

במהלך שנת 2020, נוכח אי הוודאות הגבוהה שיצר משבר הקורונה, ועל מנת לשקף את הגידול האפשרי בהפרשות הפרטניות בגין לווים אשר נפגעו מהמשבר אולם טרם זוהו, בין היתר כתוצאה ממהלכים וצעדים שנקטו הממשלה ובנק ישראל לסיוע למשק להיחלץ מהמשבר, הגדיל הבנק את ההתאמות האיכותיות המתקבלות במודלים הכמותיים בשיעורים ניכרים. ההגדלות בוצעו תוך הבחנה בין ענפי המשק השונים בהתבסס על הערכות לגבי רמת הפגיעות של הענפים ובהתבסס על תבחינים שהוגדרו כדוגמת הגדלה בענפים בהם זוהה שיעור גבוה יחסית של אשראי לעסקים קטנים, הגדלה כפונקציה של שיעור האשראי בדירוגים נמוכים מסך האשראי בענף ועוד.

החל מהרבעון השני של השנה, לאור ההתפתחויות החיוביות שהתהוו בנוגע למשבר הקורונה, צמצם הבנק באופן חלקי את ההגדלות הסובייקטיביות שהושתו במהלך המשבר. במסגרת השיקולים בקביעת רמת הפרשה הקבוצתית ליום 30 בספטמבר 2021, התחשב הבנק בהמשך המגמה החיובית, שבאה לידי ביטוי בדעיכת הגל הרביעי של המגיפה מבלי שהוטלו הגבלות חמורות על הפעילות הכלכלית, וביכולת ניהול פעילות כלכלית רציפה לצד קיומו של נגיף הקורונה. הפעילות הכלכלית הרציפה השתקפה בנתוני הצמיחה המעודדים של המשק, ובאינדיקטורים אשר העידו כי בעת העלייה בתחלואה לא נרשמה ירידה משמעותית בפעילות ובביקושים. עם זאת, במסגרת השיקולים בקביעת רמת הפרשה, הובאו בחשבון אי הוודאות הקיימת וחוסר הבהירות אשר עדיין שורר לגבי השלכות משבר הקורונה על רמת סיכון האשראי של הלווים.

במסגרת תהליך קביעת הפרשה להפסדי אשראי מתייחס הבנק למכלול רחב של נתונים, שחלקם פנימיים לבנק, וחלקם כולל, בין היתר, גם אינדיקטורים מאקרו כלכליים. מהיבט זה, התבסס הבנק, בהנחותיו ליום 30 בספטמבר 2021, על תחזית חטיבת המחקר של בנק ישראל שפורסמה ביום 7 באוקטובר 2021, לפיה הוערך המשך תהליך התאוששות מהמשבר, כאשר, בין היתר, הצמיחה צפויה להסתכם בשיעור שנתי חיובי של כ-7.0% ו-5.5% בשנים 2021 ו-2022 בהתאמה, ושיעור האבטלה הרחב הממוצע צפוי לרדת לרמה של כ-5.8% בשנת 2022.

יש לזכור כי ערכי המאקרו כאמור, הינם חלק מסט רחב של פרמטרים, אומדנים והערכות סובייקטיביות המשמשים בתהליך קביעת הפרשה להפסדי אשראי, ומשבר הקורונה מאופיין כאירוע מתמשך ומתגלגל, אשר עדיין שוררת אי ודאות לגבי השפעותיו, ושינויים באומדנים וההערכות הסובייקטיביות עלולים להטות את יתרת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי במידה רבה.

נוכח אי הוודאות הקיימת במשק, ולצורך בחינת רגישות הפרשה להפסדי אשראי להנחות ולהערכות שונות מאלה שצוינו בתחזית חטיבת המחקר של בנק ישראל כאמור, ושימושו בקביעת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2021, בחן הבנק תרחישים נוספים. יצוין כי קיימת שונות בין התרחישים שמיישמים הבנקים, היות והתרחישים מושפעים משיטות העבודה הנהוגות בכל בנק, מההנחות שהניח כל בנק, ומההערכות ואומדנים שונים של כל בנק לגבי השפעות אותן ההנחות. לפיכך, תיתכן שונות בין הערכות הבנקים, אשר יכולה להיות מהותית. במסגרת התרחישים הנוספים שנבחנו לצורך ניתוח הרגישות כאמור, הניח הבנק מחד תרחישים מחמירים הכוללים רמות אבטלה גבוהות יותר ושיעורי צמיחה נמוכים יותר מאלה ששימשו בחישוב הפרשה הקבוצתית בפועל, ומאידך, תרחישים מקלים הכוללים רמות אבטלה נמוכות יותר ושיעורי צמיחה גבוהים יותר מאלה ששימשו בחישוב הפרשה הקבוצתית בפועל. במסגרת ניתוחי רגישות כאמור, שתוצאותיהם מתבססות על הערכות סובייקטיביות במידה גבוהה, עלה כי הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2021 עלולה היתה לגדול בתרחישים המחמירים בסכום של עד כ-35 מיליון ש"ח ובתרחישים המקלים עשויה היתה לקטון בסכום דומה.

יודגש, כי ההוצאה להפסדי אשראי תלויה במגוון רחב של גורמים אשר קיימת לגביהם אי ודאות, כאשר מחד, קצב התאוששות איטי יותר של המשק עלול להביא להפרשה גבוהה יותר, ומנגד, קיומם של גורמים ממתנים, כגון קצב התאוששות מהיר יותר של המשק וגורמים פנימיים בבנק, כדוגמת איכות תהליך חיתום האשראי, איכות הביטחונות ומנגנוני הבקרה, עשויים להביא לקטון ברמת ההוצאה.

אמידת הפרשה להפסדי אשראי דורשת מההנהלה שימוש באומדנים והערכות, המתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי השווקים ואמידת השפעותיהם על סיכון האשראי ועל התממשות הפסדי אשראי בעתיד. השימוש באומדנים ובהערכות מצריך הפעלת שיקול דעת אשר הנהלה מאמינה, כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים. עם זאת, ומטבע הדברים, אין ודאות, כי הפסדי האשראי כפי שיתוו בעתיד מתיק האשראי הקיים, יהיו זהים לאומדנים ולהערכות שנקבעו.

הערכות הבנק הינן מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך תשכ"ח-1968, המבוסס, בין היתר, על מידע, פרסומים של צדדים שלישיים ואומדנים המצויים בידי הבנק למועד זה. הערכות אלה אינן ודאיות והן עשויות להתממש באופן שונה מהותית מהאמור לעיל, בין היתר, כתלות בהיקף התפשטות הנגיף, בתגובת הממשלות והבנקים המרכזיים, בתקופת התמשכות המשבר ובפרמטרים רבים נוספים.

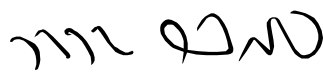
באשר לאימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא הפרשה להפסדי אשראי צפויים (CECL), ראה באור ד.1. לתמצית הדוחות הכספיים.

בקורות ונהלים

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי. ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי ה-PCAOB.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי. הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 בספטמבר 2021 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו. במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2021 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

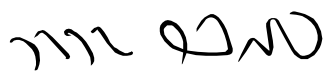

רון לבקוביץ
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 23 בנובמבר 2021
י"ט בכסלו, תשפ"ב

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, סמדר ברבר-צדיק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2021 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות (לרבות הרווח הכולל), השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

סמדר ברבר - צדיק
מנהל כללי

23 בנובמבר 2021

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, נחמן ניצן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2021 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח אינו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות (לרבות הרווח הכולל), השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

23 בנובמבר 2021

דוחות כספיים

66	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
67	דוח רווח והפסד
68	דוח על הרווח הכולל
69	מאזן
70	דוח על השינויים בהון
71	דוח על תזרימי המזומנים
73	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן התמציתי ביניים המאוחד ליום 30 בספטמבר 2021 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות" ותקן סקירה שיישומם בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

23 בנובמבר 2021

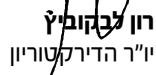
דוח רווח והפסד מאוחד (במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		באור	
2020	2020	2021	2020	2021		
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
2,878	2,160	2,392	731	807	2	הכנסות רבית
241	180	302	69	97	2	הוצאות רבית
2,637	1,980	2,090	662	710		הכנסות רבית, נטו
464	413	(206)	91	(69)	6,12	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,173	1,567	2,296	571	779		הכנסות רבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
						הכנסות שאינן מרבית
148	97	214	36	63	3	הכנסות מימון שאינן מרבית
1,371	1,026	1,057	336	346		עמלות
4	3	10	-	6		הכנסות אחרות
1,523	1,126	1,281	372	415		סך כל ההכנסות שאינן מרבית
						הוצאות תפעוליות ואחרות
1,532	1,138	1,199	386	399		משכורות והוצאות נלוות
344	261	255	89	84		אחזקה ופחת בנינים וציוד
96	71	78	24	27		הפחתות וירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים
597	424	421	141	135		הוצאות אחרות
2,569	1,894	1,953	640	645		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
1,127	799	1,624	303	549		רווח לפני מסים
368	254	570	109	193		הפרשה למסים על הרווח
759	545	1,054	194	356		רווח לאחר מסים
29	24	57	19	21		חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
						רווח נקי:
788	569	1,111	213	377		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(38)	(29)	(39)	(12)	(13)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
750	540	1,072	201	364		המיוחס לבעלי מניות הבנק
בשקלים חדשים						
7.48	5.38	10.68	2.00	3.62		רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק:
						רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

סמיר ברבר-צדיק
מנהל כללי

רון בן-ציון
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 23 בנובמבר 2021

דוח מאוחד על הרווח הכולל⁽¹⁾
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		
2020	2020	2021	2020	2021	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
788	569	1,111	213	377	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(38)	(29)	(39)	(12)	(13)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
750	540	1,072	201	364	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
					רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
(4)	(30)	(4)	60	(8)	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן נטו
(74)	(31)	58	(16)	12	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
(78)	(61)	54	44	4	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
26	21	(18)	(14)	-	השפעת המס המתייחס
					רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
(52)	(40)	36	30	4	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	(1)	2	(1)	1	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
(52)	(39)	34	31	3	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
736	529	1,147	243	381	הרווח הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(38)	(28)	(41)	(11)	(14)	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק
698	501	1,106	232	367	

(1) ראה באור 4.

(2) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה של תכנית פנסיה ופיצויי פרישה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן מאוחד (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר	30 בספטמבר			
2020	2020	2021		
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	באור	
נכסים				
57,802	52,366	57,083		מזומנים ופקדונות בבנקים
13,105	12,174	14,803	5	ניירות ערך ⁽⁴⁾
11	14	232		ניירות ערך שנשאלו
92,247	90,810	96,965	6,12	אשראי לציבור
(1,277)	(1,225)	(1,088)	6,12	הפרשה להפסדי אשראי
90,970	89,585	95,877		אשראי לציבור, נטו
656	651	859		אשראי לממשלה
636	629	699		השקעה בחברה כלולה
965	970	929		בנינים וציוד
272	249	275		נכסים בלתי מוחשיים
1,897	1,438	1,565	10	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,464	1,294	1,436		נכסים אחרים ⁽²⁾
167,778	159,370	173,758		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
141,677	135,914	148,273	7	פקדונות הציבור
2,992	1,717	5,471		פקדונות מבנקים
459	426	417		פקדונות הממשלה
4,394	4,384	2,851		אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,314	1,669	1,751	10	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6,407	5,932	4,538		התחייבויות אחרות ⁽¹⁾ ⁽³⁾
158,243	150,042	163,301		סך כל ההתחייבויות
9,141	8,944	10,022		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
394	384	435		זכויות שאינן מקנות שליטה
9,535	9,328	10,457		סך כל ההון
167,778	159,370	173,758		סך כל ההתחייבויות וההון

(1) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך של 86 מיליון ש"ח, 77 מיליון ש"ח ו-86 מיליון ש"ח ב-30.9.21, 30.9.20 ו-31.12.20, בהתאמה.

(2) מזה: נכסים אחרים הנמדדים בשווי הוגן בסך של 263 מיליון ש"ח, 90 מיליון ש"ח ו-247 מיליון ש"ח ב-30.9.21, 30.9.20 ו-31.12.20, בהתאמה.

(3) מזה: התחייבויות אחרות הנמדדות בשווי הוגן בסך של 440 מיליון ש"ח, 100 מיליון ש"ח ו-258 מיליון ש"ח ב-30.9.21, 30.9.20 ו-31.12.20, בהתאמה.

(4) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה באור 14 ב'.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון (במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה (1)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים (2)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(152)	*9,105	9,880	421	10,301
-	-	364	364	13	377
-	-	(225)	(225)	-	(225)
-	3	-	3	1	4
927	(149)	9,244	10,022	435	10,457
יתרה ליום 30 ביוני 2021					
רווח נקי בתקופה					
דיבידנד					
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס					
יתרה ליום 30 בספטמבר 2021					

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה (1)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים (2)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(201)	7,986	8,712	373	9,085
-	-	201	201	12	213
-	31	-	31	(1)	30
927	(170)	8,187	8,944	384	9,328
יתרה ליום 30 ביוני 2020					
רווח נקי בתקופה					
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס					
יתרה ליום 30 בספטמבר 2020					

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה (1)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים (2)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(183)	8,397	9,141	394	9,535
-	-	1,072	1,072	39	1,111
-	-	(225)	(225)	-	(225)
-	34	-	34	2	36
927	(149)	9,244	10,022	435	10,457
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
רווח נקי בתקופה					
דיבידנד					
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס					
יתרה ליום 30 בספטמבר 2021					

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה (1)	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים (2)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(131)	7,772	8,568	356	8,924
-	-	540	540	29	569
-	-	(125)	(125)	-	(125)
-	(39)	-	(39)	(1)	(40)
927	(170)	8,187	8,944	384	9,328
יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)					
רווח נקי בתקופה					
דיבידנד					
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס					
יתרה ליום 30 בספטמבר 2020					

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
הון מניות ופרמיה (1)	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים (2)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(131)	7,772	8,568	356	8,924
-	-	750	750	38	788
-	-	(125)	(125)	-	(125)
-	(52)	-	(52)	-	(52)
927	(183)	8,397	9,141	394	9,535
יתרה ליום 31 בדצמבר 2019					
רווח נקי בשנת החשבון					
דיבידנד					
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס					
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020					

* התאמה לא מהותית של מספרי השוואה. ראה באור ה.1. להלן.

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 313 מיליון ש"ח (משנת 1992 ואילך).

(2) כולל סך של 2,391 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2020	2021	2020	2021	
	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
788	569	1,111	213	377	תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת:
					רווח נקי לתקופה
					התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:
(29)	(24)	(57)	(19)	(21)	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה
71	52	50	18	17	פחת על בנינים וציוד
96	71	78	24	27	הפחתות וירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים
-	-	(8)	-	(5)	רווח מממוש בנינים וציוד
464	413	(206)	91	(69)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(20)	(7)	(19)	(10)	(5)	רווח ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
					והפרשה לירידת ערך בגין אגרות חוב זמינות למכירה
(1)	(1)	(2)	-	1	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
11	31	(127)	(10)	(38)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
(144)	(94)	62	(30)	28	מסים נדחים, נטו
68	36	42	12	15	תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת
(794)	(111)	(2)	(15)	(163)	התאמות בגין הפרשי שער
					שינוי נטו בנכסים שוטפים:
(100)	(206)	(194)	(178)	(73)	ניירות ערך למסחר
(207)	(88)	(88)	(22)	89	נכסים אחרים
(908)	(485)	427	246	(238)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
316	285	(2,105)	(88)	(2,195)	התחייבויות אחרות
1,067	422	(563)	(271)	311	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(53)	(36)	(76)	(10)	20	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
625	827	(1,677)	(49)	(1,922)	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) שוטפת
					תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה:
(219)	(117)	242	4	(19)	שינוי בפקדונות בבנקים
(2)	(5)	(221)	31	(200)	שינוי בניירות ערך שנשאלו
(3,902)	(2,235)	(3,629)	(102)	(278)	שינוי באשראי לציבור
378	383	(203)	201	(758)	שינוי באשראי לממשלה
(8,210)	(5,628)	(4,618)	(853)	(584)	רכישת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
236	184	141	37	77	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
					תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
3,220	2,953	1,835	596	1,421	תמורה מפדיון אגרות חוב זמינות למכירה
2,620	1,694	1,235	243	660	רכישת בנינים וציוד
(40)	(25)	(19)	(9)	(4)	תמורה מממוש בנינים וציוד
-	-	15	-	9	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(120)	(72)	(81)	(29)	(22)	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) השקעה
(6,039)	(2,868)	(5,303)	119	302	

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2020	2020	2021	2020	2021	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
					תזרימי מזומנים מפעילות מימון:
23,641	16,112	5,926	6,399	1,882	שינוי בפקדונות הציבור
1,914	572	2,489	(160)	456	שינוי בפקדונות מבנקים
(540)	(578)	(72)	(70)	(48)	שינוי בפקדונות הממשלה
1,458	1,458	-	-	-	תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(701)	(718)	(1,588)	-	(2)	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(125)	(125)	(225)	-	(225)	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
25,647	16,721	6,530	6,169	2,063	מזומנים נטו מפעילות מימון
20,233	14,680	(450)	6,239	443	גידול (קיטון) במזומנים
37,275	37,275	57,328	45,768	56,460	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
(180)	39	(26)	(13)	(51)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
57,328	51,994	56,852	51,994	56,852	יתרת מזומנים לסוף התקופה
					רביית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:
3,203	2,386	2,272	835	649	רביית שהתקבלה
(540)	(438)	(366)	(63)	(76)	רביית ששולמה
20	10	24	5	13	דיבידנדים שהתקבלו
(542)	(422)	(593)	(236)	(191)	מסים על הכנסה ששולמו
61	57	51	-	3	מסים על הכנסה שהתקבלו

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בנקאי בישראל. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2021 כוללת את אלה של הבנק ושל חברות מאוחדות וחברה כלולה שלו (להלן - "הקבוצה"). תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שנשתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 והבאורים הנלווים להם (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ג' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 23 בנובמבר 2021.

ב. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות, אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שההוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

(1) עדכון תקינה 14-2018 בקודיפיקציה בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB") את ASU 2018-14, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת, המהווה עדכון לנושא 20-715 בקודיפיקציה בדבר תגמול - הטבות פרישה - תכניות להטבה מוגדרת - כללי (להלן: "העדכון"). תכליתו של העדכון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים.

עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת אומדן הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי, כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה, בשנה העוקבת; בוטלה הדרישה להצגת סכום ההטבות השנתיות העתידיות המכוסות על ידי חוזי ביטוח, לרבות חוזי קצבה (אנונה), וכן עסקאות משמעותיות כלשהן בין הישות או צדדים קשורים לבין התכנית; התווספה דרישה לפיה נדרש לתת פירוט בדבר הסיבות לרווחים או הפסדים מהותיים הקשורים לשינוי במחויבות בגין הטבה מוגדרת, במהלך התקופה; וכן הובהרו דרישות גילוי עבור ישויות שיש להן שתי תכניות או יותר.

בהתאם לחזר הפיקוח על הבנקים בדבר "שיפור השימושיות של הדוחות לציבור של תאגידים בנקאיים לשנים 2019 ו-2020", אשר גובש על בסיס עדכון תקינה 14-2018 בקודיפיקציה, הוראות עדכון התקינה חלות מהדוחות לציבור ליום 1 בינואר 2021, ואילך. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

(2) עדכון תקינה 13-2018 בקודיפיקציה בדבר שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB") את ASU 2018-13, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן, המהווה עדכון לנושא 820 בקודיפיקציה בדבר מדידת שווי הוגן (להלן: "העדכון"). תכליתו של העדכון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים. עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת הסכומים והסיבות להעברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי הוגן; בוטלה הדרישה למתן מידע בדבר מדיניות הישות לקביעה מתי העברות בין רמות נחשבות ככאלה שהתקיימו; בוטלה הדרישה להצגת תיאור תהליך הערכת מדידת השווי הוגן ברמה 3; במסגרת הדרישה למתן תיאור מילולי של הרגישות לשינויים בנתונים לא נצפים עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות המסווגות

ברמה 3 במדרג השווי ההוגן, עודכן המונח "רגישות" ל"אי וודאות" כדי להדגיש, כי המידע הנדרש הינו לגבי האי וודאויות; התווספה דרישה לפיה יש להציג את השינויים שטרם מומשו בתקופה ברווח הכולל האחר (OCI), עבור נכסים המוחזקים בסוף התקופה. בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "שיפור השימושיות של הדוחות לציבור של תאגידים בנקאיים לשנים 2019 ו-2020", אשר גובש על בסיס עדכון תקינה 13-2018 בקודיפיקציה, הוראות עדכון התקינה חלות מהדוחות לציבור ליום 1 בינואר 2021, ואילך. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

(3) עדכון תקינה 12-2019 בקודיפיקציה בדבר פישוט הטיפול החשבונאי במסים על הכנסה

ביום 18 בדצמבר 2019, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2019-12, בדבר פישוט הטיפול החשבונאי במסים על הכנסה, המהווה עדכון לנושא 740 בקודיפיקציה בדבר מסים על הכנסה (להלן: "התיקון"). תכליתו של התיקון הינו הפחתת המורכבות של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב תוך שמירה על שימושיות המידע המסופק למשתמשי הדוחות הכספיים. עיקרי הנושאים שעודכנו במסגרת התיקון הינם, בין היתר: הקצאת הוצאות המס או הטבות המס על הכנסה בין פעילויות נמשכות, פעילויות שהופסקו, רווח כולל אחר ופריטים הנזקפים ישירות להון עצמי; חישוב הכנסות מסים על הפסדים מצטברים בדוחות הכספיים ביניים; אופן ההכרה בהשפעת השינויים בחוקי המס או בשיעורי המס בדוחות הכספיים ביניים. ההוראות יושמו החל מיום 1 בינואר 2021 בדרך של יישום מכאן ולהבא. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים.

(4) דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה

ביום 21 באפריל 2020, פרסם בנק ישראל מכתב בנושא "אירוע נגיף הקורונה - דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור". כמו כן, בהמשך למתווה הנוסף לדחיית תשלומי משכנתאות והלוואות צרכניות, שאומץ על ידי הפיקוח על הבנקים, ביום 30 בנובמבר 2020 וכן בהמשך למתווה הנוסף שאומץ על ידי המערכת הבנקאית למתן סיוע לעסקים קטנים וזעירים בפירעון הלוואות, מיום 10 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים, ביום 3 בדצמבר 2020 וביום 10 בדצמבר 2020, מכתבים בנושא "משבר נגיף הקורונה - דגשים בנושא המתווה הנוסף לדחיית תשלומים" ובנושא "משבר נגיף הקורונה - דגשים בנושא המתווה הנוסף לדחיית תשלומים לעסקים קטנים". במסגרת מכתבי הפיקוח לעניין דגשים בנושא המתווים הנוספים לדחיית תשלומים נכללו מספר הנחיות לעניין טיפול חשבונאי וביניהן:

שינויים בתנאי הלוואות

כאשר תאגיד בנקאי פועל כדי לייצב לווים שאינם בפיגור בהלוואות הקיימות שלהם, בין אם הפעולה מבוצעת מול לוה בודד ובין אם היא מבוצעת במסגרת תכנית ללוים תקינים שנתקלים בבעיות פיננסיות או תפעוליות, בטווח הקצר, כתוצאה מאירוע נגיף הקורונה, ככלל פעולה זו לא תחשב לארגון מחדש של חוב בעייתי. לאור זאת, חובות שתנאיהם שונו כגון: דחיות במועדי תשלום, ויתורים על רבית פיגורים והארכות של תקופות פירעון לא סווגו כחובות בארגון מחדש של חוב בעייתי כאשר התקיימו התנאים הבאים:

- השינוי בוצע בשל אירוע נגיף הקורונה;
- הלווה לא היה בפיגור במועד שבו יושמה התכנית לשינוי התנאים;
- השינוי הינו לזמן קצר (עד 6 חודשים).

לעניין זה, הובהר, כי לווים נחשבים כלווים שאינם בפיגור אם הם נמצאים בפיגור של פחות מ- 30 ימים ביחס לתנאים החוזיים במועד יישום תכנית השינויים. כמו כן, כאשר השינוי בתנאי החוב הביא לעיכוב בתשלום שאינו לזמן קצר, החוב לא סווג כחוב בארגון מחדש של חוב בעייתי אם הוא חודש בשיעור רבית הזהה לשיעור הרבית שנקבע לחוב חדש בסיכון דומה.

בנוסף לכך, במסגרת מכתבי הפיקוח על הבנקים, מחודש דצמבר 2020, נקבע, כי תאגיד בנקאי רשאי לא לסווג בארגון מחדש של חוב בעייתי הלוואות לדיוור, הלוואות אחרות לאנשים פרטיים והלוואות לעסקים קטנים, אשר לא היו בפיגור של 30 יום או יותר במועד דחיית התשלומים, שלגביהן בוצעו עד ליום 31 במרס 2021 דחיות תשלומים, במסגרת המתווים הנוספים לדחיית תשלומים, גם אם הדחייה המצטברת עולה על 6 חודשים.

קביעת מצב הפיגור

לעניין חובות אשר לא היו לפני כן בפיגור, וניתנה להם דחיה בשל אירוע נגיף הקורונה, הבנק אינו נדרש לסווג חובות כאמור כחובות בפיגור בשל הדחיה. כמו כן, כאשר בוצעה דחיית תשלומים בשל אירוע נגיף הקורונה בחובות שהיו בפיגור לפני הדחיה, בוצעה התאמה למצב הפיגור חזרה למצב כפי שהיה לפני שבוצעה הדחיה, ולמעשה בוצעה הקפאה של הפיגור, למשך תקופת דחיית התשלום.

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, מיום 11 באוקטובר 2020, בחר הבנק שלא לסווג בארגון מחדש של חוב בעייתי, הלוואות לאנשים פרטיים והלוואות לעסקים קטנים בסכומים לא מהותיים, אשר לא היו בפיגור של 30 יום או יותר במועד דחיית התשלומים, שלגביהן בוצעו עד ליום 31 במרס 2021, דחיות תשלומים, במסגרת המתווים הנוספים לדחיית תשלומים. זאת למעט חובות אשר נצבר לגביהם מידע חדש בנוגע לירידה בסיכויי הפירעון, אשר בגינם הבנק פעל בהתאם להוראות הדיווח לציבור בנושא סיווג חובות בעייתיים ומחיקות חשבונאיות.

(5) עדכון תקינה 2020-04 בקודיפיקציה בדבר הקלות בגין השפעות רפורמת רביות הייחוס על הדיווח הכספי

ביום 22 במרס 2020, פרסם ה-FASB עדכון תקינה בדבר הקלות בגין השפעות רפורמת רביות הייחוס על הדיווח הכספי, המהווה עדכון לנושא 848 בקודיפיקציה בדבר רפורמת רביות הייחוס. בהתאם לרפורמת רביות הייחוס, שיעורי רבית בין בנקאית (שיעורי ה-IBOR) יבוטלו ויוחלפו בשיעורי רבית ייחוס חלופיים ניתנים לצפייה או מבוססי עסקאות בפועל אשר יהיו פחות רגישים למניפולציות.

הבנק אימץ את ההוראות החדשות, החל מיום 1 בינואר 2020 ובחר להשתמש בהקלות הבאות:

- באשר לשינויים בחוזים אשר משפיעים על הסכום והעיתוי של תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים מהפסקת שימוש ברביות ייחוס כתוצאה מהרפורמה בחר הבנק לטפל כהמשך (continuation) של החוזים הקיימים חלף יישום חשבונאות תיקון (modification accounting).
- באשר לחשבונאות גידור בחר הבנק לשנות (בגין כל עסקת גידור) את הגדרות התנאים הקריטיים של המכשיר המגדר המיועד מבלי לבטל את ייעוד יחסי הגידור, וכן לבצע הערכות של אפקטיביות יחסי הגידור באופן בו מקורות פוטנציאליים לחוסר יעילות לא יובאו בחשבון בהערכה.

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

אימוץ עדכונים כלליי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

ביום 28 במרס 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים כלליי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, תומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים ומחזק את הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כלליי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים". במסגרת החוזר נקבעו הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים וזאת על מנת להפחית השפעות בלתי צפויות של יישום הכללים על ההון הפיקוחי, בהתאם להנחיות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ורשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ובמדינות אחרות בעולם.

בנוסף לכך, ביום 2 בפברואר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים", אשר במסגרתו בוטלה, בין היתר, הדרישה לחישוב הפרשה קבוצתית בשיעור מינימלי של 0.35% בגין הלוואות לדירור והדרישה לחשב הפרשה מינימלית לפי שיטת עומק הפיגור. כמו כן, נוספו תיקונים להוראות אשר לפיהם תאגידים בנקאיים נדרשים לנכות מההון העצמי הון חבד 1 סכומים בגין הלוואות לדירור שמסווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות.

במסגרת הכללים החדשים יורחב הגילוי על מועד מתן האשראי, על משך האשראי ועל איכות האשראי. ההגדרות הקיימות לגבי חובות פגומים וסיכון אשראי פגום יוחלפו בהגדרות של אשראי בעייתי לא צובר, אשראי בעייתי צובר ואשראי שאינו בעייתי.

התקן ייושם על ידי תאגיד בנקאי החל מיום 1 בינואר 2022 ואילך. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי יסולק יפעלו בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכלליי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב, בשינויים המתחייבים.

הבנק נערך ליישום ההוראה וצפוי לעמוד בלוחות הזמנים שקבע בנק ישראל. בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעה הצפויה על הדוחות הכספיים.

ה. התאמה לא מהותית של מספרי השוואה

נכון לסוף שנת 2020, החזיק הבנק בתיק ניירות הערך שלו, מניות לא סחירות בחברה (להלן - "החברה") שהתקבלו בעבר אצל שתי חברות בנות של הבנק (אשר מוזגו עם ולתוך הבנק) במסגרת הסדר חובות של החברה. בחודש ינואר 2021, הונפקו מניות החברה בבורסה בחו"ל. טרם הנפקת המניות כאמור בוצע פיצול של מניות החברה (לרבות המניות שהיו בבעלות הבנק). בעקבות ביצוע ההנפקה, שיערך הבנק את מניות החברה בבעלותו בדוחות הכספיים לרבעון הראשון והשני של השנה דרך רווח והפסד בהתאם לשווי ההון, אולם, בעקבות תקלה נקודתית, שוערכו המניות בהתאם לערך הנקוב טרם הפיצול האמור ולא לפי ערך הנקוב לאחר הפיצול.

הבנק בחן את מהותיות תיקון מספרי השוואה ביחס לתקופות הדיווח הרלוונטיות והגיע למסקנה, לאחר בחינת הפרמטרים הכמותיים והאיכותיים, כי לא מדובר בטעות מהותית שדורשת הצגה מחדש של הדוחות הכספיים של הבנק לימים 31 במרס 2021 ו-30 ביוני 2021, ולפיכך ביצע את התיקון בדרך של התאמה לא מהותית של מספרי השוואה.

השפעת התיקון על תמצית הדוחות הכספיים, הינה גידול בסך 31 מיליון ש"ח ביתרת העודפים ליום 30 ביוני 2021, מסך של 9,074 מיליון ש"ח לסך של 9,105 מיליון ש"ח.

לאחר מועד הדיווח, מומשו כל החזקות הבנק במניות החברה.

באור 2 - הכנסות והוצאות רבית

(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			
2020	2021	2020	2021		
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)			
2,020	2,272	692	769	א. הכנסות (הוצאות) רבית⁽¹⁾	
(4)	13	-	4	מאשראי לציבור	
5	-	1	-	מאשראי לממשלה	
38	35	10	11	מפקדונות בבנקים	
101	72	28	23	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים	
2,160	2,392	731	807	מאגרות חוב	
				סך כל הכנסות הרבית	
				ב. הוצאות רבית	
158	194	50	68	על פקדונות הציבור	
2	2	-	1	על פקדונות הממשלה	
1	1	-	-	על פקדונות מבנקים	
-	1	-	-	על פקדונות מבנק ישראל	
19	103	19	27	על אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	
-	1	-	1	על התחייבויות אחרות	
180	302	69	97	סך כל הוצאות הרבית	
1,980	2,090	662	710	סך כל ההכנסות רבית, נטו	
				ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות רבית	
(24)	(36)	(11)	(11)	הוצאות רבית ⁽²⁾	
				ד. פירוט הכנסות רבית על בסיס צבירה מאגרות חוב	
23	31	9	10	מוחזקות לפדיון	
78	40	19	13	זמינות למכירה	
-	1	-	-	למסחר	
101	72	28	23	סך הכל כלול בהכנסות רבית	

(1) כולל השפעת יחסי גידור.

(2) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א'.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מרבית (במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			
2021	2020	2021	2020		
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)			
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר					
1. מפעילות במכשירים נגזרים					
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
(158)	(4)	(1)	(12)		
2. מהשקעה באגרות חוב					
רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾					
9	6	23	34		
הפסדים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾					
-	-	(1)	(2)		
הפרשה לירידת ערך בגין אגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾					
-	(2)	-	(19)		
סך הכל מהשקעה באגרות חוב					
9	4	22	13		
3. הפרשי שער, נטו					
163	15	2	111		
4. מהשקעה במניות					
רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר					
-	8	3	9		
הפסדים ממכירת מניות שאינן למסחר					
(4)	(2)	(6)	(15)		
דיבידנד ממניות שאינן למסחר					
12	2	29	12		
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ⁽³⁾					
38	10	127	(31)		
סך הכל מהשקעה במניות					
46	18	153	(25)		
סך הכל הכנסות מימון מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר					
60	33	176	87		

- (1) למעט השפעת יחסי גידור.
(2) סוג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
(3) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			
2021	2020	2021	2020		
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)			
4	3	36	9		
(1)	1	(1)	3		
-	(1)	3	(2)		
3	3	38	10		
63	36	214	97		
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר					
לפי חשיפת סיכון					
חשיפת רבית					
חשיפה למניות					
חשיפת מטבע חוץ					
סך הכל					

- (1) מזה הפסדים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של 1 מיליון ש"ח בתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2020 - הפסדים בסך של 1 מיליון ש"ח.
(2) אין רווחים/הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.
(3) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
(4) להכנסות רבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

(במיליוני ש"ח)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הטבות לעובדים	סך הכל	
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021					
52	(14)	(218)	(166)	(152)	יתרה ליום 30 ביוני 2021 (לא מבוקר)
(5)	1	9	4	3	שינוי נטו במהלך התקופה
47	(13)	(209)	(162)	(149)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2020					
(7)	(15)	(209)	(216)	(201)	יתרה ליום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)
40	(1)	(10)	30	31	שינוי נטו במהלך התקופה
33	(16)	(219)	(186)	(170)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021					
50	(15)	(248)	(198)	(183)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)
(3)	2	39	36	34	שינוי נטו במהלך התקופה
47	(13)	(209)	(162)	(149)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2020					
53	(15)	(199)	(146)	(131)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)
(20)	(1)	(20)	(40)	(39)	שינוי נטו במהלך התקופה
33	(16)	(219)	(186)	(170)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2020					
53	(15)	(199)	(146)	(131)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)
(3)	-	(49)	(52)	(52)	שינוי נטו בשנת 2020
50	(15)	(248)	(198)	(183)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. שינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)					
			2020			2021		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
80	(42)	122	33	(17)	50	(11)	6	(17)
(83)	43	(126)	7	(3)	10	6	(3)	9
(3)	1	(4)	40	(20)	60	(5)	3	(8)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:								
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן הפסדים (רווחים) בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾								
שינוי נטו במהלך התקופה								
הטבות לעובדים								
רווח (הפסד) אקטוארי נטו בתקופה								
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾								
שינוי נטו במהלך התקופה								
(77)	41	(118)	(14)	8	(22)	3	(1)	4
28	(16)	44	4	(2)	6	6	(2)	8
(49)	25	(74)	(10)	6	(16)	9	(3)	12
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
-	-	-	(1)	1	(2)	1	-	1
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה								
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק								
(52)	26	(78)	31	(15)	46	3	-	3
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה								

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)								
			2020			2021		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
79	(41)	120	(50)	26	(76)			
(99)	51	(150)	47	(25)	72			
(20)	10	(30)	(3)	1	(4)			
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:								
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן הפסדים (רווחים) בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾								
שינוי נטו במהלך התקופה								
הטבות לעובדים								
רווח (הפסד) אקטוארי נטו בתקופה								
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾								
שינוי נטו במהלך התקופה								
(32)	17	(49)	22	(11)	33			
12	(6)	18	17	(8)	25			
(20)	11	(31)	39	(19)	58			
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
(1)	1	(2)	2	(1)	3			
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה								
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק								
(39)	20	(59)	34	(17)	51			
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה								

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית, לפירוש נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הטבות לעובדים. ראה באור 4א.

באור 5 - ניירות ערך

(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	
2,317	2,317	77	6	2,388	של ממשלת ישראל
73	73	1	-	74	של מוסדות פיננסיים בישראל
162 ⁽⁵⁾	162	21	-	183	של אחרים בישראל
2,552	2,552	99	6	2,645	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

רווח כולל אחר מצטבר					ב. אגרות חוב זמינות למכירה
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	
9,604	9,538	70	4	9,604	של ממשלת ישראל
908	908	-	-	908	של ממשלות זרות
90	90	-	-	90	של מוסדות פיננסיים בישראל
256 ⁽⁶⁾	255	2	1	256	של מוסדות פיננסיים זרים
220	213	7	-	220	של אחרים בישראל
91	91	-	-	91	של אחרים זרים
11,169	11,095	79 ⁽²⁾	5 ⁽²⁾	11,169	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה

השקעה במניות שאינן למסחר					ג. השקעה במניות שאינן למסחר
הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾⁽⁴⁾	
680	540	140 ⁽³⁾	- ⁽³⁾	680	מניות שאינן למסחר
164	152	12	-	164	מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין

14,401	14,187	318	11	14,494	סך כל ניירות הערך שאינם למסחר
--------	--------	-----	----	--------	-------------------------------

ניירות ערך למסחר					ד. ניירות ערך למסחר
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	
401	401	1	1	401	אגרות חוב של ממשלת ישראל
1	1	-	-	1	מניות
402	402	1 ⁽³⁾	1 ⁽³⁾	402	סך כל ניירות הערך למסחר
14,803	14,589	319	12	14,896	סך כל ניירות הערך

הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.

(1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותן מנפיק.

(5) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 3 מיליון ש"ח.

(6) כולל ניירות ערך הכוללים נגזר משוּבץ הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי לרווח והפסד בסך של 18 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)					
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
של ממשלת ישראל	2,188	2,188	103	-	2,291
של מוסדות פיננסיים בישראל	82	82	1	-	83
של אחרים בישראל	208	208	19	-	227
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	2,478	2,478	123	-	2,601

ב. אגרות חוב זמינות למכירה	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ⁽¹⁾
			רווחים	הפסדים	
של ממשלת ישראל	7,394	7,351	54	11	7,394
של ממשלות זרות	994	992	2	-	994
של מוסדות פיננסיים בישראל	36	37	-	1	36
של מוסדות פיננסיים זרים	183 ⁽⁵⁾⁽⁷⁾	182	1	-	183
של אחרים בישראל	339 ⁽⁶⁾	334	10	5	339
של אחרים זרים	194	193	1	-	194
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	9,140	9,089	68 ⁽²⁾	17 ⁽²⁾	9,140

ג. השקעה במניות שאין למסחר	הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾⁽⁴⁾
מניות שאין למסחר	244	253	10 ⁽³⁾	19 ⁽³⁾	244
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין	114	109	5	-	114

סך כל ניירות הערך שאינם למסחר	11,862	11,820	201	36	11,985
-------------------------------	--------	--------	-----	----	--------

ד. ניירות ערך למסחר	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
אגרות חוב של ממשלת ישראל	311	311	-	-	311
מניות	1	1	-	-	1
סך כל ניירות הערך למסחר	312	312	- ⁽³⁾	- ⁽³⁾	312
סך כל ניירות הערך	12,174	12,132	201	36	12,297

- הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.
- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נדקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- (5) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלה בסך של 35 מיליון ש"ח.
- (6) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 62 מיליון ש"ח.
- (7) כולל ניירות ערך הכוללים נגזר משוּבץ הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי לרווח והפסד בסך של 19 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	
2,233	2,233	104	-	2,337	של ממשלת ישראל
78	78	1	-	79	של מוסדות פיננסיים בישראל
203	203	21	-	224	של אחרים בישראל
2,514	2,514	126	-	2,640	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

רווח כולל אחר מצטבר					ב. אגרות חוב זמינות למכירה
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	
8,080	8,014	67	1	8,080	של ממשלת ישראל
1,312	1,312	-	-	1,312	של ממשלות זרות
80	79	1	-	80	של מוסדות פיננסיים בישראל
239 ⁽⁵⁾⁽⁷⁾	237	2	-	239	של מוסדות פיננסיים זרים
274 ⁽⁶⁾	266	9	1	274	של אחרים בישראל
93	92	1	-	93	של אחרים זרים
10,078	10,000	80 ⁽²⁾	2 ⁽²⁾	10,078	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה

השקעה במניות שאינן למסחר					ג. השקעה במניות שאינן למסחר
הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾⁽⁴⁾	
307	293	22 ⁽³⁾	8 ⁽³⁾	307	מניות שאינן למסחר
120	113	7	-	120	מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
12,899	12,807	228	10	13,025	סך כל ניירות הערך שאינם למסחר

אגרות חוב למסחר					ד. אגרות חוב למסחר
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	
206	206	-	-	206	אגרות חוב של ממשלת ישראל
206	206	- ⁽³⁾	- ⁽³⁾	206	סך כל אגרות החוב למסחר
13,105	13,013	228	10	13,231	סך כל ניירות הערך

הערות: פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.

(1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נדקפו לדוח רווח והפסד.

(4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

(5) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלה בסך של 32 מיליון ש"ח.

(6) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 47 מיליון ש"ח.

(7) כולל ניירות ערך הכוללים נגזר משוּבץ הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי לרווח והפסד בסך של 18 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ה. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של אגרות חוב זמינות למכירה ואגרות חוב המוחזקות לפדיון הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומשו

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)							
12 חודשים ומעלה ⁽²⁾				פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾			
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו			
שווי הוגן	0-20% ⁽³⁾	20-40% ⁽⁴⁾	סך הכל	שווי הוגן	0-20% ⁽³⁾	20-40% ⁽⁴⁾	סך הכל
-	-	-	-	415	6	-	6
אגרות חוב המוחזקות לפדיון של ממשלת ישראל ⁽⁵⁾							
אגרות חוב זמינות למכירה							
של ממשלת ישראל	-	-	-	1,168	4	-	4
של מוסדות פיננסיים זרים	-	-	-	67	1	-	1
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	-	-	-	1,235	5	-	5

30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)							
12 חודשים ומעלה ⁽²⁾				פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾			
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו			
שווי הוגן	0-20% ⁽³⁾	20-40% ⁽⁴⁾	סך הכל	שווי הוגן	0-20% ⁽³⁾	20-40% ⁽⁴⁾	סך הכל
-	-	-	-	1,315	11	-	11
אגרות חוב זמינות למכירה							
של ממשלת ישראל	-	-	-	-	-	-	-
של מוסדות פיננסיים בישראל	1	-	1	96	5	-	5
של אחרים בישראל	-	-	-	1,411	16	-	16
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	1	-	1	19	16	-	16

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)							
12 חודשים ומעלה ⁽²⁾				פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾			
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו			
שווי הוגן	0-20% ⁽³⁾	20-40% ⁽⁴⁾	סך הכל	שווי הוגן	0-20% ⁽³⁾	20-40% ⁽⁴⁾	סך הכל
-	-	-	-	123	1	-	1
אגרות חוב זמינות למכירה							
של ממשלת ישראל	-	-	-	28	1	-	1
של אחרים בישראל	-	-	-	151	2	-	2
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	-	-	-	2	2	-	2

- (1) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומשו מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
- (2) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומשו מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
- (3) השקעות שההפסד שטרם מומשו בגין מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
- (4) השקעות שההפסד שטרם מומשו בגין מהווה מ-20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.
- (5) יתרת העלות המופחתת של אגרות החוב המוחזקות לפדיון מסתכמת ב-421 מיליון ש"ח.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח)

1. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾	
42,397	4,313	38,084	429	-	37,655	יתרת חוב רשומה:
58,881	-	58,881	21,751	31,156	5,974	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
31,216	-	31,216	-	31,150	66	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
101,278	4,313	96,965	22,180	31,156	43,629	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
201	-	201	99	-	102	חובות בארגון מחדש
399	-	399	36	59	304	חובות פגומים אחרים
600	-	600	135	59	406	סך הכל חובות פגומים
211	-	211	18	171	22	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
1,042	-	1,042	106	77	859	חובות בעייתיים אחרים
1,853	-	1,853	259	307	1,287	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
593	-	593	37	-	556	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
495	-	495	254	163	78	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
163	-	163	-	163 ⁽²⁾	-	מזה: לפי עומק פיגור
1,088	-	1,088	291	163	634	סך הכל
180	-	180	33	-	147	מזה: בגין חובות פגומים

30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾	
39,952	3,359	36,593	384	-	36,209	יתרת חוב רשומה:
54,217	-	54,217	20,826	27,469	5,922	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
27,555	-	27,555	-	27,451	104	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
94,169	3,359	90,810	21,210	27,469	42,131	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
264	-	264	117	-	147	חובות בארגון מחדש
465	-	465	41	6	418	חובות פגומים אחרים
729	-	729	158	6	565	סך הכל חובות פגומים
270	-	270	17	203	50	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
1,015	-	1,015	154	111	750	חובות בעייתיים אחרים
2,014	-	2,014	329	320	1,365	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
716	-	716	48	-	668	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
509	-	509	263	161	85	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
162	-	162	-	161 ⁽²⁾	1	מזה: לפי עומק פיגור
1,225	-	1,225	311	161	753	סך הכל
215	-	215	39	-	176	מזה: בגין חובות פגומים

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

1. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						המאוחד
אשראי לציבור						
מסחרי ⁽³⁾	לדיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
36,595	-	390	36,985	3,623	40,608	יתרת חוב רשומה:
5,983	28,336	20,943	55,262	-	55,262	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
88	28,320	-	28,408	-	28,408	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
42,578	28,336	21,333	92,247	3,623	95,870	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
114	-	113	227	-	227	חובות בארגון מחדש
273	36	41	350	-	350	חובות פגומים אחרים
387	36	154	577	-	577	סך הכל חובות פגומים
43	156	18	217	-	217	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
943	95	157	1,195	-	1,195	חובות בעייתיים אחרים
1,373	287	329	1,989	-	1,989	סך הכל חובות בעייתיים
693	-	40	733	-	733	יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
116	164	264	544	-	544	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1	164 ⁽²⁾	-	165	-	165	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
809	164	304	1,277	-	1,277	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
144	-	37	181	-	181	סך הכל
						מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 116 מיליון ש"ח (30.9.20 - 121 מיליון ש"ח, 31.12.20 - 124 מיליון ש"ח).

(3) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 2,960 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (30.9.20 - 3,135 מיליון ש"ח, 31.12.20 - 3,001 מיליון ש"ח).

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור		בנקים וממשלות			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	סך הכל	
666	165	318	1,149	-	1,149
(44)	(3)	(29)	(76)	-	(76)
(14)	-	(20)	(34)	-	(34)
26	1	22	49	-	49
12	1	2	15	-	15
634	163	291	1,088	-	1,088
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הכנסות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור		בנקים וממשלות			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	סך הכל	
706	150	300	1,156	-	1,156
60	10	17	87	-	87
(32)	-	(28)	(60)	-	(60)
19	1	22	42	-	42
(13)	1	(6)	(18)	-	(18)
753	161	311	1,225	-	1,225
61	-	12	73	-	73
4	-	-	4	-	4
65	-	12	77	-	77
818	161	323	1,302	-	1,302

תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה	
הוצאות בגין הפסדי אשראי	
- מחיקות חשבונאיות	
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	
מחיקות חשבונאיות, נטו	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה	
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה	
גידול בהפרשה	
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים	

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
1,277	-	1,277	304	164	809
(206)	-	(206)	(21)	(1)	(184)
(120)	-	(120)	(61)	(1)	(58)
137	-	137	69	1	67
17	-	17	8	-	9
1,088	-	1,088	291	163	634
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה (מבוקר)					
הכנסות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
86	-	86	14	-	72
-	-	-	(2)	-	2
86	-	86	12	-	74
1,174	-	1,174	303	163	708
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
930	-	930	264	121	545
393	-	393	79	38	276
(215)	-	(215)	(98)	-	(117)
117	-	117	66	2	49
(98)	-	(98)	(32)	2	(68)
1,225	-	1,225	311	161	753
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה (מבוקר)					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
57	-	57	11	-	46
20	-	20	1	-	19
77	-	77	12	-	65
1,302	-	1,302	323	161	818
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

באור 7 - פקדונות הציבור

(במיליוני ש"ח)

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד בישראל

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2020	2020	2021	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
			לפי דרישה
62,106	58,808	67,399	- אינם נושאים רבית
25,384	23,480	29,126	- נושאים רבית
87,490	82,288	96,525	סך הכל לפי דרישה
54,187	53,626	51,748	לזמן קצוב
141,677	135,914	148,273	סך הכל פקדונות בישראל*
			*מזה:
72,435	71,816	73,667	פקדונות של אנשים פרטיים
26,310	23,841	31,403	פקדונות של גופים מוסדיים
42,932	40,257	43,203	פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2020	2020	2021	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		תקרת הפקדון
55,269	54,434	56,126	עד 1
35,447	34,962	35,911	מעל 1 עד 10
17,187	17,045	17,873	מעל 10 עד 100
8,046	5,321	7,509	מעל 100 עד 500
25,728	24,152	30,854	מעל 500
141,677	135,914	148,273	סך הכל

באור לא - זכויות עובדים
(במיליוני ש"ח)

א. הרכב ההטבות

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2020	2020	2021	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
			פנסיה ופיצויי פרישה
960	944	951	סכום ההתחייבות
(343)	(378)	(350)	השווי ההוגן של נכסי התכנית
617	566	601	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית
617	566	601	עודף ההתחייבות שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"
19	18	19	מענקים בגין ותק - סכום ההתחייבות
35	34	31	הטבה בגין ימי מחלה שלא נוצלו
8	9	9	הטבות אחרות לאחר העסקה
219	207	225	הטבות אחרות לאחר פרישה
76	75	81	חופשה
135	95	190	אחר
			סך הכל
1,109	1,004	1,156	עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

ב. תכניות להטבה מוגדרת

1. מחויבויות ומצב המימון

הטבות אחרות לאחר פרישה					תכניות פיצויים ופנסיה				
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר
2020	2020	2021	2020	2021	2020	2020	2021	2020	2021
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
במיליוני ש"ח									
א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה									
207	207	219	207	221	927	927	960	920	955
5	4	4	2	2	21	16	15	6	5
5	4	4	1	1	19	15	13	5	5
7	(4)	1	(1)	2	107	35	(7)	23	(5)
(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	(114)	(49)	(30)	(10)	(9)
219	207	225	207	225	960	944	951	944	951
217	205	223	205	223	854	829	896	829	896

ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

-	-	-	-	-	415	415	343	377	355
-	-	-	-	-	8	(5)	35	8	5
-	-	-	-	-	9	7	7	2	2
-	-	-	-	-	(89)	(39)	(35)	(9)	(12)
-	-	-	-	-	343	378	350	378	350
219	207	225	207	225	617	566	601	566	601

* נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

** רווח אקטוארי הנובע מעליה באינפלציה החזויה בקיזוז הפסד אקטוארי בגין תכנית התייעלות (ראה סעיף ג' להלן).

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר
2020	2020	2021	2020	2020	2021
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
במיליוני ש"ח					
219	207	225	617	566	601
219	207	225	617	566	601
ג. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד					
סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות					
התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה					
ד. סכומים שהוכרו בהפסד כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס					
78	68	75	272	237	214
78	68	75	272	237	214

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

2. הוצאה לתקופה

הטבות אחרות לאחר פרישה					תכניות פיצויים ופנסיה				
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2020	2020	2021	2020	2021	2020	2020	2021	2020	2021
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		(מבוקר)	(לא מבוקר)		(לא מבוקר)	
במיליוני ש"ח									
א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד									
5	4	4	2	2	21	16	15	6	5
5	4	4	1	1	19	15	13	5	5
-	-	-	-	-	(9)	(8)	(5)	(3)	(2)
4	3	4	1	1	14	10	13	4	5
-	-	-	-	-	26	5	8	1	3
-	-	-	-	-	(3)	(2)	(2)	(1)	(1)
14	11	12	4	4	68	36	42	12	15
ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו כהפסד (רווח) כולל אחר לפני השפעת מס									
7	(4)	1	(1)	2	108	48	(37)	18	(8)
(4)	(3)	(4)	(1)	(1)	(14)	(10)	(13)	(4)	(5)
-	-	-	-	-	(26)	(5)	(8)	(1)	(3)
3	(7)	(3)	(2)	1	68	33	(58)	13	(16)
14	11	12	4	4	68	36	42	12	15
17	4	9	2	5	136	69	(16)	25	(1)

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

3. הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה		
31 בדצמבר	30 בספטמבר		31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2020	2020	2021	2020	2020	2021
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
		באחוזים			באחוזים
0.8	1.1	0.6	0.3	0.7	0.0

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה שיעור היוון

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר	
2020	2020	2021	2020	2020	2021
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
		באחוזים			באחוזים
1.0-2.3	1.0-2.3	0.8	0.4-2.0	0.4-2.0	0.2-0.3

2. ההנחות העיקריות המשמשות למידת עלות ההטבה נטו לתקופה שיעור היוון

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת המס

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה		
31 בדצמבר	30 בספטמבר		31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2020	2020	2021	2020	2020	2021
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח
(38)	(35)	(37)	(70)	(70)	(59)

שיעור היוון

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה		
31 בדצמבר	30 בספטמבר		31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2020	2020	2021	2020	2020	2021
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח
50	46	50	87	87	71

שיעור היוון

ג. תזרימי מזומנים

הפקדות

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		הפקדות בפועל	תחזית	
2020	2020	2021	2020	2021	*2021
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח
9	7	7	2	2	9

הפקדות

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2021.

ג. מהלכי התייעלות

ביום 29 ביוני 2021 אישרה ועדת טכנולוגיה, חדשנות ומנהל של דירקטוריון הבנק תכנית פרישה מוקדמת, על פיה יתאפשר לכ-2%-3% מהעובדים בקבוצה, המשתייכים לאוכלוסייה שהוגדרה, לפרוש בפרישה מוקדמת ובתנאים מועדפים. התכנית הגדילה את ההתחייבות לפיצויים ולהטבות אחרות לאחר פרישה בספרי הבנק בכ-78 מיליון ש"ח (מתוכם כ-50 מיליון ש"ח הופרשו בשנת 2020). הגידול בהתחייבות נזקף להפסד כולל אחר. להערכת הנהלת הבנק הפורשים יפרשו עד סוף שנת 2021.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (במיליוני ש"ח)

א. הוראות באזל 3

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות. הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בשנת 2021, תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 10%.

(1) יעדי הלימות הון

בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. ליחסי ההון המזעריים מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. בהתאם להבהרת הפיקוח על הבנקים מיום 6 באוקטובר 2021, דרישת ההון הנוספת בגין הלוואות לדיור תתווסף ליחס הון עצמי רובד 1 בלבד. לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים, את הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בה נכללה, בין היתר, הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון הרגולטוריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת וכן עדכון להוראה 329, אשר מבטל את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדיור, שהועמדו במהלך תקופת הוראת השעה, וזאת על מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי. ביום 30 בספטמבר 2021, הוארכה הוראת השעה עד ליום 31 בדצמבר 2021, ובוטלה ההקלה בגין הלוואות לדיור, לצורך רכישת זכות במקרקעין. כך שרק בגין הלוואות לדיור כאלה שהועמדו מיום 19 במרץ 2020 ועד ליום 30 בספטמבר 2021 בלבד, לא חלה דרישת ההון של נקודת האחוז הנוספת. ההקלה בגין הלוואות לדיור שאינן לצורך רכישת זכות במקרקעין (הלוואות לכל מטרה) נשארה בתוקף עד תום תקופת הוראת השעה.

בהתאם להוראת השעה, ההקלה ביחס ההון המזעריים תחול עד תום 24 חודשים מתום תוקף ההוראה ובלבד שיחסי ההון של התאגיד הבנקאי לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף ההוראה או יחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. עם זאת, נקבע, כי הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3 נקודות האחוז בתקופת ששת החודשים מתום תוקף ההוראה, לא תחשב כחריגה מהאמור.

ליתרת ההלוואות לדיור ראה באור 3.12.

לקבוצה יעדי הון שאושרו על ידי הדירקטוריון ומשקפים את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתיאבון הסיכון.

יעדי ההון הפנימיים שנקבעו על ידי הדירקטוריון הינם:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.25% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.50%. בתקופת ההקלה של בנק ישראל, יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-8.25% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-11.50%. אלה עשויים להשתנות בהתאם לביצועי המשכנתאות ברבעון הרלוונטי.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

(2) להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, ההון הרגולטורי ויחסי ההון המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211.

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2020	2020	2021	2020	
(מבוקר)		(לא מבוקר)		
		(במיליוני ש"ח)		
9,369	9,106	10,222		א. הון לצורך חישוב יחס ההון
2,749	2,749	1,889		הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
12,118	11,855	12,111		הון רובד 2, לאחר ניכויים
				סך הכל הון כולל
				ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
76,203 ⁽²⁾	76,234 ⁽²⁾	80,297 ⁽²⁾		סיכון אשראי
883	657	793		סיכויי שוק
6,729	6,443	6,725		סיכון תפעולי
83,815	83,334	87,815		סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
				ג. יחס ההון לרכיבי סיכון
				יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
11.18%	10.93%	11.64%		יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
14.46%	14.23%	13.79%		יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
8.29% ⁽¹⁾	8.30% ⁽¹⁾	8.25% ⁽¹⁾		יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
11.50% ⁽¹⁾	11.50% ⁽¹⁾	11.50% ⁽¹⁾		
				חברה בת משמעותית
				בנק מסד בע"מ
				יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.03%	13.98%	14.97%		יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
15.19%	15.10%	16.01%		יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
8.00%	8.00%	8.00%		יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
11.50%	11.50%	11.50%		

- (1) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שנדרשו עד ליום 31 במרס 2020 היו 9.0%-12.5% בהתאמה, והחל ממועד זה ולמשך תקופת הוראת השעה (ראה סעיף 1. לעיל) הינם 8%-11.5% בהתאמה. ליחס הון עצמי רובד 1, התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח, למעט הלוואות לדיור שאושרו בתקופה 19.3.20 ועד 30.9.21 שיתרתן למועד הדיווח עומדת על כ-9,584 מיליון ש"ח. הנתונים ליום 30 בספטמבר 2020 וליום 31 בדצמבר 2020 עודכנו לאור הבהרות הפיקוח על הבנקים כי דרישת ההון הנוספת בגין הלוואות לדיור תתווסף ליחס הון עצמי רובד 1 בלבד.
- (2) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחת סך של 108 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות (30.9.20 - 83 מיליון ש"ח, 31.12.20 - 158 מיליון ש"ח).

* הנתונים בבאור זה מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי". בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פוחתות בהדרגה על פני תקופה של 5 שנים.

לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות ראה 4 לעיל.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

(3) רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2020	2020	2021	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		(במיליוני ש"ח)	
9,141	8,944	10,022	א. הון עצמי רובד 1
			הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
			הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
208	204	217	זכויות שאינן מקנות שליטה
9,349	9,148	10,239	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
			התאמות פיקוחיות וניכויים:
(98)	(98)	(96)	נכסים בלתי מוחשיים
(2)	(5)	(2)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(100)	(103)	(98)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
120	61	81	סך התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
9,369	9,106	10,222	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
			ב. הון רובד 2
1,796	1,796	905	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
953	953	984	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
2,749	2,749	1,889	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
			ניכויים:
-	-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
2,749	2,749	1,889	סך הכל הון רובד 2

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2020	2020	2021	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		באחוזים	
			(4) השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1
			יחס ההון לרכיבי סיכון
11.03%	10.84%	11.53%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין מהלכי ההתייעלות
0.15%	0.09%	0.11%	השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות
11.18%	10.93%	11.64%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

(5) גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק ושל חברה בת משמעותית

(א) רכיבי הון הנתונים לתגודתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הרבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמורתה ופרישה.
- השפעות השינויים ברבית ובמרווחים על ההתאמות לשווי הון של אגרות חוב זמינות למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי החליפין על יתרות הנכסים.

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2021:

השפעת השינוי ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון	השפעת השינוי ב-100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1	בנק (בנתוני המאוחד)
	באחוזים	
0.13	0.11	מסד
2.18	1.70	

(6) מהלכי התייעלות

ביום 12 בינואר 2016, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". בהתאם למכתב, על דירקטוריון הבנק להתוות תכנית רב-שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת עלויות התכנית לעניין חשוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר. ביום 16 בדצמבר 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2021.

(א) ברבעון השלישי של שנת 2018 התקבלה החלטה על מיזוג אוצר החייל וב-1 בינואר 2019 מוזג אוצר החייל עם ולתוך הבנק. בגין מהלכים אלה ביצעה הקבוצה הפרשה לפיצויים מוגדלים בסך של 82 מיליון ש"ח (53 מיליון ש"ח נטו לאחר השפעת המס). השפעת מהלכים אלו על יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון נזקפת, כאמור, לשיעורין על פני 5 שנים ומוערכת ליום 30 בספטמבר 2021 בקיטון של כ-0.03%.

(ב) ביום 28 ביולי 2020 וביום 3 בנובמבר 2020, אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות, על פיה יתאפשר לכ-60 עובדים קבועים בבנק, המשתייכים לאוכלוסיית היעד שהוגדרה, לפרוש בפרישה מוקדמת ובתנאים מועדפים. התוכנית הגדילה את ההפסד הכולל האחר (ברוטו) בסך של 48 מיליון ש"ח בגין התחייבות לפיצויים ולהטבות לאחר פרישה. כמו כן, ברבעון הרביעי של שנת 2020 בוצעה הפרשה נוספת לפיצויים מוגדלים בסך של כ-50 מיליון ש"ח בגין פרישה מוקדמת נוספת הצפויה בשנים הקרובות. סך ההשפעה נטו, לאחר השפעת המס בגין מהלכים אלה הסתכמה ב-65 מיליון ש"ח. ההשפעה על יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון נזקפת, כאמור לשיעורין על פני 5 שנים ומוערכת ליום 30 בספטמבר 2021 בקיטון של 0.08%.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ב. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדד משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון לבין מדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים.

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד, וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (כולל את הבנק).

ביום 15 בנובמבר 2020, פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה), במסגרתה עודכנה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף. העדכון מקל את דרישת יחס המינוף בחצי נקודת האחוז, כך שעל הבנק לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד (במקום 5%), וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מהיקף הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. לעניין הפחתת דרישות המינוף נקבע כי ההקלה תחול עד תום 24 חודשים מתום תוקף ההוראה (30 בספטמבר 2021) ובלבד שיחס המינוף של התאגיד הבנקאי לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תוקף ההוראה, או יחס המינוף המינימלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)	30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)	30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר) במיליוני ש"ח	
9,369	9,106	10,222	(1) בנתוני המאוחד
177,195	169,062	184,631	הון רובד 1*
		באחוזים	סך החשיפות
5.29%	5.39%	5.54%	יחס המינוף
			(2) חברה בת משמעותית
7.24%	7.27%	7.78%	בנק מסד בע"מ
			יחס המינוף
4.50%	5.00%	4.50%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* להשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות, ראה סעיף א(4) לעיל.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ג. יחס כיסוי הנזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי הנזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות נמדד על פי תרחיש קיצון אחיד המפורט בהוראה ולאופק של 30 ימים. היחס נועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה, כהגדרתם בהוראה, שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד, אשר נמדדים בהתאם לתזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון.

לשלושת החודשים שנסתיימו			
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	
2020	2020	2021	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		באחוזים	
150%	145%	133%	א. בנתוני המאוחד* יחס כיסוי הנזילות
150%	145%	133%	ב. בנתוני הבנק* יחס כיסוי הנזילות
241%	192%	272%	ג. חברה בת משמעותית* בנק מסד בע"מ יחס כיסוי הנזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ד. יחס מימון יציב נטו - NSFR

בחודש יוני 2021, פרסם בנק ישראל את הוראה 222 "יחס מימון יציב - NSFR", המאמצת את המלצות באזל 3 ותיכנס לתוקף ביום 31 בדצמבר 2021. מטרת יחס המימון היציב נטו, היא לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך. היחס דורש מתאגידים בנקאיים, לשמור על פרופיל מימון יציב, בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות ומגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח. הבנק נערך ליישום ההוראה, בהתאם להנחיות בנק ישראל.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ה. דיבידנד

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		
2020	2020	2021	2020	2021
(מבוקר)		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
125	125	225	-	225

דיבידנד שהוכרז ושולם על ידי הבנק

לאור מכתבה של המפקחת על הבנקים, מיום 29 במרס 2020, לכל הבנקים המסחריים ולהוראת השעה מיום 31 במרס 2020 (נב"ת 250) (התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה) ("הוראת השעה"), המתקנת את הוראת ניהול בנקאי תקין 201, בו נכללה בקשה, בין היתר, לבחון מחדש את מדיניות חלוקת דיבידנד על רקע משבר הקורונה ואי הוודאות הנובעת מהתפתחות המשבר, קיים דירקטוריון הבנק, דיונים מעת לעת, בקשר ליישום מדיניות דיבידנד המפורטת לעיל, בשם לב לתקופת הוראת השעה כפי שהוארכה מפעם לפעם ועל רקע ציפיות הפיקוח על הבנקים לגבי המערכת הבנקאית בנושא, בהתבסס על המשך חוסר הוודאות הכלכלית וההשפעה האפשרית של המשך פגיעה במשק.

ביום 26 ביולי 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראת השעה. על פי דברי ההסבר לעדכון האמור, רמת אי הוודאות, שעדיין גבוהה בעקבות משבר הקורונה, והסיכון שהפסדי האשראי הנובעים מהמשבר טרם התממשו במלואם, מחייבים המשך תכנון הון זהיר ושמרני, וגישה זהירה ושמרנית בחלוקת דיבידנד. הפיקוח הבהיר, כי נוכח השיפור בפעילות הכלכלית, התגברות המגמה של חזרה הדרגתית לרמה טרום המשבר והצבירה מחדש של כרית ההון על ידי התאגידים הבנקאיים, הוא מתיר למערכת הבנקאית לחלק דיבידנד אך באופן מוגבל, מתוך גישה זהירה ושמרנית. בנוסף, עמדת המפקח על הבנקים במועד האמור היתה כי חלוקה בסכום הגבוה מ-30% מרווחי שנת 2020 לא תיחשב כתכנון הון זהיר ושמרני. לאור עמדתו האמורה של המפקח על הבנקים ועל רקע המשך אי הוודאות והסיכון כאמור, ביום 17 באוגוסט 2021, אישר דירקטוריון הבנק, בשלב האמור, חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 225 מיליון ש"ח (ברוטו) המהווים 30% מהרווח הנקי על פי הדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2020.

ביום 30 בספטמבר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון נוסף להוראת השעה. בעדכון זה הוארכה תקופת הוראת השעה עד ליום 31 בדצמבר 2021. בדברי ההסבר לעדכון נאמר כי למרות התגברות התהליכים של יציאה ממשבר הקורונה, רמת אי הוודאות עדיין גבוהה ומשליכה על היכולת של הבנקים לחזות את צרכי ההון שלהם בטווח הבינוני, ולכן הם חייבים להמשיך בתכנון הון זהיר ושמרני. הפיקוח מעודד את הבנקים לגישה זהירה ושמרנית בחלוקת דיבידנד או ברכישה עצמית והבהיר, כי עמדת המפקח היא כי חלוקה בסכום הגבוה מ-30% מרווחי הבנק (בשנת 2020 ובשנת 2021) לא תיחשב כתכנון הון זהיר ושמרני.

לאור האמור לעיל, ועל אף שלא חל שינוי במדיניות חלוקת דיבידנד של הבנק בעניין חלוקת דיבידנד בכל שנה עד 50% מהרווח הנקי כמפורט לעיל, החליט דירקטוריון הבנק ביום 23 בנובמבר 2021, כי נוכח התייחסות המפקח על הבנקים, בשלב זה, לאשר חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 320 מיליון ש"ח (ברוטו), המהווים 30% מהרווח הנקי על פי הדוחות הכספיים של הבנק לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021.

המועד הקובע לעניין תשלום דיבידנד יחול ביום 2 בדצמבר 2021 ויום התשלום יהיה 13 בדצמבר 2021. סכום דיבידנד הינו לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

דירקטוריון הבנק ימשיך לדון בהמשך יישומה של מדיניות חלוקת דיבידנד של הבנק, לאור התפתחויות משבר הקורונה והשפעתו על המשק ועל הבנק, בהתאם להתפתחויות ולרגולציה ובכפוף לדין ולהנחיות המפקח על הבנקים.

באור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2020	2020	2021
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
9	6	8
55	41	48

א. שיפורים במבנים, רכישת והקמת מבנים, ציוד ותוכנה
התחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות

ב. הבנק והחברות המאוחדות שלו שכרו מבנים וציוד לתקופות ארוכות. דמי השכירות (חלקם צמודים למדד המחירים לצרכן וחלקם צמודים למטבע חוץ) שישולמו בעתיד, בשל התקשרויות אלו הינם:

31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2020	2020	2021
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
*35	*17	*17
68	70	64
59	62	54
53	55	49
48	50	47
218	220	187
481	474	418

שנה ראשונה
שנה שנייה
שנה שלישית
שנה רביעית
שנה חמישית
שנה שישית ואילך
סך הכל

* לתקופה שנותרה עד לתום השנה הקלנדרית.

ג. קבוצת הבנק (הבנק וחברות בנות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות כמפורט בסעיף זה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור. לגבי התובענות המשפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, ראה באור 25. לדוחות הכספיים לשנת 2020.

סכום החשיפה הנוספת של הבנק ושל החברות הבנות של הבנק ליום 30 בספטמבר 2021, בגין תביעות תלויות שלהערכת הנהלת הבנק אפשרות התממשותן כולן, או חלקן, אינה קלושה ושלא בוצעה בגין הפרשה, מסתכם בכ-59 מיליון ש"ח.

ד. כמו כן, תלויות ועומדות כנגד הבנק בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, אשר הסכום הנטען בהן מהותי, כפי שיפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטית, לא ניתן, בשלב זה, להעריך את סיכויי תביעות אלו, ולא נעשתה בגין כל הפרשה:

1. ביום 21 באפריל 2021, התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית. התובענה הוגשה נגד הבנק ובנק נוסף. לטענת המבקשת יש לבטל את עמלת השורה המופיעה בתעריפון הבנק לעסקים גדולים ויש להורות לבנק להשיב ללקוחותיו את עמלת השורה שנגבתה על ידו ביתר, בצירוף פיצוי בגין עגמת נפש. לחילופין, כך לטענת המבקשת, יש להפחית את מחיר עמלת השורה של הבנק מכיוון שמחיר העמלה אינו משקף את העלות התפעולית הנגרמת לבנק, בכל הנוגע לרישום השורה, בשים לב למציאות המשתנה ולהתפתחות הטכנולוגית של המערכת הבנקאית.

2. ביום 26 באפריל 2021 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית. התובענה הוגשה נגד הבנק ובנקים נוספים. לטענת המבקשים שיעור ההנחה שהבנקים מעניקים ללקוחות, בעמלות המינימום והמקסימום, עבור ביצוע פעולה בערוץ ישיר (ביחס לביצוע אותה פעולה באמצעות פקיד), צריך להיות זהה לשיעור ההנחה שהבנקים מעניקים, כאשר העמלה בגין ביצוע אותה פעולה, עולה על עמלת המינימום או נמוכה מעמלת המקסימום. בפועל, כך לטענת המבקשים, המצב לא כך. לפיכך, כך לטענת המבקשים, יש להורות לבנקים להשיב את העמלות שנגבו על ידם ביתר וליתן צו שורה לבנקים לתקן את התעריפונים, ברוח תובענה זו.

3. ביום 13 בספטמבר 2021, התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית. התובענה הוגשה נגד חמשת הבנקים הגדולים, לרבות הבנק (להלן כולם ביחד - "הבנקים"). לטענת המבקשים, עמלות הבנקים הקבועות בתעריפונים במט"ח (ולא בשקלים) הן בניגוד לדיון, בעיקר כשגביית העמלות נעשית על ידי המרה רעיונית לשקלים, בשערי המרה גבוהים. לפיכך, כך לטענת המבקשים, יש לחייב את הבנקים להשיב לחברי הקבוצה את כל הסכומים שנגבו בגין עמלות המוצגות או נקובות בתעריפונים במט"ח במהלך 7 השנים האחרונות. לחילופין, יש להורות לבנקים להשיב לחברי הקבוצה את פערי ההמרה בגין עמלות אלו.

ה. 1. להלן פירוט של תובענות ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד חברה כלולה, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל"), שהסכום הנטען בהן הוא מהותי. לדעת הנהלת כאל, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות נכללו בדוחות הכספיים שלה הפרשות נאותות, אם נדרשו.

(א) ביום 8 ביוני 2016, הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה מתוקנת לאישור תביעה כתובענה ייצוגית נגד שלוש חברות כרטיסי האשראי, ביניהן כאל ("להלן - "הבקשה המתוקנת"). הבקשה המתוקנת החליפה בקשה קודמת שהוגשה ביום 28 באפריל 2014. עניינה של הבקשה הינו שני הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המיידי ("דביט") ובתחום כרטיסי תשלום נטענים מראש ("pre paid"). ההסדר הכובל הראשון, לטענת המבקשים, הינו ההסדר לגביית עמלה צולבת בגין עסקאות המבוצעות בכרטיסי דביט-I "pre paid". ההסדר הכובל השני, לטענת המבקשים, הינו עיכוב, שלא כדין, של כספים המגיעים לבתי עסק לתקופה של כ-20 יום, לאחר שהכסף התקבל על ידי חברות כרטיסי האשראי.

עיון בחוות הדעת הכלכלית אליה מפנה הבקשה המתוקנת, מעלה כי סכום התביעה מורכב מראשי הנזק הבאים: סך של כ-13.5 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר גובה העמלה הצולבת המשולמת בעסקאות בכרטיסי חיוב מיידי; סך של כ-5.3 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר מועד העברת הכספים לבתי העסק בגין עסקאות בכרטיסי חיוב מיידי; סך הנע בין 418 מיליון ש"ח לכ-683 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מתת שימוש בכרטיסי חיוב מיידי בשל שני ההסדרים הכובלים הנטענים כאמור לעיל. ביום 12 במרס 2017, נערך דיון קדם משפט בבקשה. בית המשפט קבע בהחלטה כי, עניין העמלה הצולבת בקשר לכרטיסי הדביט וה-"pre paid" כלול לכאורה בפסק דין שנתן בית הדין לתחרות (בשמו הקודם: בית הדין להגבלים עסקיים), ולכן כל טענה המועלת נגד קביעת העמלה הצולבת, יש להעלות בהליכים מתאימים בנוגע לפסק דין האמור. לאור זאת, ניתנה דחייה בקיום הליך התביעה הייצוגית, עד למיצוי ההליכים בפני בית הדין לתחרות.

ביום 16 באוקטובר 2017, הוגשה לבית הדין לתחרות תובענה למתן סעד הצהרתי, במסגרתה התבקש בית הדין לקבוע, כי בעת מתן פסק הדין במסגרתו אושר הסדר העמלה הצולבת, לא נכללו בהסדר כרטיסי חיוב מיידי וכרטיסים נטענים. חברות כרטיסי האשראי, ובכלל זה כאל, הגישו בקשה לסילוק על הסף של התובענה וביום 16 באוקטובר 2018 קבע בית המשפט, כי דין הבקשות לסילוק על הסף של התובענה למתן סעד הצהרתי להתקבל.

ביום 29 בנובמבר 2018, הוגש לבית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית הדין לתחרות. ביום 23 בדצמבר 2018, הגישו המבקשים לבית המשפט העליון, בשבתו כבית דין גבוה לצדק, עתירה נגד הממונה על התחרות (בשמה הקודם: ממונה על הגבלים עסקיים). בעתירה מבוקש, כי בית המשפט יורה לממונה על התחרות לפעול לשם הבהרה או ביטול או שינוי של פסק דינו של בית הדין לתחרות. המדינה הגישה תגובתה ביום 22 במאי 2019. ביום 16 ביולי 2020, הורה בית המשפט על דחיית העתירה ללא צו להוצאות. כן נאמר בפסק הדין, כי בית המשפט לא מביע כל עמדה בשאלה שעומדת בלב הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בהתאם לכך, יימשך הליך התובענה הייצוגית בבית המשפט המחוזי. ביום 12 באפריל 2021, התקיים דיון קדם משפט ובו נשמעו טענות הצדדים. בסיום הדיון הציע בית המשפט לצדדים לפנות לגישור ביחס לשאלת מועד ההתחשבות. ביום 6 ביולי 2021, הגישו הצדדים לבית המשפט הודעה משותפת בה הודיעו כי הם מקבלים את הצעת בית המשפט לקיים הליך גישור בנושא זה.

(ב) ביום 2 במאי 2018, התקבלה בכאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. על פי הנטען בתביעה, העלתה כאל את תעריפי עמלת הסליקה לבתי עסק שלא כדין. בקשת האישור נסמכת, בין היתר, על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בגדרה אושרה בקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד חברה אחרת, בסוגיה דומה. המבקשים מעריכים את נזקם האישי בסך של 4,036 ש"ח. המבקשים לא נקבו בסכום הנזק הקבוצתי וזה הוערך על ידם ב"עשרות מיליוני ש"ח". כאל השיבה לבקשת האישור והמבקשים השיבו לתשובת כאל. קדם משפט התקיים ביום 15 בינואר 2020. בתוך כך, קיבלו הצדדים את המלצת בית המשפט לקיים ביניהם הליך גישור. ביום 28 באוקטובר 2020, הודיעו המבקשים לבית המשפט, כי הליך הגישור לא צלח ובהתאם הם מבקשים להמשיך את ההליכים בבקשה בבית משפט. ביום 17 בדצמבר 2020, התקיים קדם משפט. דיון מקדמי נוסף התקיים ביום 13 ביולי 2021. ביום 27 ביולי 2021, ניתנה החלטה אשר קיבלה באופן חלקי את בקשת המבקשים לגילוי מסמכים ונקבעו מועדים להגשת סיכומי טענות מטעם הצדדים.

(ג) ביום 6 במאי 2018, התקבלה בכאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. על פי הנטען בתביעה, אשר הוגשה כנגד כאל וכנגד חברה נוספת ובנק שהחזיק בה, כאל לא סיפקה גילוי נאות בכל הנוגע לאופן גביית רבית על ידה.

המבקש מעריך את נזקו האישי בסך של 38.54 ש"ח ואת סכום התביעה הקבוצתית ב-181 מיליון ש"ח. ביום 5 במרס 2019, השיבה כאל לבקשת האישור. ביום 7 ביוני 2020, אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות בעניין הבנק הנתבע. קדם משפט התקיים ביום 19 באפריל 2021. ביום 15 ביוני 2021, הגיש המבקש בקשת הסתלקות, בה התבקש בית המשפט להתיר למבקש להסתלק מן הבקשה לאישור, וכן לדחות את תביעתו האישית של המבקש כנגד המשיבות. טרם ניתנה החלטה בבקשת ההסתלקות.

(ד) ביום 22 ביולי 2018, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה אליה צורפה בקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, כנגד כאל וכנגד שתי חברות כרטיסי אשראי נוספות. עניינה של התביעה בעסקאות באמצעות כרטיסי אשראי שביצעו חברי הקבוצה כעסקאות במסמך חסר (בעיקר עסקאות טלפוניות) בבתי עסק העוסקים בתחום ה"שיווק הישיר". בבקשת האישור נטען, כי בתי העסק הללו ניצלו את חולשתה של אוכלוסיית הקשישים וחייבו את כרטיס האשראי שלהם בגין עסקאות רבות שלא כדין, וכן חייבו אותם בחיובים נוספים שלא אושרו על ידם. לטענת המבקש, חברות כרטיסי האשראי התקשרו בהסכם סליקה עם חברות ה"שיווק הישיר" ובדרך זו אפשרו את פעילותן. המבקש טוען, כי סכום הנזק לכל חברי הקבוצה הינו כ-900 מיליון ש"ח. ביום 24 במרס 2019, הגישו הנתבעות את תשובותיהן לבקשת האישור. קדם משפט התקיים ביום 7 בינואר 2020, אשר בסיומו הורה בית המשפט לבא כוח התובעים לערוך, תוך קיצור, את רשימת המסמכים המבוקשים לגילוי ועיון. ביום 26 בינואר 2020, הגישה התובעת את הרשימה המקוצרת, וביום 8 במרס 2020 הגישה כאל תשובה לרשימה המקוצרת. התובעת הגישה תגובה לתשובה לבקשת הגילוי המתוקנת, ביום 6 באוקטובר 2020. ביום 3 במרס 2021, התקבלה החלטת בית המשפט הדוחה את בקשת הגילוי. דיון קדם משפט נוסף התקיים ביום 2 ביוני 2021. ביום 11 ביוני 2021, ניתנה החלטת בית המשפט, במסגרתה הורה בית המשפט להעביר את כתבי הטענות ליועץ המשפטי לממשלה על מנת שישקול האם להתייצב בהליך. דיון נוסף נקבע ליום 6 בינואר 2022.

(ה) ביום 14 במאי 2020, הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז תביעה אליה צורפה בקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית כנגד כאל. על פי הנתען בתביעה, בהודעה שנשלחה לתובעת אודות חיובה העתידי בדמי כרטיס נפלו פגמים, המחייבים לקבוע, כי אין בהודעה כדי למלא את חובת היידוע הקבוע בדיון. המבקשת מעמידה את נזקה הממוני האישי על סך של 13.5 ש"ח ואת הנזק הלא ממוני האישי בסך של 100 ש"ח, אך אינה נוקבת בסכום הנזק הקבוצתי. דיון מקדמי בתיק התקיים ביום 7 באפריל 2021. בית המשפט המליץ לצדדים לנהל דין ודברים במטרה להגיע להסדר מוסכם. משהמשא ומתן בין הצדדים לא הבשיל לכדי פשרה, ביום 6 ביוני 2021, הגישו הצדדים בקשה משותפת לקביעת התיק לשמיעת הוכחות. שמיעת ההוכחות נקבעה על ידי בית המשפט ליום 4 בינואר 2022.

2. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו כנגד כאל, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably Possible) מסתכם בכ-159 מיליון ש"ח.

3. כנגד כאל תלויה ועומדת בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית, כפי שיפורט להלן. כאל מציינת בדוחותיה, כי לדעת הנהלת כאל, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייה ולפיכך לא נרשמה בגינה הפרשה: ביום 8 בדצמבר 2020, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה כנגד ישראל כרטיס בע"מ, יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ, פרימיום אקספרס בע"מ, כאל ודיינרס קלוב בע"מ, אליה צורפה בקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית ("בקשת האישור"). לטענת המבקש, המשיבות עושות שימוש פסול ואסור במאגרי המידע שברשותן (הן מתוקף היותן מנפיקות כרטיסי אשראי והן מתוקף תפקידן כסולקות), וזאת ללא קבלת הסכמה מדעת מטעם לקוחותיהן. בתוך כך, נטען, כי המשיבות חושפות נתונים אישיים של הלקוחות לצדדים שלישיים; מבצעות "טירגוט" פרסומי על בסיס האיפיון כאמור לצרכי קידום מכירות של צדדים שלישיים; מבצעות מעקב אחר לקוחותיהן; ועושות שימוש בנתוני לקוחותיהן לשם מכירת נתונים סטטיסטיים.

להערכת המבקש, סכום הסעד הקיבוצי הינו 150 מיליון ש"ח. ביום 27 ביוני 2021, הגישו כאל ודיינרס את תשובתן לבקשה לאשר את התובענה כייצוגית וביום 29 בספטמבר 2021, הוגשה תגובת המבקשים לתשובות המשיבות. ישיבת קדם משפט נקבעה ליום 6 באפריל 2022.

4. ביום 14 בדצמבר 2016, הוציא מנהל מס ערך מוסף (להלן - "המנהל") שומות לתקופות חיוב מינואר 2012 ועד אוגוסט 2016. סכום החיוב בשומות, כולל רבית והצמדה, עומד על 48 מיליון ש"ח. כאל חולקת על עמדת המנהל, וסבורה, כי יש לה טענות טובות לתמיכת עמדתה. בהתאם, הגישה כאל השגה ביום 9 במרס 2017. למיטב ידיעת כאל, שומות בעניין זה התקבלו גם בקרב מתחרותיה. ביום 8 במרס 2018, נתקבלה בכאל החלטת מנהל מע"מ. בהחלטה נדחתה ההשגה, וכן הוגדל סכום החיוב בשומה לכדי 75 מיליון ש"ח (כולל רבית והצמדה). ככל שעמדת כאל לא התקבל על ידי בית המשפט, עלולה כאל להתחייב בגין הסוגיות שבשומה גם בתקופות המאוחרות ממועד השומה. ביום 31 בינואר 2019, הגישה כאל ערעור על ההחלטה האמורה לבית המשפט המחוזי בלוד. ביום 3 בנובמבר 2019, אישר בית המשפט העליון בקשה מוסכמת לאיחוד הדיונים בערעור עם ערעוריהן של מתחרותיה של כאל. קדם משפט התקיים ביום 5 במרס 2020. כאל מעריכה את סכום החשיפה, אשר בגינו לא נכללה הפרשה בדוחותיה, בסכום של כ-176 מיליון ש"ח. קדם משפט נוסף, התקיים ביום 24 במאי 2021. דיוני הוכחות קבועים לחודש מאי 2022.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות 1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)			30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
חוזי רבית									
2,378	1,978	400	2,472	2,022	450	1,649	1,192	457	חוזי FORWARD-I FUTURES
125	125	-	102	102	-	93	93	-	אופציות שנכתבו
125	125	-	102	102	-	93	93	-	אופציות שנקנו
16,286	11,842	4,444	17,393	12,767	4,626	15,892	11,654	4,238	SWAPS ⁽¹⁾
18,914	14,070	4,844	20,069	14,993	5,076	17,727	13,032	4,695	סך הכל ⁽²⁾
3,527	-	3,527	3,704	-	3,704	3,399	-	3,399	מזה: נגזרים מגדרים ⁽³⁾
חוזי מטבע חוץ									
44,852	29,621	15,231	59,135	41,310	17,825	45,883	22,574	23,309	חוזי FORWARD-I FUTURES ⁽⁴⁾
14,301	14,301	-	12,946	12,946	-	14,806	14,806	-	אופציות שנכתבו
14,482	14,482	-	12,921	12,921	-	14,921	14,921	-	אופציות שנקנו
179	-	179	189	-	189	59	-	59	SWAPS
73,814	58,404	15,410	85,191	67,177	18,014	75,669	52,301	23,368	סך הכל
חוזים בגין מניות									
27,466	27,466	-	25,103	25,103	-	30,384	30,372	12	חוזי FORWARD-I FUTURES
13,850	13,850	-	14,536	14,536	-	20,281	20,281	-	אופציות שנכתבו
13,843	13,843	-	14,529	14,529	-	20,272	20,272	-	אופציות שנקנו ⁽⁵⁾
55,159	55,159	-	54,168	54,168	-	70,937	70,925	12	סך הכל
חוזי סחורות ואחרים									
151	151	-	183	183	-	70	70	-	חוזי FORWARD-I FUTURES
10	10	-	-	-	-	15	15	-	אופציות שנכתבו
10	10	-	-	-	-	15	15	-	אופציות שנקנו
171	171	-	183	183	-	100	100	-	סך הכל
148,058	127,804	20,254	159,611	136,521	23,090	164,433	136,358	28,075	סך הכל סכום נקוב

- (1) מזה: SWAPS שהבנק משלם בשיעור רבית קבוע בסך 9,689 מיליון ש"ח (30.9.20 - 11,241 מיליון ש"ח ו-31.12.20 - 10,567 מיליון ש"ח).
- (2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 468 מיליון ש"ח (30.9.20 - 1,123 מיליון ש"ח ו-31.12.20 - 566 מיליון ש"ח).
- (3) הבנק מבצע עסקאות הגנה באמצעות נגזרי החלפת רבית (IRS) לצורך גידור שווי הוגן חשבונאי של אגרות חוב. עסקאות אלה מגדרות את סיכון הרבית הגלום באגרות חוב במט"ח ברבית קבועה בעלות מח"מ ארוך.
- (4) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 1,773 מיליון ש"ח (30.9.20 - 2,109 מיליון ש"ח ו-31.12.20 - 1,830 מיליון ש"ח).
- (5) מזה: נסחרים בבורסה בסך 20,286 מיליון ש"ח (30.9.20 - 14,504 מיליון ש"ח ו-31.12.20 - 13,830 מיליון ש"ח).

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למשחר	נגזרים שאינם למשחר	סך הכל	נגזרים למשחר	נגזרים שאינם למשחר	
299	147	152	171	157	14	חוזי רבית
137	-	137	13	-	13	מזה: נגזרים מגדרים
466	428	38	408	327	81	חוזי מטבע חוץ
986	986	-	986	986	-	חוזים בגין מניות
1,751	1,561	190	1,565	1,470	95	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
1,751	1,561	190	1,565	1,470	95	יתרה מאזנית
-	-	-	-	-	-	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למשחר	נגזרים שאינם למשחר	סך הכל	נגזרים למשחר	נגזרים שאינם למשחר	
504	228	276	247	243	4	חוזי רבית
259	-	259	1	-	1	מזה: נגזרים מגדרים
556	515	41	581	479	102	חוזי מטבע חוץ
608	608	-	608	608	-	חוזים בגין מניות
2	2	-	2	2	-	חוזי סחורות ואחרים
1,670	1,353	317	1,438	1,332	106	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
1,669	1,352	317	1,438	1,332	106	יתרה מאזנית
-	-	-	-	-	-	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למשחר	נגזרים שאינם למשחר	סך הכל	נגזרים למשחר	נגזרים שאינם למשחר	
453	203	250	221	217	4	חוזי רבית
233	-	233	3	-	3	מזה: נגזרים מגדרים
1,071	972	99	885	819	66	חוזי מטבע חוץ
789	789	-	789	789	-	חוזים בגין מניות
2	2	-	2	2	-	חוזי סחורות ואחרים
2,315	1,966	349	1,897	1,827	70	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
2,314	1,965	349	1,897	1,827	70	יתרה מאזנית
-	-	-	-	-	-	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: ב-30.9.20 וב-31.12.20 שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משוכצים בסך 1 מיליון ש"ח.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. גידור חשבונאי

כללי

הבנק חשוף לסיכוני שוק, לרבות סיכוני בסיס וסיכוני רבית. סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולחוב הקבוצה שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים לצרכן או בשערי החליפין של מטבעות חוץ עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות. סיכון הרבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הרבית. שינויים ברבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, כיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (או אף התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הרבית. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכוני בסיס וסיכוני רבית, משתמש הבנק במכשירים נגזרים מסוג עסקאות פורוורד על מטבע חוץ ומדד המחירים לצרכן, אופציות על מטבע חוץ ועסקאות החלפת רבית קבועה ברבית משתנה. לבנק יש נגזרים המיועדים וכשירים כגידורי שווי הוגן.

נגזר שאינו מיועד ליחס גידור כשיר, נרשם לפי שווי הוגן ושינויים בשווי הוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד.

גידורי שווי הוגן

הבנק מייעד נגזרים מסוימים כגידורי שווי הוגן. שינוי בשווי הוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה לשינוי בשווי הוגן של נכס, מוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד, כמו גם השינוי בשווי הוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותו לסיכון המגודר.

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	
הכנסות (הוצאות) רבית					
1. השפעת חשבונאות של גידור שווי הוגן על הרווח (הפסד) רווח מגידורי שווי הוגן					
חוזי רבית					
(19)	(10)	(93)	144	108	- פריטים מגודרים
8	(1)	57	(168)	(144)	- נגזרים מגדרים

ליום 30 בספטמבר 2021	ליום 30 בספטמבר 2020	ליום 31 בדצמבר 2020			
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)			
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים יחסי גידור קיימים			התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים יחסי גידור קיימים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים יחסי גידור קיימים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים יחסי גידור קיימים
הערך בספרים	הערך בספרים	הערך בספרים	הערך בספרים	הערך בספרים	הערך בספרים
113	4,359	246	3,908	210	
3,732					

2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן
ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמניים למכירה

(במיליוני ש"ח)

3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים

3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכויי אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה⁽¹⁾

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
1,565	883	-	200	300	182	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(555)	(339)	-	(34)	(182)	-	סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
(296)	(236)	-	(10)	(50)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים ⁽¹⁾
714	308	-	156	68	182	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
2,090	1,755	-	54	281	-	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(1,246)	(1,104)	-	(27)	(118)	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
844	654	-	27	163	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,558	962	-	183	231	182	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
1,751	593	-	574	486	98	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
(371)	(155)	-	(34)	(182)	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(61)	-	-	(4)	(57)	-	סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
1,319	438	-	536	247	98	מכשירים פיננסיים
						ביטחון במזומן ששועבד
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
1,438	684	9	164	419	162	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(589)	(237)	-	(35)	(317)	-	סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
(300)	(262)	-	-	(38)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים ⁽¹⁾
549	185	9	129	64	162	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
1,856	1,404	15	52	385	-	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(1,104)	(848)	-	(31)	(225)	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
752	556	15	21	160	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,301	741	24	150	224	162	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
1,670	485	11	500	557	117	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
(476)	(123)	-	(35)	(318)	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(197)	(16)	-	(19)	(162)	-	סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
997	346	11	446	77	117	מכשירים פיננסיים
						ביטחון במזומן ששועבד
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
1,897	682	90	329	630	166
(771)	(301)	-	(42)	(428)	-
(179)	(170)	-	-	(9)	-
947	211	90	287	193	166
1,795	1,446	14	50	285	-
(1,208)	(1,020)	-	(30)	(158)	-
587	426	14	20	127	-
1,534	637	104	307	320	166
2,315	995	-	412	777	131
(598)	(129)	-	(41)	(428)	-
(320)	(1)	-	(23)	(296)	-
1,397	865	-	348	53	131

- (1) שווי הוגן של מכשירים נגזרים להסכמים קיזוז בסך 371 מיליון ש"ח, אגרות חוב ממשלתיות שהתקבלו כבטחון בסך 155 מיליון ש"ח, מניות שהתקבלו כבטחון בסך 28 מיליון ש"ח ואגרות חוב קונצרניות שהתקבלו כבטחון בסך 1 מיליון ש"ח (30.9.20 - מכשירים נגזרים להסכמים קיזוז בסך 475 מיליון ש"ח, אגרות חוב ממשלתיות שהתקבלו כבטחון בסך 58 מיליון ש"ח, מניות שהתקבלו כבטחון בסך 55 מיליון ש"ח ואגרות חוב קונצרניות שהתקבלו כבטחון בסך 1 מיליון ש"ח, 31.12.20 - שווי הוגן של מכשירים נגזרים להסכמים קיזוז בסך 599 מיליון ש"ח, אגרות חוב ממשלתיות שהתקבלו כבטחון בסך 132 מיליון ש"ח, מניות שהתקבלו כבטחון בסך 39 מיליון ש"ח ואג"ח קונצרני שהתקבלו כבטחון בסך 1 מיליון ש"ח.
- (2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפי הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
468	-	468	-	-	חוזי רבית
17,259	3,468	9,754	2,118	1,919	- שקל-מדד
75,669	-	827	9,051	65,791	- אחר
70,937	-	316	3,150	67,471	חוזי מטבע חוץ
100	-	19	-	81	חוזים בגין מניות
164,433	3,468	11,384	14,319	135,262	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל
30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
159,611	3,730	10,712	21,432	123,737	סך הכל
31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
148,058	3,396	10,949	18,878	114,835	סך הכל

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים

(במיליוני ש"ח)

א. שיוך לקוחות למגזרי הפעילות הפיקוחיים - הדיווח הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, כמפורט בדוחות הכספיים לשנת 2020.

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
483	253	1	4	183	37	60	(1)	41	807
35	-	-	5	10	3	27	11	6	97
448	253	1	(1)	173	34	33	(12)	35	710
(145)	(144)	-	4	(20)	5	38	20	98	-
303	109	1	3	153	39	71	8	133	710
152	3	21	24	87	15	26	45	66	415
455	112	22	27	240	54	97	53	199	1,125
(32)	(3)	-	-	(35)	(5)	3	-	-	(69)
342	45	11	17	154	24	42	38	28	645
145	70	11	10	121	35	52	15	171	549
50	25	4	4	42	13	18	5	61	193
95	45	7	6	79	22	34	10	110	356
-	-	-	-	-	-	-	-	21	21
95	45	7	6	79	22	34	10	131	377
(7)	-	-	-	(2)	-	-	-	(4)	(13)
88	45	7	6	77	22	34	10	127	364
52,165	30,998	2,878	70	19,717	5,697	16,264	1,119	76,846	171,878
-	-	-	-	-	-	-	-	689	689
52,165	30,998	2,878	70	19,717	5,697	16,264	1,119	-	95,032
53,314	31,156 ⁽⁴⁾	3,604	88	19,967	5,806	16,338	1,452	-	96,965
194	59	-	-	253	85	68	-	-	600
189	171	-	-	22	-	-	-	-	211
64,460	205	34	9,144	25,011	5,947	12,189	30,947	13,999	161,697
64,008	-	-	9,134	24,766	5,856	11,795	30,895	-	146,454
64,219	-	-	9,448	25,168	6,053	11,982	31,403	-	148,273
34,585	16,471	3,193	236	18,061	6,601	17,248	1,618	8,680	87,029
34,558	16,548	3,662	240	18,594	6,578	17,941	1,955	7,949	87,815
38,720	-	-	22,686	19,852	3,510	17,542	335,407	-	437,717
276	109	1	-	146	38	68	3	-	531
28	-	-	3	7	1	3	5	-	47
(1)	-	-	-	-	-	-	-	133	132
303	109	1	3	153	39	71	8	133	710

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיור ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 1,326 מיליון ש"ח.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
363	179	4	(1)	169	43	116	2	39	731
27	-	-	7	8	6	13	4	4	69
336	179	4	(8)	161	37	103	(2)	35	662
(40)	(85)	(1)	13	(11)	2	(24)	9	51	-
296	94	3	5	150	39	79	7	86	662
145	4	22	18	85	17	23	46	38	372
441	98	25	23	235	56	102	53	124	1,034
26	10	-	1	36	13	14	1	-	91
347	44	21	16	157	24	39	40	17	640
68	44	4	6	42	19	49	12	107	303
25	16	1	2	15	7	17	5	38	109
43	28	3	4	27	12	32	7	69	194
-	-	-	-	-	-	-	-	19	19
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס רווח נקי:									
43	28	3	4	27	12	32	7	88	213
(7)	-	-	-	(2)	(1)	-	-	(2)	(12)
36	28	3	4	25	11	32	7	86	201
47,717	27,247	2,684	48	17,901	5,544	16,986	1,299	65,131	154,626
-	-	-	-	-	-	-	-	624	624
47,717	27,247	2,684	48	17,901	5,544	16,986	1,299	-	89,495
48,727	27,469 ⁽⁴⁾	3,308	56	18,330	5,509	16,511	1,677	-	90,810
164	6	-	-	238	70	257	-	-	729
220	203	-	-	23	-	27	-	-	270
62,023	370	72	8,961	22,634	5,522	12,137	22,860	11,423	145,560
60,929	-	-	8,904	22,076	5,331	11,247	22,685	-	131,172
62,574	-	-	9,242	23,206	5,747	11,304	23,841	-	135,914
32,485	14,178	3,131	196	16,989	6,437	18,077	1,738	7,355	83,277
32,277	14,766	3,634	205	17,591	6,287	17,546	1,954	7,474	83,334
32,183	-	-	-	15,973	3,438	12,439	247,399	-	328,482
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾									
מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾									
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾									
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח									
יתרת חובות פגומים									
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום									
יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾									
מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾									
יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח									
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾									
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾									
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾									
פיצול הכנסות רבית נטו									
266	95	3	-	144	38	78	2	-	528
34	-	-	5	8	2	3	5	-	57
(4)	(1)	-	-	(2)	(1)	(2)	-	86	77
296	94	3	5	150	39	79	7	86	662
סך הכל הכנסות רבית, נטו									

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיור ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 1,188 מיליון ש"ח.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
1,299	733	7	5	540	121	297	6	124	2,392
117	-	-	16	34	7	81	31	16	302
1,182	733	7	(11)	506	114	216	(25)	108	2,090
(279)	(417)	(1)	23	(52)	(2)	5	50	255	-
903	316	6	12	454	112	221	25	363	2,090
465	13	64	68	264	46	77	147	214	1,281
1,368	329	70	80	718	158	298	172	577	3,371
(24)	(1)	-	-	(89)	(30)	(62)	(1)	-	(206)
1,043	137	31	52	475	73	123	116	71	1,953
349	193	39	28	332	115	237	57	506	1,624
122	68	14	10	116	41	83	20	178	570
227	125	25	18	216	74	154	37	328	1,054
-	-	-	-	-	-	-	-	57	57
227	125	25	18	216	74	154	37	385	1,111
(23)	-	(1)	-	(5)	(2)	(1)	-	(8)	(39)
204	125	24	18	211	72	153	37	377	1,072
50,617	29,834	2,760	62	18,967	5,537	16,796	1,103	77,636	170,718
-	-	-	-	-	-	-	-	665	665
50,617	29,834	2,760	62	18,967	5,537	16,796	1,103	-	93,082
53,314	31,156 ⁽⁴⁾	3,604	88	19,967	5,806	16,338	1,452	-	96,965
194	59	-	-	253	85	68	-	-	600
189	171	-	-	22	-	-	-	-	211
64,412	323	56	9,052	24,711	5,797	12,497	29,979	14,309	160,757
63,718	-	-	9,036	24,324	5,664	11,851	29,907	-	144,500
64,219	-	-	9,448	25,168	6,053	11,982	31,403	-	148,273
33,795	15,955	3,151	228	17,765	6,327	17,616	1,544	8,180	85,455
34,558	16,548	3,662	240	18,594	6,578	17,941	1,955	7,949	87,815
37,372	-	-	21,812	18,602	3,472	17,230	325,809	-	424,297
820	319	6	-	434	109	215	8	-	1,586
89	-	-	12	23	4	9	17	-	154
(6)	(3)	-	-	(3)	(1)	(3)	-	363	350
903	316	6	12	454	112	221	25	363	2,090

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיור ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 1,326 מיליון ש"ח.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
1,090	457	11	-	503	132	286	10	139	2,160
77	-	-	23	36	8	27	12	(3)	180
1,013	457	11	(23)	467	124	259	(2)	142	1,980
(96)	(185)	(2)	43	8	(4)	(31)	34	46	-
917	272	9	20	475	120	228	32	188	1,980
437	10	60	56	256	55	74	162	86	1,126
1,354	282	69	76	731	175	302	194	274	3,106
117	38	-	1	118	74	102	1	-	413
1,028	124	46	49	462	74	113	126	42	1,894
209	120	23	26	151	27	87	67	232	799
76	43	8	9	46	6	21	23	73	254
133	77	15	17	105	21	66	44	159	545
-	-	-	-	-	-	-	-	24	24
133	77	15	17	105	21	66	44	183	569
(19)	-	(1)	-	(4)	(2)	-	-	(4)	(29)
114	77	14	17	101	19	66	44	179	540
47,185	26,631	2,628	48	17,605	5,620	17,616	1,401	59,121	148,596
-	-	-	-	-	-	-	-	612	612
47,185	26,631	2,628	48	17,605	5,620	17,616	1,401	-	89,475
48,727	27,469 ⁽⁴⁾	3,308	56	18,330	5,509	16,511	1,677	-	90,810
164	6	-	-	238	70	257	-	-	729
220	203	-	-	23	-	27	-	-	270
58,809	354	64	8,597	21,538	5,572	13,215	21,774	10,117	139,622
57,717	-	-	8,534	20,978	5,379	12,333	21,591	-	126,532
62,574	-	-	9,242	23,206	5,747	11,304	23,841	-	135,914
32,293	14,336	3,083	206	17,383	6,585	17,825	1,490	7,381	83,163
32,277	14,766	3,634	205	17,591	6,287	17,546	1,954	7,474	83,334
32,563	-	-	16,896	16,169	3,512	11,725	235,829	-	316,694
802	275	9	-	440	114	221	10	-	1,587
122	-	-	20	39	8	11	22	-	222
(7)	(3)	-	-	(4)	(2)	(4)	-	188	171
917	272	9	20	475	120	228	32	188	1,980

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיור ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים וזעירים בסך של 1,188 מיליון ש"ח.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
במיליוני ש"ח									
1,646	633	14	7	671	158	232	(8)	172	2,878
105	-	-	29	46	10	37	14	-	241
1,541	633	14	(22)	625	148	195	(22)	172	2,637
(323)	(265)	(2)	46	(2)	7	109	61	102	-
1,218	368	12	24	623	155	304	39	274	2,637
586	13	82	77	344	71	100	212	133	1,523
1,804	381	94	101	967	226	404	251	407	4,160
117	41	-	1	162	84	98	2	-	464
1,395	172	48	67	621	100	152	174	60	2,569
292	168	46	33	184	42	154	75	347	1,127
105	60	16	11	58	11	44	26	113	368
187	108	30	22	126	31	110	49	234	759
-	-	-	-	-	-	-	-	29	29
187	108	30	22	126	31	110	49	263	788
(26)	-	(2)	-	(4)	(2)	(1)	-	(5)	(38)
161	108	28	22	122	29	109	49	258	750
47,443	26,964	2,626	50	17,827	5,592	17,425	1,405	62,438	152,180
-	-	-	-	-	-	-	-	617	617
47,443	26,964	2,626	50	17,827	5,592	17,425	1,405	-	89,742
49,687	28,336 ⁽⁴⁾	3,462	70	18,876	5,385	16,724	1,505	-	92,247
190	36	-	-	231	78	78	-	-	577
174	156	-	-	36	-	7	-	-	217
60,059	365	67	8,698	22,255	5,589	13,162	22,665	10,630	143,058
59,151	-	-	8,666	21,759	5,413	12,317	22,553	-	129,859
63,338	-	-	9,097	24,358	5,707	12,867	26,310	-	141,677
32,393	14,517	3,085	207	17,441	6,564	17,761	1,606	7,321	83,293
32,960	15,187	3,729	214	17,720	5,982	17,624	1,718	7,597	83,815
32,799	-	-	17,287	15,775	3,497	12,373	248,302	-	330,033
1,073	374	12	-	582	148	296	14	-	2,113
156	-	-	24	47	9	14	26	-	276
(11)	(6)	-	-	(6)	(2)	(6)	(1)	274	248
1,218	368	12	24	623	155	304	39	274	2,637

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיור ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 1,253 מיליון ש"ח.

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

(במיליוני ש"ח)

החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל ההחלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. לפירוט בדבר שיוך הלקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה וכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה באור 28א בדוחות הכספיים לשנת 2020.

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)							
חטיבה עסקית				חטיבה בנקאית			
אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	בנקאות פרטית	משקי בית	משכנתאות	
10	66	108	102	34	131	110	הכנסות רבית, נטו
9	20	52	53	114	55	3	הכנסות שאינן מרבית
19	86	160	155	148	186	113	סך כל ההכנסות
(4)	(16)	1	(23)	(5)	(25)	(4)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
8	41	73	105	123	171	49	הוצאות תפעוליות ואחרות
12	61	86	73	30	40	68	רווח לפני מסים
5	22	31	26	10	14	24	הפרשה למסים על הרווח
7	39	55	47	20	26	44	רווח לאחר מסים
-	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
7	39	55	47	20	26	44	רווח נקי
-	-	-	-	-	-	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7	39	55	47	20	26	44	המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,075	9,870	23,297	10,624	4,284	14,975	30,740	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
1,243	10,122	23,598	11,673	4,519	15,406	30,906	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
27,405	7,331	23,867	20,135	39,659	30,083	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)							
חטיבה עסקית				חטיבה בנקאית			
אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	בנקאות פרטית	משקי בית	משכנתאות	
6	62	109	101	41	134	95	הכנסות רבית, נטו
5	19	56	52	108	54	4	הכנסות שאינן מרבית
11	81	165	153	149	188	99	סך כל ההכנסות
1	6	22	24	5	29	9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
7	45	84	113	130	171	46	הוצאות תפעוליות ואחרות
3	30	59	16	14	(12)	44	רווח (הפסד) לפני מסים
1	11	22	6	5	(4)	16	הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (ההפסד)
2	19	37	10	9	(8)	28	רווח (הפסד) לאחר מסים
-	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
2	19	37	10	9	(8)	28	רווח (הפסד) נקי
-	-	-	-	-	-	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2	19	37	10	9	(8)	28	המיוחס לבעלי מניות הבנק
880	9,308	23,510	10,024	3,946	14,674	27,033	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
771	9,347	23,713	10,983	4,146	14,924	27,257	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
15,845	6,385	27,101	18,409	41,727	27,126	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

התאמות					
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
710	(54)	(93)	61	127	54
415	(172)	(197)	29	59	218
1,125	(226)	(290)	90	186	272
(69)	2	4	2	-	(2)
645	(154)	(188)	46	27	190
549	(74)	(106)	42	159	84
193	(26)	(38)	14	56	29
356	(48)	(68)	28	103	55
21	-	-	-	21	-
377	(48)	(68)	28	124	55
(13)	-	-	(13)	-	-
364	(48)	(68)	15	124	55
171,878	(6,387)	(12,519)	8,759	74,386	6,387
96,965	(6,874)	(12,915)	5,539	-	6,874
148,273	(141,827)	(150,903)	8,869	-	141,827

התאמות					
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
662	(51)	(99)	60	102	51
372	(170)	(191)	21	37	207
1,034	(221)	(290)	81	139	258
91	(3)	(11)	3	-	3
640	(166)	(211)	42	17	196
303	(52)	(68)	36	122	59
109	(21)	(26)	13	43	22
194	(31)	(42)	23	79	37
19	-	-	-	19	-
213	(31)	(42)	23	98	37
(12)	-	-	(12)	-	-
201	(31)	(42)	11	98	37
154,626	(4,817)	(10,689)	7,750	63,373	4,817
90,810	(5,029)	(10,439)	5,079	-	5,029
135,914	(130,371)	(139,347)	8,297	-	130,371

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)							
	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
	אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	בנקאות פרטית	משקי בית	משכנתאות
הכנסות רבית, נטו	31	195	333	301	109	392	319
הכנסות שאינן מרבית	27	60	156	158	354	166	13
סך כל ההכנסות	58	255	489	459	463	558	332
הכנסות בגין הפסדי אשראי	(2)	(34)	(90)	(49)	(3)	(23)	(3)
הוצאות תפעוליות ואחרות	22	128	218	328	391	512	144
רווח לפני מסים	38	161	361	180	75	69	191
הפרשה למסים על הרווח	14	57	127	63	26	24	67
רווח לאחר מסים	24	104	234	117	49	45	124
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס	-	-	-	-	-	-	-
רווח נקי							
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	24	104	234	117	49	45	124
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	24	104	234	117	49	45	124
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	1,047	9,532	23,393	10,384	4,160	14,775	29,592
אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	1,243	10,122	23,598	11,673	4,519	15,406	30,906
פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	27,405	7,331	23,867	20,135	39,659	30,083	-

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)							
	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
	אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	בנקאות פרטית	משקי בית	משכנתאות
הכנסות רבית, נטו	33	199	347	318	142	419	277
הכנסות שאינן מרבית	15	60	179	157	329	155	10
סך כל ההכנסות	48	259	526	475	471	574	287
הוצאות בגין הפסדי אשראי	5	63	132	101	17	83	36
הוצאות תפעוליות ואחרות	21	127	230	331	401	505	129
רווח (הפסד) לפני מסים	22	69	164	43	53	(14)	122
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (ההפסד)	5	19	57	9	13	(5)	36
רווח (הפסד) לאחר מסים	17	50	107	34	40	(9)	86
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס	-	-	-	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי							
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	17	50	107	34	40	(9)	86
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	17	50	107	34	40	(9)	86
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	1,080	9,264	24,326	9,798	3,936	14,720	26,431
אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	771	9,347	23,713	10,983	4,146	14,924	27,257
פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	15,845	6,385	27,101	18,409	41,727	27,126	-

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

התאמות					
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
2,090	(169)	(288)	184	345	169
1,281	(539)	(613)	76	206	678
3,371	(708)	(901)	260	551	847
(206)	4	5	(3)	-	(4)
1,953	(482)	(590)	140	69	591
1,624	(230)	(316)	123	482	260
570	(81)	(111)	43	169	91
1,054	(149)	(205)	80	313	169
57	-	-	-	57	-
1,111	(149)	(205)	80	370	169
(39)	-	-	(39)	-	-
1,072	(149)	(205)	41	370	169
170,718	(5,923)	(11,905)	8,741	75,076	5,923
96,965	(6,874)	(12,915)	5,539	-	6,874
148,273	(141,827)	(150,903)	8,869	-	141,827

התאמות					
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
1,980	(226)	(357)	182	194	226
1,126	(529)	(592)	62	91	660
3,106	(755)	(949)	244	285	886
413	(5)	(47)	18	-	5
1,894	(509)	(630)	133	41	606
799	(241)	(272)	93	244	275
254	(66)	(74)	34	83	77
545	(175)	(198)	59	161	198
24	-	-	-	24	-
569	(175)	(198)	59	185	198
(29)	-	-	(29)	-	-
540	(175)	(198)	30	185	198
148,596	(5,247)	(11,153)	7,822	57,125	5,247
90,810	(5,029)	(10,439)	5,079	-	5,029
135,914	(130,371)	(139,347)	8,297	-	130,371

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)							
	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
	אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	בנקאות פרטית	משקי בית	משכנתאות
הכנסות רבית, נטו	40	260	458	416	181	551	376
הכנסות שאינן מרבית	20	80	241	211	441	209	13
סך כל ההכנסות	60	340	699	627	622	760	389
הוצאות בגין הפסדי אשראי	8	92	131	133	22	77	40
הוצאות תפעוליות ואחרות	27	170	311	442	541	683	178
רווח לפני מסים	25	78	257	52	59	-	171
הפרשה למסים על הרווח	6	22	88	12	16	-	53
רווח לאחר מסים	19	56	169	40	43	-	118
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס	-	-	-	-	-	-	-
רווח נקי							
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	19	56	169	40	43	-	118
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	19	56	169	40	43	-	118
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	1,024	9,242	24,233	9,851	3,939	14,661	26,758
אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	620	9,284	24,431	10,946	4,190	14,882	28,121
פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	15,147	6,935	31,191	19,784	41,178	28,228	-

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

התאמות					
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
2,637	(293)	(452)	241	273	293
1,523	(711)	(789)	84	130	883
4,160	(1,004)	(1,241)	325	403	1,176
464	(9)	(70)	22	-	9
2,569	(690)	(845)	182	59	821
1,127	(305)	(326)	121	344	346
368	(87)	(93)	44	118	102
759	(218)	(233)	77	226	244
29	-	-	-	29	-
788	(218)	(233)	77	255	244
(38)	-	-	(38)	-	-
750	(218)	(233)	39	255	244
152,180	(5,326)	(10,889)	7,995	60,040	5,326
92,247	(5,423)	(10,888)	5,238	-	5,423
141,677	(135,831)	(145,229)	8,612	-	135,831

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
1,149	-	1,149	318	165	666
(76)	-	(76)	(29)	(3)	(44)
(34)	-	(34)	(20)	-	(14)
49	-	49	22	1	26
15	-	15	2	1	12
1,088	-	1,088	291	163	634
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הכנסות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
79	-	79	12	-	67
7	-	7	-	-	7
86	-	86	12	-	74
1,174	-	1,174	303	163	708

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
1,156	-	1,156	300	150	706
87	-	87	17	10	60
(60)	-	(60)	(28)	-	(32)
42	-	42	22	1	19
(18)	-	(18)	(6)	1	(13)
1,225	-	1,225	311	161	753
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
73	-	73	12	-	61
4	-	4	-	-	4
77	-	77	12	-	65
1,302	-	1,302	323	161	818

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
1,277	-	1,277	304	164	809
(206)	-	(206)	(21)	(1)	(184)
(120)	-	(120)	(61)	(1)	(58)
137	-	137	69	1	67
17	-	17	8	-	9
1,088	-	1,088	291	163	634
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הכנסות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
גידול (קטון) בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
86	-	86	14	-	72
-	-	-	(2)	-	2
86	-	86	12	-	74
1,174	-	1,174	303	163	708

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
930	-	930	264	121	545
393	-	393	79	38	276
(215)	-	(215)	(98)	-	(117)
117	-	117	66	2	49
(98)	-	(98)	(32)	2	(68)
1,225	-	1,225	311	161	753
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
57	-	57	11	-	46
20	-	20	1	-	19
77	-	77	12	-	65
1,302	-	1,302	323	161	818

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה:

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
בנקים וממשלות	סך הכל				
42,397	4,313	38,084	429	-	37,655
58,881	-	58,881	21,751	31,156	5,974
31,216	-	31,216	-	31,150	66
101,278	4,313	96,965	22,180	31,156	43,629
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾ :					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾ :					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
בנקים וממשלות	סך הכל				
39,952	3,359	36,593	384	-	36,209
54,217	-	54,217	20,826	27,469	5,922
27,555	-	27,555	-	27,451	104
94,169	3,359	90,810	21,210	27,469	42,131
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾ :					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾ :					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
אשראי לציבור		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
בנקים וממשלות	סך הכל				
40,608	3,623	36,985	390	-	36,595
55,262	-	55,262	20,943	28,336	5,983
28,408	-	28,408	-	28,320	88
95,870	3,623	92,247	21,333	28,336	42,578
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾ :					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾ :					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 116 מיליון ש"ח (30.9.20 - 121 מיליון ש"ח, 31.12.20 - 124 מיליון ש"ח).

(3) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך 2,960 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (30.9.20 - 3,135 מיליון ש"ח, 31.12.20 - 3,001 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		
3	5	6,542	55	51	6,436	פעילות לווים בישראל
8	1	5,558	47	14	5,497	ציבור - מסחרי
3	1	7,379	7	17	7,355	בינוי ונדל"ן - בינוי
20	15	23,521	297	793	22,431	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
34	22	43,000	406	875	41,719	שדות פננסיים
169	171	31,156	59	248 ⁽⁶⁾	30,849	מסחרי - אחר
41	18	22,180	135	124	21,921	סך הכל מסחרי
244	211	96,336	600	1,247	94,489	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
-	-	1,126	-	-	1,126	אנשים פרטיים - אחר
-	-	859	-	-	859	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
244	211	98,321	600	1,247	96,474	בנקים בישראל
						ממשלת ישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
						ציבור - מסחרי
-	-	23	-	-	23	בינוי ונדל"ן
10	-	606	-	6	600	מסחרי אחר
10	-	629	-	6	623	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
10	-	629	-	6	623	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	2,328	-	-	2,328	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
10	-	2,957	-	6	2,951	סך הכל פעילות בחו"ל
254	211	96,965	600	1,253	95,112	סך הכל ציבור
-	-	3,454	-	-	3,454	סך הכל בנקים
-	-	859	-	-	859	סך הכל ממשלות
254	211	101,278	600	1,253	99,425	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 12.ב.2.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 110 מיליון ש"ח (30.9.20 - 107 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדיר בסך 13 מיליון ש"ח (30.9.20 - 18 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	
3	9	5,604	23	57	5,524
30	7	5,707	41	60	5,606
2	-	6,847	7	3	6,837
42	34	23,494	486	680	22,328
77	50	41,652	557	800	40,295
171	203	27,469	6	314 ⁽⁶⁾	27,149
36	17	21,210	158	171	20,881
284	270	90,331	721	1,285	88,325
-	-	883	-	-	883
-	-	651	-	-	651
284	270	91,865	721	1,285	89,859
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי					
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל					
בנקים בישראל					
ממשלת ישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן					
מסחרי אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים					
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל					
בנקים בחו"ל					
ממשלות בחו"ל					
סך הכל פעילות בחו"ל					
284	270	90,810	729	1,285	88,796
-	-	2,708	-	-	2,708
-	-	651	-	-	651
284	270	94,169	729	1,285	92,155

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						המאוחד
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		
1	7	5,834	44	39	5,751	פעילות לווים בישראל
11	20	5,512	27	53	5,432	ציבור - מסחרי
1	-	7,371	7	6	7,358	בינוי ונדל"ן - בינוי
26	16	23,081	309	888	21,884	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
39	43	41,798	387	986	40,425	שדות פננסיים
138	156	28,336	36	251 ⁽⁶⁾	28,049	מסחרי - אחר
39	18	21,333	154	175	21,004	סך הכל מסחרי
216	217	91,467	577	1,412	89,478	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
-	-	1,108	-	-	1,108	אנשים פרטיים - אחר
-	-	656	-	-	656	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
216	217	93,231	577	1,412	91,242	בנקים בישראל
						ממשלת ישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
-	-	16	-	-	16	ציבור - מסחרי
-	-	764	-	-	764	בינוי ונדל"ן
-	-	780	-	-	780	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	780	-	-	780	אנשים פרטיים
-	-	1,859	-	-	1,859	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	2,639	-	-	2,639	ממשלות בחו"ל
216	217	92,247	577	1,412	90,258	סך הכל פעילות בחו"ל
-	-	2,967	-	-	2,967	סך הכל ציבור
-	-	656	-	-	656	סך הכל בנקים
216	217	95,870	577	1,412	93,881	סך הכל ממשלות
						סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית. למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 12.ב.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 83 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדיר בסך 16 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך) (במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל. חובות המוערכים על בסיס פרטני, מסווגים כחובות פגומים לאחר 90 ימי פיגור. בנוסף, חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, מסווגים כחובות פגומים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של החוב עד לגובה הביטחון. לגבי ההלוואות לדיור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים:

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
ייתרת קרן חובות פגומים	סך הכל ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
818	55	2	7	53	פעילות לווים בישראל
1,076	47	15	5	32	ציבור - מסחרי
1,355	7	-	1	7	בינוי ונדל"ן - בינוי
2,016	297	30	134	267	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
5,265	406	47	147	359	שרותים פיננסיים
60	59	59	-	-	מסחרי - אחר
255	135	14	33	121	סך הכל מסחרי
5,580	600	120	180	480	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
5,580	600	120	180	480	בנקים בישראל
					ממשלת ישראל
					סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
-	-	-	-	-	ציבור - מסחרי
14	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
14	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
14	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
14	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
5,594	600	120	180	480	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
5,594	600	120	180	480	סך הכל
					מזה:
	582	102	180	480	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	201	29	46	172	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) ייתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
ייתרת קרן חובות פגומים	סך הכל ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
850	23	7	7	16	בינוי ונדל"ן - בינוי
933	41	16	3	25	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1,157	7	-	2	7	שרותים פיננסיים
2,192	486	22	164	464	מסחרי - אחר
5,132	557	45	176	512	סך הכל מסחרי
8	6	6	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
278	158	14	39	144	אנשים פרטיים - אחר
5,418	721	65	215	656	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
5,418	721	65	215	656	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
8	8	8	-	-	בינוי ונדל"ן
14	-	-	-	-	מסחרי אחר
22	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
22	8	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
22	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
5,440	729	73	215	656	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
5,440	729	73	215	656	סך הכל
					מזה:
	686	36	214	650	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	264	42	60	222	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
ייתרת קרן חוזית של פגומים	סך הכל ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
898	44	6	10	38	בינוי ונדל"ן - בינוי
960	27	15	2	12	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1,200	7	-	2	7	שרותים פיננסיים
2,029	309	43	130	266	מסחרי - אחר
5,087	387	64	144	323	סך הכל מסחרי
38	36	36	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
276	154	14	37	140	אנשים פרטיים - אחר
5,401	577	114	181	463	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
5,401	577	114	181	463	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
14	-	-	-	-	מסחרי אחר
14	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
14	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
14	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
5,415	577	114	181	463	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
5,415	577	114	181	463	סך הכל
					מזה:
	515	58	180	457	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	227	43	51	184	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) ייתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)					
2020			2021		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾
-	-	26	-	-	65
-	-	38	-	-	44
-	-	8	-	-	5
-	1	485	-	1	300
-	1	557	-	1	414
-	-	8	-	-	61
-	1	161	-	-	134
-	2	726	-	1	609
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	2	726	-	1	609
-	-	8	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	-
-	2	734	-	1	609
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	2 ⁽⁴⁾	734	-	1 ⁽⁴⁾	609

ב. יתרה ממוצעת והכנסות רבית	
פעילות לווים בישראל	
ציבור-מסחרי	
בינוי ונדל"ן - בינוי	
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
שרותים פיננסיים	
מסחרי - אחר	
סך הכל מסחרי	
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	
אנשים פרטיים - אחר	
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
בנקים בישראל	
ממשלת ישראל	
סך הכל פעילות בישראל	
פעילות לווים בחו"ל	
ציבור-מסחרי	
בינוי ונדל"ן - בינוי	
מסחרי - אחר	
סך הכל מסחרי	
אנשים פרטיים	
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	
בנקים בחו"ל	
ממשלות בחו"ל	
סך הכל פעילות בחו"ל	
סך הכל ציבור	
סך הכל בנקים	
סך הכל ממשלות	
סך הכל	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רבית בסך 6 מיליון ש"ח לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 - 8 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)					
2020			2021		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾
-	-	32	-	-	49
-	-	34	-	-	42
-	-	6	-	-	7
-	1	487	-	1	298
-	1	559	-	1	396
-	-	8	-	-	69
-	1	157	-	1	142
-	2	724	-	2	607
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	2	724	-	2	607
-	-	8	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	-
-	2	732	-	2	607
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	2 ⁽⁴⁾	732	-	2 ⁽⁴⁾	607

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רבית בסך 21 מיליון ש"ח לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 - 26 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות ⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
ג.	חובות בעייתיים בארגון מחדש	שאינו צובר הכנסות רבית	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור
סך הכל ⁽³⁾					
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
	בינוי ונדל"ן - בינוי	6	-	-	2
	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	4	-	-	3
	שרותים פיננסיים	1	-	-	1
	מסחרי - אחר	67	-	-	18
	סך הכל מסחרי	78	-	-	24
	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור	-	-	-	-
	אנשים פרטיים - אחר	65	-	-	34
	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל	143	-	-	58
	בנקים בישראל	-	-	-	-
	ממשלת ישראל	-	-	-	-
	סך הכל פעילות בישראל	143	-	-	58
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
	בינוי ונדל"ן	-	-	-	-
	מסחרי אחר	-	-	-	-
	סך הכל מסחרי	-	-	-	-
	אנשים פרטיים	-	-	-	-
	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל	-	-	-	-
	סך הכל	143	-	-	58
	201				

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
ג.	חובות בעייתיים בארגון מחדש	שאינו צובר הכנסות רבית	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור
סך הכל ⁽³⁾					
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
	בינוי ונדל"ן - בינוי	9	-	-	1
	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	11	-	-	3
	שרותים פיננסיים	1	-	-	-
	מסחרי - אחר	97	-	-	17
	סך הכל מסחרי	118	-	-	21
	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור	-	-	-	-
	אנשים פרטיים - אחר	84	-	-	33
	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל	202	-	-	54
	בנקים בישראל	-	-	-	-
	ממשלת ישראל	-	-	-	-
	סך הכל פעילות בישראל	202	-	-	54
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
	בינוי ונדל"ן	8	-	-	-
	מסחרי אחר	-	-	-	-
	סך הכל מסחרי	8	-	-	-
	אנשים פרטיים	-	-	-	-
	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל	8	-	-	-
	סך הכל	210	-	-	54

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות ⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
ג.	חובות בעייתיים בארגון מחדש	שאינו צובר הכנסות רבית	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור
סך הכל ⁽³⁾					
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
	בינוי ונדל"ן - בינוי	12	-	-	1
	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	4	-	-	3
	שרותים פיננסיים	1	-	-	-
	מסחרי - אחר	78	-	-	15
	סך הכל מסחרי	95	-	-	19
	אנשים פרטיים - אחר	79	-	-	34
	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל	174	-	-	53
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
	בינוי ונדל"ן	-	-	-	-
	מסחרי אחר	-	-	-	-
	סך הכל מסחרי	-	-	-	-
	אנשים פרטיים	-	-	-	-
	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל	-	-	-	-
	סך הכל	174	-	-	53
		227	-	-	227

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו						ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)						
2020			2021			
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
4	4	10	-	-	3	פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי בינוי ונדל"ן - בינוי בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן שרותים פיננסיים מסחרי - אחר
3	3	5	-	-	2	
-	-	1	-	-	1	
15	15	110	11	11	51	סך הכל מסחרי אנשים פרטיים - הלוואות לדיר אנשים פרטיים - אחר
22	22	126	11	11	57	
-	-	-	-	-	-	
14	15	352	10	10	221	סך הכל ציבור - פעילות בישראל בנקים בישראל ממשלת ישראל
36	37	478	21	21	278	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בישראל
36	37	478	21	21	278	

ארגונים מחדש שבוצעו					
לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)					
2020			2021		
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
11	1	1	11	1	1
15	3	3	15	3	3
3	-	-	3	-	-
157	26	26	157	26	26
186	30	30	186	30	30
-	-	-	-	-	-
664	31	31	664	31	31
850	61	61	850	61	61
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
850	61	61	850	61	61

ג.	חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)
פעילות לווים בישראל	
ציבור-מסחרי	
בינוי ונדל"ן - בינוי	
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
שרותים פיננסיים	
מסחרי - אחר	
סך הכל מסחרי	
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור	
אנשים פרטיים - אחר	
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
בנקים בישראל	
ממשלת ישראל	
סך הכל פעילות בישראל	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾							
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)							
2021	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	2020	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה		
5	-	-	6	1	-		
1	-	-	-	-	-		
1	-	-	2	-	-		
49	2	38	3	3	38		
56	2	46	4	4	46		
-	-	-	-	-	-		
154	3	155	4	4	155		
210	5	201	8	8	201		
-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-		
210	5	201	8	8	201		

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

פעילות לווים בישראל

ציבור-מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - הלוואות לדיור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל ציבור - פעילות בישראל

בנקים בישראל

ממשלת ישראל

סך הכל פעילות בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾							
לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)							
2021	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	2020	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה		
14	1	16	3	3	16		
4	1	1	-	-	1		
2	-	-	3	-	-		
110	6	122	8	8	122		
130	8	142	11	11	142		
-	-	-	-	-	-		
404	8	473	11	11	473		
534	16	615	22	22	615		
-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-		
534	16	615	22	22	615		

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

פעילות לווים בישראל

ציבור-מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - הלוואות לדיור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל ציבור - פעילות בישראל

בנקים בישראל

ממשלת ישראל

סך הכל פעילות בישראל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג החזר וסוג הרבית

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור			
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
1,529	12,560	228	21,355	שיעבוד ראשון:
997	5,646	79	9,326	שיעור המימון - עד 60%
-	401	89	475	שיעור המימון - מעל 60%
2,526	18,607	396	31,156	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך הכל

30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור			
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
1,535	11,279	217	19,076	שיעבוד ראשון:
994	4,869	80	7,907	שיעור המימון - עד 60%
-	402	126	486	שיעור המימון - מעל 60%
2,529	16,550	423	27,469	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך הכל

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור			
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
1,800	11,537	216	19,603	שיעבוד ראשון:
1,149	5,038	84	8,250	שיעור המימון - עד 60%
-	402	116	483	שיעור המימון - מעל 60%
2,949	16,977	416	28,336	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך הכל

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי			יתרת חוזים ⁽¹⁾			
31 בדצמבר	30 בספטמבר		31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2020	2020	2021	2020	2020	2021	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(מבוקר)	(לא מבוקר)		
1	1	-	177	375	132	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
14	8	15	891	873	935	- אשראי תעודות
4	4	6	2,132	2,100	2,929	- ערבויות להבטחת אשראי
27	27	23	3,840	3,836	4,256	- ערבויות לרוכשי דירות
-	-	-	2,364	2,274	2,550	- ערבויות והתחייבויות אחרות
21	20	21	10,683	10,409	11,977	- מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
7	5	9	6,217	5,323	6,428	- מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
6	6	6	8,451	8,569	8,772	- התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן
-	-	-	267	383	446	- מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
-	-	-	300	231	283	- מסגרות להשאלת ניירות ערך
6	6	6	1,580	1,691	1,745	- ערבויות בגין קרן סיכונים של מסלקת הבורסה והמעו"ף
						- התחייבויות להוצאת ערבויות

(1) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) בנוסף, המציא הבנק לבתי המשפט כתבי התחייבות עצמית ללא הגבלת סכום, הניתנים במסגרת הליך משפטי, על מנת להבטיח את נזקי הנתבעים במידה שתדחה התביעה נגדם או שיבוטל ההליך המשפטי מסיבה אחרת.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
57,083	-	140	376	2,589	-	53,978
14,803	681	-	1,494	3,993	240	8,395
232	-	-	-	-	-	232
95,877	742	81	898	2,688	12,424	79,044
859	-	-	-	-	807	52
699	699	-	-	-	-	-
929	929	-	-	-	-	-
275	275	-	-	-	-	-
1,565	986	2	6	228	12	331
1,436	602	-	2	26	6	800
173,758	4,914	223	2,776	9,524	13,489	142,832
148,273	742	1,458	3,528	20,387	6,333	115,825
5,471	-	38	25	206	-	5,202
417	-	1	1	35	-	380
2,851	-	-	-	-	2,845	6
1,751	986	4	49	267	17	428
4,538	285	2	4	45	123	4,079
163,301	2,013	1,503	3,607	20,940	9,318	125,920
10,457	2,901	(1,280)	(834)	(11,416)	4,171	16,912
-	-	1,278	678	10,208	(211)	(11,953)
-	-	-	99	611	-	(710)
-	-	1	99	447	-	(547)
10,457	2,901	(1)	45	(150)	3,960	3,702
-	-	-	240	1,045	-	(1,285)
-	-	2	464	1,910	-	(2,376)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
52,366	-	139	185	3,206	-	48,836
12,174	245	-	1,639	4,097	293	5,900
14	-	-	-	-	-	14
89,585	901	70	865	3,210	10,641	73,898
651	-	-	-	-	621	30
629	629	-	-	-	-	-
970	970	-	-	-	-	-
249	249	-	-	-	-	-
1,438	610	19	180	292	43	294
1,294	440	-	2	60	5	787
159,370	4,044	228	2,871	10,865	11,603	129,759
135,914	902	1,316	3,265	19,584	4,655	106,192
1,717	-	8	5	187	-	1,517
426	-	1	1	46	-	378
4,384	-	-	-	-	4,144	240
1,669	609	16	231	450	10	353
5,932	88	1	3	62	73	5,705
150,042	1,599	1,342	3,505	20,329	8,882	114,385
9,328	2,445	(1,114)	(634)	(9,464)	2,721	15,374
-	-	1,110	696	9,248	(363)	(10,691)
-	-	-	(120)	(82)	-	202
-	-	-	73	134	-	(207)
9,328	2,445	(4)	15	(164)	2,358	4,678
-	-	-	(130)	(96)	-	226
-	-	-	437	686	-	(1,123)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
57,802	-	230	102	2,518	-	54,952
13,105	307	-	1,611	4,183	285	6,719
11	-	-	-	-	-	11
90,970	565	63	1,010	3,070	11,185	75,077
656	-	-	-	-	620	36
636	636	-	-	-	-	-
965	965	-	-	-	-	-
272	272	-	-	-	-	-
1,897	791	33	102	140	46	785
1,464	567	-	-	69	6	822
167,778	4,103	326	2,825	9,980	12,142	138,402
141,677	566	1,190	3,086	18,609	5,365	112,861
2,992	-	39	16	358	-	2,579
459	-	1	1	136	-	321
4,394	-	-	-	-	4,153	241
2,314	790	34	220	303	11	956
6,407	223	1	3	89	71	6,020
158,243	1,579	1,265	3,326	19,495	9,600	122,978
9,535	2,524	(939)	(501)	(9,515)	2,542	15,424
-	-	930	458	9,554	(319)	(10,623)
-	-	-	28	(268)	-	240
-	-	-	30	(16)	-	(14)
9,535	2,524	(9)	15	(245)	2,223	5,027
-	-	-	10	(42)	-	32
-	-	4	244	374	-	(622)

נכסים
מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
סך כל הנכסים
התחייבויות
פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות
הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

- (1) כולל צמוד מטבע חוץ.
(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)									
שווי הוגן ⁽¹⁾									
יתרה במאזן	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל					
57,083	715	56,368	-	57,083	נכסים פיננסיים				
14,803	9,045	5,770	81	14,896	מזומנים ופקדונות בבנקים				
232	-	232	-	232	ניירות ערך ⁽²⁾				
95,877	4,341	1	92,020	96,362	ניירות ערך שנשאלו				
859	-	52	806	858	אשראי לציבור, נטו				
1,565	1,113	305	147	1,565	אשראי לממשלה				
473	263	-	210	473	נכסים בגין מכשירים נגזרים				
170,892 ⁽³⁾	15,477	62,728	93,264	171,469	נכסים פיננסיים אחרים				
					סך כל הנכסים הפיננסיים				
148,273	4,195	109,038	34,652	147,885	התחייבויות פיננסיות				
5,471	-	1,267	4,177	5,444	פקדונות הציבור				
417	-	386	36	422	פקדונות מבנקים				
2,851	2,915	-	84	2,999	פקדונות הממשלה				
1,751	1,125	610	16	1,751	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים				
3,041	440	-	2,599	3,039	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
161,804 ⁽³⁾	8,675	111,301	41,564	161,540	התחייבויות פיננסיות אחרות				
					סך כל ההתחייבויות הפיננסיות				
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
36	-	-	36	36	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				
951	-	-	951	951	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾				

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
- רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
- רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
- (3) מזה: נכסים בסך 18,256 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 6,386 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14 ב-14.ד.
- (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
52,366	5	51,630	731	52,366	נכסים פיננסיים
12,297	85	5,917	6,295	12,174	מזומנים ופקדונות בבנקים
14	-	14	-	14	ניירות ערך ⁽²⁾
90,313	*87,068	*2	3,243	89,585	ניירות ערך שנשאלו
650	620	30	-	651	אשראי לציבור, נטו
1,438	306	411	721	1,438	אשראי לממשלה
265	175	-	90	265	נכסים בגין מכשירים נגזרים
157,343	88,259	58,004	11,080	⁽³⁾ 156,493	נכסים פיננסיים אחרים
					סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
135,688	35,064	96,817	3,807	135,914	פקדונות הציבור
1,715	808	907	-	1,717	פקדונות מבנקים
434	48	386	-	426	פקדונות הממשלה
4,363	102	-	4,261	4,384	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,669	17	931	721	1,669	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,611	*4,509	*2	100	4,608	התחייבויות פיננסיות אחרות
148,480	40,548	99,043	8,889	⁽³⁾ 148,718	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
29	29	-	-	29	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
944	944	-	-	944	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

* סווג מחדש.

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 14,353 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,577 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14.ב-14.ד.
 (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
57,803	4	57,120	679	57,802	נכסים פיננסיים
13,231	90	5,978	7,163	13,105	מזומנים ופקדונות בבנקים
11	-	11	-	11	ניירות ערך ⁽²⁾
91,821	*88,559	*2	3,260	90,970	ניירות ערך שנשאלו
655	620	35	-	656	אשראי לציבור, נטו
1,897	376	612	909	1,897	אשראי לממשלה
388	141	-	247	388	נכסים בגין מכשירים נגזרים
165,806	89,790	63,758	12,258	164,829 ⁽³⁾	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
141,530	35,020	103,076	3,434	141,677	פקדונות הציבור
2,985	1,755	1,230	-	2,992	פקדונות מבנקים
466	44	422	-	459	פקדונות הממשלה
4,447	102	-	4,345	4,394	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,314	13	1,392	909	2,314	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,928	*4,483	*187	258	4,929	התחייבויות פיננסיות אחרות
156,670	41,417	106,307	8,946	156,765 ⁽³⁾	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
31	31	-	-	31	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
960	960	-	-	960	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

- * סווג מחדש.
- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
- רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
- רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 12, "ניירות ערך".
- (3) מזה: נכסים בסך 15,875 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 6,007 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14א-ב-14א.ד.
- (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, ואינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה ברבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור רבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הרבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הרבית. תחת הנחת שיעורי רבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים ברבית קבועה לרבות אלו שאינם נושאים רבית.

בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא ניתן ביטוי להשפעת המס הנובעת מהפער בין ערכי השווי ההוגן לערכים המופיעים במאזן. יש לציון, כי הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק ח'. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים לישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להזהר בעת עריכת השוואת ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

ניירות ערך סחירים - השווי ההוגן נאמד לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן ורבית). תקבולים אלו הונו בשיעור רבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור רבית זה נקבע לפי שיעור רבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי רבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוהה הגלום בהם. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלו, מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה. תזרימי המזומנים בגין המשכנתאות הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - השווי ההוגן נאמד בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור רבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הקבוצה, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל. תזרימי המזומנים בגין פקדונות עם דרישה (עו"ש) נפרסו בהתבסס על מודל סטטיסטי לחיזוי יתרות יציבות. תזרימי המזומנים בגין פקדונות הציבור הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוסס על מודל סטטיסטי.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בעסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיוכות האשראי של הצד הנגדי.

באור 14ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
11,169	-	-	5,444	5,725	נכסים
516	-	-	-	516	אגרות חוב זמינות למכירה
402	-	-	-	402	מניות שאינן למסחר
1,565	-	147	305	1,113	ניירות ערך למסחר
4,604	-	-	-	4,604	נכסים בגין מכשירים נגזרים
18,256	-	147	5,749	12,360	אחר
					סך כל הנכסים
1,751	-	16	610	1,125	התחייבויות
4,635	-	-	-	4,635	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6,386	-	16	610	5,760	אחר
					סך כל ההתחייבויות

30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
9,140	-	-	5,655	3,485	נכסים
130	-	-	-	130	אגרות חוב זמינות למכירה
312	-	-	-	312	מניות שאינן למסחר
1,438	-	306	411	721	ניירות ערך למסחר
3,333	-	-	-	3,333	נכסים בגין מכשירים נגזרים
14,353	-	306	6,066	7,981	אחר
					סך כל הנכסים
1,670	-	17	932	721	התחייבויות
3,907	-	-	-	3,907	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,577	-	17	932	4,628	אחר
					סך כל ההתחייבויות

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
10,078	-	-	5,724	4,354	נכסים
187	-	-	-	187	אגרות חוב זמינות למכירה
206	-	-	-	206	מניות שאינן למסחר
1,897	-	376	612	909	ניירות ערך למסחר
3,507	-	-	-	3,507	נכסים בגין מכשירים נגזרים
15,875	-	376	6,336	9,163	אחר
					סך כל הנכסים
2,315	-	13	1,393	909	התחייבויות
3,692	-	-	-	3,692	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6,007	-	13	1,393	4,601	אחר
					סך כל ההתחייבויות

באור 14ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
רווחים בגין השינויים בשווי לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
3	83	-	83	-	השקעה במניות
1	18	17	1	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)					
רווחים בגין השינויים בשווי לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
1	29	-	29	-	השקעה במניות
-	30	30	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
רווחים בגין השינויים בשווי לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
2	30	-	30	-	השקעה במניות
-	20	20	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באזר 14 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2021	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברזו אל רמה 3	העברות ברזו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2021
נכסים בגין מכשירים נגזרים	141	164	12	(170)	-	-	147
התחייבויות	10	(6)	-	-	-	-	16
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							(7)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2020	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברזו אל רמה 3	העברות ברזו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2020
נכסים בגין מכשירים נגזרים	245	332	14	(285)	-	-	306
התחייבויות	16	(1)	-	-	-	-	17
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							(1)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברזו אל רמה 3	העברות ברזו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2021
נכסים בגין מכשירים נגזרים	376	656	33	(918)	-	-	147
התחייבויות	13	(6)	-	(3)	-	-	16
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							(5)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברזו אל רמה 3	העברות ברזו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2020
נכסים בגין מכשירים נגזרים	193	1,443	42	(1,372)	-	-	306
התחייבויות	12	(6)	-	(1)	-	-	17
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							(6)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברזו אל רמה 3	העברות ברזו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020
נכסים בגין מכשירים נגזרים	193	1,857	58	(1,732)	-	-	376
התחייבויות	12	(7)	-	(6)	-	-	13
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							(3)

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית.

באור 14 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

ליום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח	
(1.95)-(1.94)	(1.95)	2	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	נכסים בגין מכשירים נגזרים:
1.20-1.75	1.61	7	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	- חוזי רביית שקל-מדד
(2.75)-(2.10)	(2.39)	10	1. רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	- חוזי רביית אחר
1.00-4.14	1.54	128	2. סיכון אשראי צד נגדי		- חוזי מטבע חוץ
					התחייבויות
(1.95)-(1.34)	(1.47)	6	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
(2.75)-(2.10)	(2.39)	10	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	- חוזי רביית שקל מדד
					- חוזי מטבע חוץ
					ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה
					אשראי פגום שגביתו מותנית בביטחון
שווי הוגן של בטחונות					17
ליום 30 בספטמבר 2020 (לא מבוקר)					א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח	
(0.21)-1.14	0.59	10	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	נכסים בגין מכשירים נגזרים:
1.40-1.75	1.64	9	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	- חוזי רביית שקל-מדד
(1.23)-0.31	0.04	43	1. רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	- חוזי רביית אחר
1.00-4.60	1.84	244	2. סיכון אשראי צד נגדי		- חוזי מטבע חוץ
					התחייבויות
(0.21)-0.15	0.06	7	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
(1.23)-(0.07)	(0.75)	10	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	- חוזי רביית שקל מדד
					- חוזי מטבע חוץ
					ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה
					אשראי פגום שגביתו מותנית בביטחון
שווי הוגן של בטחונות					30

באור 14ג - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						
טווח	ממוצע משוקלל	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח		
					א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים	
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:	
					- חוזי רבית שקל-מדד	
					- חוזי רבית אחר	
					- חוזי מטבע חוץ	
					התחייבויות	
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:	
					- חוזי רבית שקל מדד	
					- חוזי מטבע חוץ	
					ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה	
					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	
					שווי הוגן של בטחונות	
					20	

מידע איכותי בדבר פריטים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3:

- רבית צמודה למדד - שינוי בשיעור האינפלציה החזוי ישפיע על השווי ההוגן של עסקאות מדד, כך שעלייה (ירידה) בתחזית האינפלציה תביא לעלייה (קטיטון) בשווי ההוגן בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק.
- סיכון אשראי צד נגדי - שינוי בסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה, ישפיע על השווי ההוגן של עסקאות, כך שככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי של העסקה יהיה נמוך/גבוה.

באור 15 - השפעות משבר נגיף הקורונה

התפרצות נגיף הקורונה והתפשטותו בעולם הובילה למשבר בריאותי וכלכלי עולמי. התפשטות הנגיף בחודש ינואר 2020, החלה להשפיע על מרבית מדינות העולם במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020. בתגובה לכך, ננקטו על ידי ממשלות העולם, לרבות בישראל, צעדי התגוננות כגון הגבלת מעבר בין מדינות, אמצעי בידוד וצמצום התקהלויות ותנועה, סגרים, הגבלות על הפעלת עסקים פרטיים ושירותים ממשלתיים ועירוניים ועוד. נוכח אי הוודאות הרבה השוררת באשר להתפתחות המשבר והצטברות השלכותיו השליליות ארוכות הטווח, עשויות היו מדינות רבות, ביניהן ישראל, להיקלע למיתון כלכלי. בתחילת חודש דצמבר 2020, אושרו בשימוש חירום חיסונים נגד הקורונה. בסוף הרבעון הרביעי החל מבצע חיסון נרחב ברחבי העולם, אשר בא לידי ביטוי בקצב התחסנות מהיר בישראל.

בחודש פברואר 2021, לאחר קצב ההתחסנות המהיר והירידה בתחלואה, הוסרו חלק מהמגבלות שהוטלו על התושבים וביניהן מגבלת המרחק. החל מאמצע חודש פברואר, הופעל בישראל התו הירוק, אשר מאפשר למתחסנים ולמחלימים להיכנס לקניונים, להשתתף באירועי תרבות וספורט ולהתארח בבתי מלון. במהלך חודש מרס, נפתחו מחדש חלק ממקומות הבילוי והחלה חזרה הדרגתית של עובדים לעבודה מלאה במקומות העבודה.

לקראת סוף הרבעון השני של השנה, החלה עלייה מחודשת בשיעור התחלואה בישראל, כתוצאה מהתפשטות זן ה"דלתא" של הנגיף. עקב התחדשות ההתפרצות, הוחזרו חלק מההגבלות שהוסרו והיה קיים חשש שהעלייה בתחלואה תאלץ את הממשלה להטיל מחדש מגבלות משמעותיות, שהיו עשויות להביא לפגיעה בפעילות הכלכלית של המשק.

במקביל, מאז היציאה מהסגר השלישי, נמשכת מגמת ההתאוששות הכלכלית במרבית ענפי הפעילות במשק ונמשכת היציבות בשיעור האבטלה. לקראת סוף הרבעון השלישי של השנה, חלה דעיכה בשיעור התחלואה שנצפתה במהלך הגל הרביעי בישראל וזאת בעיקר על רקע חיסון האוכלוסיה במנת החיסון השלישית. התמודדות המשק עם גל זה, לא כללה הטלת מגבלות חמורות על הפעילות, אולם עדיין קיימת מידה מסוימת של חוסר וודאות לגבי הסיכונים הכרוכים בהתפשטות הנגיף, לאור הסיכון בהתפרצות גלי תחלואה נוספים, גילוי וריאנטים נוספים של הנגיף והחשש להטלת מגבלות משמעותיות, העלולות להביא לפגיעה בפעילות הכלכלית של המשק.

ההכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-206 מיליון ש"ח ונבעו בעיקר מקיטון בהפרשה הקבוצתית, לאור שיפור המדדים המאקרו כלכליים והאינדיקטורים המצביעים על רמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי של הבנק.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח

155	ממשל תאגידי
155	הביקורת הפנימית בקבוצה
155	ישיבות הדירקטוריון וועדותיו
155	מינויים
155	עסקאות עם בעלי עניין
157	פרטים על בעלי השליטה בבנק
158	פרטים נוספים
158	חקיקה ויזמות רגולטוריות
161	הליכים משפטיים
161	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
162	מדיניות תגמול לעובדים
162	מעורבות ותרומה לקהילה
163	נספח
163	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד

רשימת לוחות

156	ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק	1
163	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית	2

ממשל תאגידי

הביקורת הפנימית בקבוצה

פרטים בדבר המבקרת הפנימית הראשית של הבנק (המשמשת כמבקרת פנימית גם בבנק מסד), ובכלל זה, תכנית העבודה של הביקורת הפנימית, עריכת הביקורת ודוחות הביקורת הפנימית, פורסמו בדוחות הכספיים לשנת 2020. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2020, נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 12 באפריל 2021. הדיווח של הביקורת הפנימית למחצית הראשונה של שנת 2021, נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 19 באוקטובר 2021.

ישיבות הדירקטוריון וועדותיו

דירקטוריון הבנק קיים 16 ישיבות מליאה ו-43 ישיבות של ועדות הדירקטוריון בתקופה ינואר-ספטמבר 2021.

מינויים

ביום 6 באפריל 2021, מונה מר אופיר קדוש כמנכ"ל מתף מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (חברה בת בבעלות מלאה של הבנק).

עסקאות עם בעלי עניין

א. תיקונים לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 - דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה בתקופת הדוח לא חלו שינויים בכללים שנקבעו בעניין דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה כפי שפורטו בפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2018.

ב. קביעת קריטריונים לצורך עסקאות של הבנק עם בעלי עניין בתקופת הדוח לא חלו שינויים בקריטריונים כמפורט בפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2018.

ג. עסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן שאושרו בתקופת הדיווח בהתאם לסעיף 270(4) ו/או 267א לחוק החברות (כולל עסקאות מסגרת שעדיין בתוקף במועד הדיווח ועסקאות שאושרו במסגרת תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000 (להלן - "תקנות ההקלות"): לפירוט העסקאות ראו פרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2020, בכפוף לעדכונים שלהלן:

- לעניין ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה:

בהמשך לשינויים המהותיים בשוק ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה, אישרה האסיפה הכללית של הבנק ביום 10 ביוני 2021, לאחר אישור דירקטוריון הבנק ואישור ועדת תגמול וועדת הביקורת, לעדכן את עסקת המסגרת ומדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק (שפרטיהן בפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2020), כלהלן:

- תקרת היקף הכיסוי הביטוחי תיוותר ללא שינוי, בתוספת הוצאות הגנה משפטיות סבירות מעל לגבול האחריות.
- התקרות שנקבעו ביחס לדמי הביטוח השנתיים וסכומי ההשתתפות העצמית יימחקו.

לפרטים בדבר השינויים בעסקת המסגרת ומדיניות התגמול ראו דיווח מיידי של הבנק מיום 4 במאי 2021 (מספר אסמכתא - 01-2021-077970) שהאמור בו מובא על דרך ההפנייה.

בהמשך לכך, אישר דירקטוריון הבנק ביום 29 ביוני 2021, לאחר אישור ועדת התגמול וועדת הביקורת, בהתאם לתקנות 1(3), 1א1, ו-1ב1 (5) ו-1ב1 לתקנות ההקלות, את חידוש פוליסת ביטוח אחריות נושאי משרה ודירקטורים עבור הבנק וקבוצת הבנק, לרבות חברות בנות של

הבנק וכן בעלת השליטה, פיבי אחזקות בע"מ, לתקופת ביטוח נוספת, המתחילה ביום 1 ביולי 2021 ומסתיימת ביום 30 ביוני 2022. הפוליסה כאמור תחול לגבי נושאי המשרה, כפי שכינה ו/או יכהנו בבנק ובקבוצה מעת לעת, לרבות מנכ"ל הבנק ונושאי משרה שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין אישי בהכללתם בפוליסת הביטוח. לפרטים בדבר פרטי הפוליסה ראו דיווח מיידי של הבנק מיום 29 ביוני 2021 (מספר אסמכתא 109029-01-2021) וכן דיווח משלים מיום 14 בספטמבר 2021 (מספר אסמכתא 01-2021-146625), שהאמור בהם נכלל כאן על דרך ההפנייה.

2. לעניין גמול דירקטורים:

ביום 4 במאי 2021, אישר דירקטוריון הבנק לאחר אישור ועדת תגמול, עדכון לגמול השנתי וגמול ההשתתפות בשיבה לדירקטורים חיצוניים ודירקטורים אחרים המכהנים ושיכהנו בבנק מעת לעת והינם דירקטורים מומחים, כהגדרת "דירקטור חיצוני מומחה" בתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס - 2000 (להלן: "תקנות הגמול" ו-"דירקטור מומחה"), למעט יו"ר דירקטוריון לו אושר תגמול נפרד בגין מילוי התפקיד, כך שלאחר העדכון יעמוד הגמול על "הסכום המרבי לדירקטור חיצוני מומחה" הקבוע בתוספת הרביעית לתקנות הגמול (שנתי ולישיבה), על פי דרגת הבנק (כשהסכום כאמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של חמישה שקלים חדשים וצמוד למדד בהתאם לתקנות הגמול). לסכומים האמורים יתווסף מע"מ כדין. בגין החלטות בלא התכנסות ובגין החלטות באמצעי תקשורת ימשיך להיות משולם גמול השתתפות בשיעור הקבוע בתקנות הגמול. כמו כן, הדירקטורים ימשיכו להיות זכאים להחזר הוצאות כאמור בתקנה 6 לתקנות הגמול.

על אף האמור לעיל, לבקשת ה"ה מר צדיק בינו ומר גיל בינו, שהינם בעלי שליטה בבנק, ההחלטה בדבר עדכון הגמול לא תחול לגביהם והם ימשיכו לקבל גמול בהתאם לגמול הנוכחי המשולם להם, וזאת בהמשך להחלטות שהתקבלו בוועדת התגמול ובדירקטוריון בעניינם מחודש ספטמבר 2020. לפרטים ראו דיווח מיידי של הבנק מיום 15 בספטמבר 2020 (מס' אסמכתא: 0922554-01-2020) ופרק מממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2020. בנוסף וכאמור לעיל, ההחלטה אינה רלוונטית ליו"ר הדירקטוריון, מר רון לבקוביץ, המכהן בהתאם לתנאי הכהונה שאושרו לו כיו"ר הדירקטוריון.

הגמול כאמור לעיל, ישולם לדירקטור מומחה החל ממועד הארכת כהונתו של דירקטור חיצוני לפי חוק החברות בבנק בהתאם לתקנות הגמול. ביום 10 ביוני 2021 אישרה האסיפה הכללית של הבנק הארכת כהונה של דירקטור חיצוני לפי חוק החברות. נכון למועד הדוחות, כל הדירקטורים המכהנים הינם דירקטורים מומחים כמשמעם בתקנות התגמול. אין באמור כדי לגרוע מהחלטות קודמות שהתקבלו בבנק בקשר עם גמול דירקטורים, לרבות בקשר לגמול לדירקטור שאינו דירקטור מומחה, ככל שיכהן מעת לעת בבנק.

ד. מידע נוסף לגבי עסקאות עם בעלי עניין שחל בהן שינוי בתקופת הדוח

להלן ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק (לרבות חברות שבעלי שליטה בבנק הינם בעלי עניין בהן) ובכלל זה נכללים גם נתונים בדבר עסקאות העונות לקרטריונים שנקבעו לעניין עסקאות זניהות כמפורט בפרק מממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2018 (הנתונים נקובים באלפי ש"ח):

		אשראי	השקעה באגרות חוב	שווי הוגן של מכשירים נגזרים	סך הכול חבות כספית מאזנית	יתרת אשראי שלא נוצלה	ערבויות שניתנו על ידי הבנק להבטחת אשראי של בעל שליטה או צד קשור אליו	ערבויות שניתנו לבנק על ידי בעל שליטה, לטובת צד ג'	חבות של בעל השליטה בגין עסקאות בנגזרים	סך הכול
		באלפי ש"ח								
חבויות של אחרים ⁽¹⁾		80	-	-	80	598	-	-	-	678
30 בספטמבר 2021		97	-	-	97	633	-	-	-	730
31 בדצמבר 2020										
30 בספטמבר 2021		31 בדצמבר 2020								
יתרה לתאריך המאזן		היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽²⁾								
באלפי ש"ח		באלפי ש"ח								
7,040		15,819								
פקדונות של אחרים ⁽¹⁾										

(1) קרוביהם של בעלי שליטה בבנק, כהגדרת קרוב בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.

(2) על בסיס היתרות בסוף כל יום.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי"), שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה, מחזיקה ב-48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה בבנק (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור (להלן - "משפחת בינו"), ה"ה מיכאל והלן אבלס וה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידיים בשליטתם המלאה: בינוהון בע"מ, אינסטנז מספר 2 בע"מ ודולפין אנרגיות בע"מ). לפרטים בדבר ההסדרים השונים, הקיימים בין בעלי השליטה, בנוגע להחזקותיהם בפיבי ובעקיפין בבנק ולגבי תנאי היתר השליטה מיום 27 באוגוסט 2003, שניתן לבעלי השליטה על ידי בנק ישראל, כפי שתוקן מעת לעת, ראו "פרטים על בעלי השליטה בבנק" בפרק ממשל תאגידי בדוחות הכספיים לשנת 2019.

בהתאם לדיווחי פיבי, נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים, החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהון ובהצבעה) הן כדלהלן: בינוהון בע"מ - 28.54%, אינסטנז מספר 2 בע"מ - 11.68% ודולפין אנרגיות בע"מ - 11.68% (החזקות כל בעלי השליטה בפיבי מהוות את גרעין השליטה בה, בהתאם להיתר השליטה מבנק ישראל).

חקיקה ויוזמות רגולטוריות

להלן, בתמצית, פירוט של הוראות דין ויוזמות רגולטוריות אשר פורסמו ו/או נכנסו לתוקף במהלך תקופת הדוח, אשר משפיעות או עשויות להשפיע באופן מהותי על פעילות הבנק. הבנק בוחן את המשמעויות הכוללות של ההוראות והיוזמות האמורות על הכנסות הבנק והוצאותיו כמו גם את המשמעויות העסקיות והתפעוליות ארוכות הטווח.

לחלק מהיוזמות יכולה להיות השפעה לרעה על הכנסות הבנק ו/או הוצאותיו. השפעה זו אינה ניתנת לכימות בשלב זה, הואיל והיא תלויה בגורמים שונים, לרבות התנהגות הלקוחות, פעילות המתחרים ושינויים רגולטוריים נוספים, וביחס להוראות המצויות בשלבים לא סופיים, לא ניתן להעריך האם תפורסמנה ומה תהיינה ההוראות הסופיות שיקבעו.

האמור בפרק זה בא בנוסף לכל התייחסות בדוח זה, ככל שקיימת, להוראות דין ויוזמות רגולטוריות.

שעת חירום - משבר הקורונה

- על רקע התפרצות נגיף הקורונה, החל מחודש מרס 2020 פורסמו על ידי בנק ישראל הקלות במטרה לאפשר לתאגידים הבנקאיים את הגמישות העסקית הנדרשת ולסייע למשקי הבית ולעסקים בנסיבות החריגות שנוצרו. כמו כן, פורסמו מספר מתווים לדחיית תשלומי הלוואות עבור כמה מגזרי פעילות (אשר במסגרת האחרון שבהם ניתן היה להגיש בקשות עד ליום 31 במרס 2021 לדחיית תשלומים עד ליום 31 במרס 2022).
- עוד פרסם בנק ישראל, את צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירותי דמי כרטיס חיוב מידי, מכתב התראה של עורך דין ופעולה על ידי פקיד במוקד טלפוני) (הוראת שעה), התש"ף-2020, אשר הוחל על לקוחות יחידים ועסקים קטנים, ובמסגרתו הוכרו שלושה שירותים בנקאיים כשירותים בני פיקוח - שירות דמי כרטיס חיוב מידי, מכתב התראה של עורך דין ופעולה על ידי פקיד במוקד טלפוני. הצו פקע ביום 13 באפריל 2021.
- רשות נ"ע ורשות שוק ההון, פרסמו אף הן הקלות והסדרים שנועדו לאפשר ו/או להקל על מתן שירותים באמצעים דיגיטליים, ורגולטורים נוספים קבעו תהליכים שונים להתנהלות מרחוק מול הבנקים, בכפוף להסדרים שאושרו.
- עוד פורסמו, בין היתר, תיקון לחוק ההוצאה לפועל, הקובע הסדרים מיוחדים במטרה לסייע ליחידים ועסקים שנקלעו למצוקה בשל משבר הקורונה, ותקנות המחריגות שיקים שסורבו במהלך תקופות מסוימות ממנין שיקים מסורבים לעניין הגבלת החשבון. כמו כן, נדחו מועדי תשלום חודשי לחייבים מסויימים, בהתאם להודעת הכנס הרשמי והממונה על תהליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי.
- תוקפן של חלק מההקלות האמורות פקע, מקצתן אושרו לצמיתות וחלקן עומדות עדיין בתוקפן, במועד פרסום דוח זה. להלן יפורטו העיקריות שבהן, אשר פורסמו במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה) ואשר תוקפן הוארך עד ליום 31 בדצמבר 2021 (להלן - "מועד תום התקופה").
- הפחתת דרישות ההון הרגולטוריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת עד למועד תום התקופה. כמו כן, נקבע, כי ההקלה תחול למשך שנתיים נוספות ממועד תום התקופה, ובלבד שיחסי ההון לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום התקופה, או מיחסי ההון המזעריים שחלו על התאגיד הבנקאי טרם להוראת השעה, הנמוך מביניהם. בנוסף לאמור, נקבעה הקלה מסוימת בתום השנתיים הנוספות, בתנאים מסוימים. (פירוט לעניין זה ראו באור 1.8.8 בדוחות הכספיים).
 - הנחייה בעניין מדיניות חלוקת הדיבידנד והרכישה העצמית של מניות בתקופת הוראת השעה. בהתאם לעדכון שפורסם ביום 30 בספטמבר 2021, הפיקוח מבהיר כי אי הוודאות והסיכון העולים ממשבר הקורונה עדיין גבוהים ומקשים על היכולת לחזות את צרכי ההון לטווח הבינוני ולכן הם מחייבים המשך תכנון הון זהיר ושמרני. המפקח מעודד את הבנקים לגישה זהירה ושמרנית בחלוקת דיבידנד או רכישה עצמית ומציין כי לעמדתו, חלוקה בסכום הגבוה מ-30% מרווחי הבנק (בשנת 2020 ובשנת 2021) לא תיחשב כתכנון הון זהיר ושמרני (פירוט לעניין זה ראו באור 8.8.8 בדוחות הכספיים).
 - הפחתת יחס המינוף הרגולטורי החל על התאגידים הבנקאיים בחצי נקודת האחוז עד למועד תום התקופה. ההקלה תחול למשך שנתיים נוספות ממועד תום התקופה, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מהשיעור במועד תום התקופה, או מיחס המינוף המזערי הנדרש מהתאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. (פירוט לעניין זה ראו באור 8.8.8 בדוחות הכספיים).
 - הגדלת מגבלת האשראי לענף הבינוני והנדל"ן (כולל חבויות לתשתיות לאומיות) משיעור של 24% לשיעור של 26% מסך כל חבויות הציבור, והמגבלה כאמור, בניכוי החבויות לתשתיות לאומיות, הוגדלה משיעור של 20% לשיעור של 22% מסך כל חבויות הציבור. ההקלה בתוקף עד לתום 24 חודשים מיום 31 בדצמבר 2025, ובלבד שבמהלך אותם 24 חודשים שיעור החבות לא יעלה על הגבוה מבין שיעורה ביום 31 בדצמבר 2025 ושיעור המגבלה הענפית קודם להקלה.
 - הקלות בנושא ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עו"ש.

- ניתנה ארכה להגשת דוחות כספיים הנדרשים לצורך העמדת אשראי ללווים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 311.
- ביום 30 בספטמבר 2021, בוטלה ההקלה שאפשרה אישור הלוואה לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין עד לשיעור מימון של 70%.

בנקאות

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 443 - פקדונות ללא תנועה וחשבונות שבעליהם נפטרו

ההוראה פורסמה ביום 15 בנובמבר 2020, במטרה לייעל את הליכי האיתור של פקדונות ללא תנועה (פקל"ת) ושל חשבונות שבעליהם נפטרו. ההוראה מחייבת הקמת פונקציה לטיפול בפקל"ת וקובעת את אחריות הדירקטוריון והנהלה הבכירה לעבודתה, מרחיבה את החובות החלות על תאגידים בנקאיים לצורך איתור בעלי פקל"ת, תוך קביעת מדרג של פעולות איתור נדרשות והוראות בנושא יצירת קשר, וכוללת הוראות ביחס לחשבונות שבעליהם נפטרו וביחס לשוכרי כספות שנותק עמם הקשר. ההוראה תכנס לתוקף שנה מיום פרסומה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 311A - ניהול אשראי צרכני

ההוראה פורסמה ביום 2 בפברואר 2021 ומטרתה להבטיח פעילות נאותה, הוגנת ושקופה של תאגידים בנקאיים וסולקים מול לקוחותיהם, בהיבט של שיווק אשראי צרכני, לשם מזעור הסיכון ההתנהגותי (conduct risk) ומניעת התממשותם של סיכונים אחרים. ההוראה מרכזת את דרישות הפיקוח על הבנקים מהמערכת הבנקאית בפעילותה מול לקוחות צרכניים, וכוללת הוראות בעניין תפקידי הדירקטוריון והנהלה בקשר עם התווייתה של אסטרטגיית ניהול ושיווק אשראי צרכני ועיגונה במסמך מדיניות ובנהלים, אשר יכסו את כל ההיבטים של האשראי הצרכני ברמת הלווה, הוראות ביחס לאופן השיווק של אשראי צרכני וביחס לתהליכים לאישור אשראי זה. תחילתה של ההוראה ביום 2 בנובמבר 2021, למעט הסעיפים העוסקים בשיווק אשראי, שנכנסו לתוקפם ביום 2 במאי 2021.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 420 - משלוח הודעות בתקשורת

בהתאם לעדכון ההוראה, שפורסם ביום 6 ביוני 2021, במטרה לשפר את השירות ללקוחות ולהזיל עלויות נקבע, בין היתר, כי על תאגיד בנקאי לבחור את ערוץ התקשורת המתאים למשלוח הודעה מסוימת ללקוח שהצטרף לשירות משלוח הודעות בערוצי תקשורת, בהתאם לרמת מהותיות המידע והמהירות הנדרשת למסירתו. לצורך כך, על התאגיד הבנקאי לבחון את צרכי הלקוחות בהתאם לנסיבות ובהתחשב בהיבטי הגנת הפרטיות, ובין היתר לבחון האם קיים צורך לאפשר ללקוח לקבל את המידע באופן מידי וגיש והאם קיים ללקוח צורך במעקב, שמירה והדפסה של ההודעה. כמו כן, נקבעה רשימה סגורה של הודעות אותן הבנק נדרש לשלוח ללקוח הן בערוץ תקשורת המאפשר ללקוח מעקב, שמירה והדפסה של ההודעה והן בערוץ תקשורת המאפשר מסירת הודעות באופן מידי וגיש, כדוגמת מסרונים. העדכון יכנס לתוקפו שנה מיום פרסומו.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 359A - מיקור חוץ

ההוראה, אשר אפשרה לתאגיד בנקאי לבצע פניה יזומה, באמצעות מתווכים, אל משקי בית לצורך הפנייתם לקבלת אשראי בהתקיים אחד התנאים שהיו מנויים בהוראה, עודכנה ביום 21 ביוני 2021 ומאפשרת עתה מתן תגמול למתווכים, בכפוף לכך שהתאגיד הבנקאי מיישם את דרישות הוראה A311 הנוגעות לשיווק אשראי צרכני. העדכון נכנס לתוקף ביום פרסומו.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 314A - ניהול הסדרי חוב ותהליכי גבייה של חובות מהותיים בקשיים

ההוראה פורסמה ביום 30 בספטמבר 2021, במטרה להסדיר את אופן הטיפול, הדיווח והסמכויות ביחס לחובות בקשיים העולים על 50 מיליון ש"ח, או בסכום נמוך יותר, העומד בפרמטרים כמותיים או איכותיים שהתאגיד הבנקאי הגדיר לעניין זה. ההוראה כוללת הוראות ממשל תאגידי בנושא, לרבות חובה להגדיר מדיניות, יעדים ומבנה ארגוני שיכלול "פונקציה ייעודית" וכן מפרטת את הצעדים שיש לנקוט לפני שחוב הופך לבעייתי, החל משלב החיתום ודרך תהליכי זיהוי מוקדם וצעדים מפחיתי סיכון, טרם העברת החוב לטיפול הפונקציה הייעודית. ההוראה תכנס לתוקפה ביום 1 באפריל 2022.

הוראת ניהול בנקאי תקין 250A - מעבר מרבית ליבור

ההוראה פורסמה ביום 30 בספטמבר 2021 ומפרטת עקרונות ליישום המעבר לרבות בסיס אלטרנטיביות לרבות הליבור, הצפויות להפסיק להתפרסם בתחילת שנת 2022 עבור מרבית המטבעות (רבות הליבור למטבע הדולר תוסיף להתפרסם, עבור תקופות מסוימות, עד חודש יוני 2023). במסגרת ההוראה נדרש הבנק, בין היתר, להפסיק להתקשר בחוזים חדשים מבוססי ליבור בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2021, לבחור רבות בסיס אלטרנטיביות, בהתחשב בהמלצות הגופים הבינלאומיים הרלוונטיים ולתעד את שיקוליו לבחירה וכן לעדכן את לקוחותיו בדבר הפסקת פרסום הרבות ומשמעותיה. לפרטים נוספים, ראה גילוי על היערכות להפסקת השימוש בליבור, בפרק סקירת הסיכונים, סיכון רבית.

הגברת התחרותיות

תיקון מס' 27 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) בעניין מעבר של לקוח בין תאגידים בנקאיים והוראת ניהול בנקאי תיקון מס' 448 - העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים באופן מקוון

התיקון פורסם בחודש מרס 2018, כחלק מחוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018, ונכנס לתוקפו ביום 22 בספטמבר 2021. בהתאם לתיקון, על הבנקים לאפשר העברת פעילות פיננסית של לקוח מהבנק בו היא מתנהלת ("הבנק המקורי") לבנק אחר ("הבנק הקולט"), באופן מקוון, נוח, אמין ומאובטח, ובלא גביית תשלום מהלקוח בעד הליך זה, בתוך 7 ימי עסקים מהמועד שבו קיבל הבנק המקורי הודעה על אישור בקשת הלקוח בידי הבנק הקולט. בחודש דצמבר 2019, פורסמה הוראת ניהול בנקאי תיקון מס' 448 - העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים באופן מקוון, המפרטת את הכללים שעל הבנק המקורי והבנק הקולט ליישם במסגרת הטיפול בבקשתו של הלקוח לנייד חשבונו. ההוראה תוקנה ביום 17 באוגוסט 2021 ובין היתר, הורחבו חובות הגילוי ללקוח במסגרת התהליך, נוספו סעיפים המתייחסים להעברת פעילות הלקוח בשיקים ועודכנו סעיפים הנוגעים לאופן יישום התהליך בכללותו. כמו כן, פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים) (תיקון), התשפ"א-2021, הקובעים את סוגי החשבונות וסוגי הפעילויות הפיננסיות עליהם יחול התיקון האמור ואת משך תקופת הניתוב של פעילויות פיננסיות מסוימות על ידי הבנק המקורי. ביום 9 בפברואר 2021, פורסם תיקון לחוק סליקה אלקטרונית וחוק שיקים ללא כיסוי, המסדיר את העברת הפעילות הפיננסית בין בנקים בכל הנוגע לשיקים, ובמסגרתו אף נקבע עיצום כספי בסך של 50,000 ש"ח בגין הפרת הוראה מהוראות החוק. סעיף העיצום הכספי נכנס לתוקפו ביום 1 במאי 2021.

בנקאות פתוחה

הוראת ניהול בנקאי תיקון מס' 368 - יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל

ההוראה פורסמה ביום 24 בפברואר 2020, בהמשך להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, המחייב תאגיד בנקאי לאפשר לנותן שירות השוואת עלויות לצפות במידע פיננסי של לקוח הנמצא בידי התאגיד הבנקאי, לבקשת הלקוח.

ההוראה חלה על בנקים וחברות כרטיסי אשראי, וכוללת הוראות בנושאי ממשל תאגידי, בעניין יישום בנקאות פתוחה, הן לגבי העברת מידע והן לגבי הוראות תשלום, אופן קבלת הסכמת הלקוח להעברת מידע או למתן הוראת תשלום, כללים לרמת שירות, עקרונות לניהול סיכונים אבטחת מידע והגנת הסייבר, החובות החלות על בנקים וחברות כרטיסי אשראי שיבחרו לפעול גם כצרכן מידע או כיוזם תשלומים, אופן הטיפול בפניות ללקוחות והדיווחים הנדרשים לפיקוח.

ההוראה נכנסה לתוקף ביום 18 באפריל 2021, למעט לעניין מסירת מידע אודות כרטיסי חיוב, מתן הוראת תשלום חד פעמי בשקלים ומתן מידע אודות סטטוס הוראת תשלום כאמור, שתחילתו נדחתה ליום 31 בינואר 2022; מסירת מידע אודות חסכונות, פקדונות ואשראי, שתחילתו נדחתה ליום 31 במאי 2022. מועד התחילה לעניין מסירת מידע אודות ניירות ערך נדחה למועד שטרם נקבע.

הצעת חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"א-2021

החוק, אשר עבר בקריאה שניה ושלישית ביום 5 בנובמבר 2021, יוצר הסדרה מקיפה ואחידה של פעילות שירות מידע פיננסי. בהתאם לחוק, מתן השירות יהיה טעון רישיון או אישור מאת המאסדר הרלוונטי של נותן השירות (המפקח על הבנקים, לעניין בנק, סולק ותאגיד עזר). עוד נקבע, כי לא יתאפשר לנותן שירות לעסוק בשירותי השוואת עלויות או תיווך, כהגדרתם בחוק, ביחס למוצרים ושירותים פיננסיים אותם הוא (או צדדים קשורים אליו) מספק ללקוחותיו. החוק כולל הוראות ביחס לפעילותם וחובותיהם של הגופים נותני שירותי המידע הפיננסי ושל "מקורות המידע" (הכוללים, בהתאם לחוק, בנקים, סולקים, תאגידי עזר, גוף מוסדי (קופות גמל וחברות ביטוח), בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, בעל רישיון למתן אשראי ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי), לרבות בעניין הגנת הפרטיות, השימוש במידע, אבטחתו וקבלת הסכמות לשימוש בו, גביית תמורה, מניעת ניגודי עניינים והוראות צרכניות. החוק קובע מועדי תחולה מדורגים למקורות מידע וסוגי מידע שונים, שהמוקדם בהם ביום 14 ביוני 2022, ביחס למידע אודות חשבונות תשלום וכרטיסי חיוב, שמקורו בבנק, תאגיד עזר או סולק.

נושאים שונים

הגנת הפרטיות

לאחרונה ניכרת בארץ ובעולם מגמת עלייה בהיקף הרגולציה בתחום הגנת הפרטיות. בינואר 2021, פורסמה להערות הציבור על ידי צוות משותף של רשות הגנת הפרטיות, רשות התחרות והרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן, הצעת מדיניות בנושא אימוץ הזכות לנייד מידע אישי (data portability). בדין הישראלי, זכות זו עשויה לאפשר לאדם פרטי לבקש להעביר לחזקתו באופן מקוון, מידע שנאגר בענייניו על ידי גוף מסוים, כך שיהיה ניתן לבצע בו שימושים נוספים או חוזרים.

במרס 2021, פרסמה רשות הגנת הפרטיות טיוטה להערות הציבור של גילוי דעת בנושא חובת צמצום מידע אישי, המצוי במאגרי המידע של ארגונים שונים, הן פרטיים והן ציבוריים, במטרה להביא לצמצום האיסוף, השמירה והשימוש במידע עודף, על מנת לצמצם את הסיכון לפגיעה בפרטיות ולהפרת חובות אבטחת מידע.

באפריל 2021, פרסמה רשות הגנת הפרטיות מסמך בנושא פרטיות באמצעי תשלום מתקדמים להעברת כספים ולתשלום בבתי עסק, במסגרתו הדגישה הרשות כי יש לקבל את הסכמת המשתמשים לרישום ולשימוש באמצעים אלה, על מנת לאפשר למשתמשים לשלוט על המידע הנוגע אליהם ועל פרטיותם באופן מיטבי.

במאי 2021, פרסמה רשות הגנת הפרטיות גילוי דעת להערות הציבור, בנוגע למונחים "מידע" ו-"ידעה על ענייניו הפרטיים של אדם" בחוק הגנת הפרטיות, לרבות דוגמאות לאלמנטים ונתונים הנחשבים מידע אישי המוגן על פי חוק הגנת הפרטיות בעידן הדיגיטלי.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 336 - שעבוד נכסי תאגיד בנקאי

לאור הגידול בהיקף ובמגוון הפעילויות שבגינן תאגידים בנקאיים נדרשים לשעבד נכסים, פורסם ביום 15 ביוני 2021 תיקון להוראה, המבטל את ההגבלה הרגולטורית הכמותית על שעבוד נכסי תאגיד בנקאי. חלף זאת הוגדרו בהוראה דרישות לניהול נאות של שעבוד נכסים, על מנת לשמור על איזון ראוי בין הצורך לנהל את עסקי התאגיד הבנקאי לבין הצורך להגן על זכויות המפקידים בעת חדלות פירעון, ובין היתר נקבע כי על דירקטוריון התאגיד הבנקאי להתוות את האסטרטגיה בנושא נכסים משועבדים ולאשר את המדיניות שקבעה ההנהלה בנושא.

הליכים משפטיים

לעניין תביעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו ראו באור 9 לדוחות הכספיים.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

להלן הדירוג של הבנק על ידי חברות דירוג בישראל וחברת דירוג בינלאומית:

- ביום 1 באוגוסט 2021, אישרה חברת "מידרג" את הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג aa2.il אופק יציב, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג P-1, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג Aaa.il אופק יציב ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג Aa3.il(hyb) אופק יציב.
- ביום 16 בנובמבר 2021, אישרה חברת הדירוג הבינלאומית Moody's את דירוג פקדונות הבנק במס"ח ובמטבע מקומי לטווח ארוך ל-A2, את פקדונות הבנק לזמן קצר ל-Prime-1 ואת תחזית הדירוג ליציב.
- ביום 3 בינואר 2021, אישרה חברת S&P מעלות את דירוג המנפיק של הבנק בדירוג iIAAA\Stable ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג iIAA.

מדיניות תגמול לעובדים

לגילוי בנושא מדיניות תגמול לעובדים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים" לשנת 2020, שעומד לעיון באינטרנט.

מעורבות ותרומה לקהילה

הבנק פועל במסגרת תכנית הדגל "מאמינים בך", במטרה לבסס מעורבות ושיתוף באמצעות פעילות התנדבותית של עובדיו, תוך יצירה של שותפות דרך עם ערך מוסף.

הבנק פעל ופועל במהלך תקופת התפשטות נגיף הקורונה לביצוע ההתאמות הנדרשות להמשך רציפות הפעילות ההתנדבותית במגבלות הקיימות ולאור הנחיות הגורמים המוסמכים.

- **ילדים ובני נוער בסיכון** - הפעילות מתמקדת בבני נוער בסיכון מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית שנפלטו ממסגרות שונות, במטרה לאפשר להם לקבל את הכלים הדרושים ולשנות כיוון לחיים נורמטיביים בחברה הישראלית. במסגרת התכנית, בני הנוער משולבים במיזמים עסקיים בתכניות השונות המחברות לימודים עם עבודה וטיפול יזמות עסקית בעזרת פיתוח כישורים ומיומנויות תוך יצירה של מעורבות חברתית עם ערך מוסף כדוגמת מיזמים שמקיים הבנק בשיתוף עם עמותות שונות ופעילויות מגוונות של עובדים עם נוער בסיכון : יוניסטרם - פעילות והכשרת בני נוער וצעירים להשתלבות בעולם העסקים והיזמות לצד אחריות חברתית, מנהיגות והעצמת הנוער. התכנית משתמשת בכלים גם מעולם החינוך הפיננסי. הבנק מאמץ מספר קבוצות ובמקביל משתתף באירועים ובפעילויות של העמותה בכל הארץ.

- **יזמות עסקית לנשים** - מעורבות וליווי בקבוצות למידה של יזמות עסקית לנשים, תוך התמקדות בהעשרה ובהקניית כלים בנושאים מגוונים כגון: מודעות פיננסית, יזמות עסקית, כישורי מנהיגות ומצוינות ובאמצעות ליווי אישי, חניכה ואימוץ של קבוצות במסגרות שונות. הבנק פועל עם מספר עמותות בתחום, לרבות ימי עיון והעשרה.

- **כוחות הביטחון** - הבנק מעורב באמצעות מספר מסגרות לעידוד בני נוער לגיוס והכנה לשירות משמעותי בצבא. הבנק פועל למוכנות זו, באמצעות הכוונה של גופים מקצועיים המלווים את בני הנוער טרום גיוסם לצה"ל, במטרה לייצר מוטיבציה וחזיון תחושת מחויבות למדינה ולערכיה, תוך חתירה למצוינות וחינוך למנהיגות צבאית ואזרחית. קבוצת הבנק מסייעת גם בשיתוף פעולה עם גופים חיצוניים וקרן ליבי לחיילים בודדים במהלך שירותם הצבאי, בין באמצעות מעטפת מימונית לדיור ובית חם ובין בהיערכות מקדימה של התנדבות עובדי הבנק למיזם זה. בנוסף, הבנק פועל בשיתוף פעולה עם מסגרת ליווי והכשרה של חיילים המסיימים שירותם הצבאי להכוונה תעסוקתית. הבנק מאמץ במסגרת מיזם "אמץ לוחם" גדוד לוחם ושותף לאירועי הגדוד וערבי היחידה בגדוד. הבנק מקיים שיתוף פעולה מיוחד עם ארגון נכי צה"ל ומלווה את נכי צה"ל במפגשי העשרה ומסעות.

- **פעילות נקודתית בקרב אוכלוסיות ומגזרים מיוחדים** - הבנק מעודד ותומך במתנדבים מקרב עובדי הבנק, המעוניינים לקחת חלק בפרויקטים אלו ולתרום מזמנם, ניסיונם ומומחיותם לטובת אוכלוסיות ומגזרים נזקקים נוספים. במסגרת זו תורמים הבנק וחברות הבנות שלו לעמותות ולארגונים שונים ובכללם המגזר החרדי באמצעות ארגון מובילות וכן לטובת סיוע לאוכלוסיות על ידי שיתופי פעולה של למידה משותפת, מעורבות חווייתית, חינוך פיננסי דיגיטלי, התנדבות, סיוע בסלי מזון, לימודי שפה ופעילות חברתית שיקומית.

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021		
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
ב-%			ב-%		
83,700	692	3.35	87,561	769	3.56
83,700	692	3.35	87,561	769	3.56
839	-	-	601	4	2.69
839	-	-	601	4	2.69
2,457	1	0.16	2,424	-	-
28	-	-	-	-	-
2,485	1	0.16	2,424	-	-
39,275	10	0.10	46,419	11	0.10
39,275	10	0.10	46,419	11	0.10
28	-	-	133	-	-
28	-	-	133	-	-
11,344	28	0.99	14,213	23	0.65
11,344	28	0.99	14,213	23	0.65
305	-	-	334	-	-
305	-	-	334	-	-
137,976	731	2.14	151,685	807	2.15
2,777			3,038		
13,858			17,069		
154,611			171,792		
28	-	-	-	-	-

נכסים נושאי רבית
אשראי לציבור (2) (5)
- בישראל
סך הכל
אשראי לממשלה
- בישראל
סך הכל
פקדונות בבנקים
- בישראל
- מחוץ לישראל
סך הכל
פקדונות בבנק ישראל
- בישראל
סך הכל
ניירות ערך שנשאלו
- בישראל
סך הכל
אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה(3)
- בישראל
סך הכל
אגרות חוב למסחר
- בישראל
סך הכל
סך כל הנכסים נושאי רבית
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית
נכסים אחרים שאינם נושאים רבית(4)
סך כל הנכסים
סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

נספח 1 -

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2020			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021		
יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה	יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%
התחייבויות נושאות רבית					
פקדונות הציבור					
- בישראל					
לפי דרישה					
לזמן קצוב					
סך הכל					
פקדונות הממשלה					
- בישראל					
סך הכל					
פקדונות מבנקים					
- בישראל					
סך הכל					
פקדונות מבנקים מרכזיים					
- בישראל					
סך הכל					
אגרות חוב					
- בישראל					
סך הכל					
התחייבויות אחרות					
- בישראל					
סך הכל					
סך כל ההתחייבויות נושאות רבית					
פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית					
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית					
התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית ⁽⁶⁾					
סך כל ההתחייבויות					
סך כל האמצעים ההוניים					
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
פער הרבית					
תשואה נטו על נכסים נושאים רבית⁽⁷⁾					
- בישראל					
- מחוץ לישראל					
סך הכל					
סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2020			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021		
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה
במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%
83,636	2,020	3.23	86,371	2,272	3.52
83,636	2,020	3.23	86,371	2,272	3.52
923	(4)	(0.58)	635	13	2.74
923	(4)	(0.58)	635	13	2.74
2,579	5	0.26	2,356	-	-
28	-	-	-	-	-
2,607	5	0.26	2,356	-	-
34,013	38	0.15	46,879	35	0.10
34,013	38	0.15	46,879	35	0.10
56	-	-	105	-	-
56	-	-	105	-	-
11,074	101	1.22	14,149	71	0.67
11,074	101	1.22	14,149	71	0.67
221	-	-	298	1	0.45
221	-	-	298	1	0.45
132,530	2,160	2.18	150,793	2,392	2.12
2,599			2,812		
13,478			17,033		
148,607			170,638		
28	-	-	-	-	-

נכסים נושאי רבית
אשראי לציבור (2) (5)
- בישראל
סך הכל
אשראי לממשלה
- בישראל
סך הכל
פקדונות בבנקים
- בישראל
- מחוץ לישראל
סך הכל
פקדונות בבנק ישראל
- בישראל
סך הכל
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
- בישראל
סך הכל
אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה (3)
- בישראל
סך הכל
אגרות חוב למסחר
- בישראל
סך הכל
סך כל הנכסים נושאי רבית
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית
נכסים אחרים שאינם נושאים רבית (4)
סך כל הנכסים
סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2020			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021		
שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1)
ב-%		במיליוני ש"ח	ב-%		במיליוני ש"ח
0.03	5	19,628	-	1	27,603
0.42	153	48,107	0.55	193	47,097
0.31	158	67,735	0.35	194	74,700
1.68	2	159	1.52	2	176
1.68	2	159	1.52	2	176
0.12	1	1,153	0.13	1	1,064
0.12	1	1,153	0.13	1	1,064
-	-	441	0.04	1	3,000
-	-	441	0.04	1	3,000
0.63	19	4,005	3.89	103	3,543
0.63	19	4,005	3.89	103	3,543
-	-	36	2.48	1	54
-	-	36	2.48	1	54
0.33	180	73,529	0.49	302	82,537
		58,797			69,800
		2,430			2,196
		4,866			6,224
		139,622			160,757
		8,985			9,881
		148,607			170,638
1.85			1.63		
2.00	1,980	132,502	1.85	2,090	150,793
-	-	28	-	-	-
2.00	1,980	132,530	1.85	2,090	150,793
-	-	-	-	-	-

התחייבויות נושאות רבית

פקדונות הציבור

- בישראל

לפי דרישה

לזמן קצוב

סך הכל

פקדונות הממשלה

- בישראל

סך הכל

פקדונות מבנקים

- בישראל

סך הכל

פקדונות מבנקים מרכזיים

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב

- בישראל

סך הכל

התחייבויות אחרות

- בישראל

סך הכל

סך כל ההתחייבויות נושאות רבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית

זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית

התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית⁽⁶⁾

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הרבית

תשואה נטו על נכסים נושאים רבית⁽⁷⁾

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי רבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2020			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021					
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)			
במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%			
115,438	601	2.10	129,407	606	1.89	מטבע ישראלי לא צמוד		
58,514	(29)	(0.20)	67,045	(27)	(0.16)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.90			1.73	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
10,693	90	3.41	11,226	172	6.27	מטבע ישראלי צמוד למדד		
7,660	(31)	(1.63)	7,125	(69)	(3.93)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.78			2.34	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
11,817	40	1.36	11,052	29	1.05	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)		
9,053	(9)	(0.40)	8,287	(1)	(0.05)	סך נכסים נושאי רבית		
		0.96			1.00	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
137,948	731	2.14	151,685	807	2.15	סך פעילות בישראל		
75,227	(69)	(0.37)	82,457	(97)	(0.47)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.77			1.68	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2020			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021					
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)			
במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%			
109,710	1,826	2.23	128,135	1,801	1.88	מטבע ישראלי לא צמוד		
56,924	(101)	(0.24)	66,623	(80)	(0.16)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.99			1.72	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
10,575	177	2.24	11,068	492	5.97	מטבע ישראלי צמוד למדד		
7,386	(30)	(0.54)	7,557	(214)	(3.79)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.70			2.18	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
12,217	157	1.72	11,590	99	1.14	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)		
9,219	(49)	(0.71)	8,357	(8)	(0.13)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.01			1.01	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
132,502	2,160	2.18	150,793	2,392	2.12	סך פעילות בישראל		
73,529	(180)	(0.33)	82,537	(302)	(0.49)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.85			1.63	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ד. ניתוח השינויים בהכנסות רבית ובהוצאות רבית

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד					
גידול (קטון) בגלל שינוי			גידול (קטון) בגלל שינוי					
שינויים נטו	מחיר	כמות	שינויים נטו	מחיר	כמות			
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח					
						נכסים נושאי רבית		
						אשראי לציבור		
252	180	72	77	43	34	- בישראל		
252	180	72	77	43	34	סך הכל		
						נכסים נושאי רבית אחרים		
(20)	(49)	29	(1)	(7)	6	- בישראל		
(20)	(49)	29	(1)	(7)	6	סך הכל		
232	131	101	76	36	40	סך כל הכנסות הרבית		
						התחייבויות נושאות רבית		
						פקדונות הציבור		
						- בישראל		
(4)	(4)	-	1	1	-	לפי דרישה		
40	44	(4)	17	18	(1)	לזמן קצוב		
36	40	(4)	18	19	(1)	סך הכל		
						התחייבויות נושאות רבית אחרות		
86	58	28	10	4	6	- בישראל		
86	58	28	10	4	6	סך הכל		
122	98	24	28	23	5	סך כל הוצאות הרבית		
110	33	77	48	13	35	סך כל הכנסות הרבית פחות הוצאות הרבית		

- על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר שקלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- לפני יניקי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית.
- מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכתה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים ולתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021 בסך של 86 מיליון ש"ח, ו-80 מיליון ש"ח, בהתאמה (לשלושה חודשים ולתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2020 נוכתה יתרה בסך של 13 מיליון ש"ח ונוספה יתרה ממוצעת של 11 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- עמלות בסך של 51 מיליון ש"ח ו-46 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית בתקופות של שלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021 ו-30 בספטמבר 2020, בהתאמה וסך של 159 מיליון ש"ח ו-142 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית בתקופות של תשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021 ו-30 בספטמבר 2020, בהתאמה.
- לרבות מכשירים נגזרים.
- תשואה נטו - הכנסות רבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הרבית.
- השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

מילון מונחים

א	אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים. ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010. אשראי חוץ מאזני - התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).
ב	באזל - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.
ג	גידור - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.
ה	הון עצמי רובד 1 - הון על בסיס מתמשך (going concern capital) כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים.
	הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.
	הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).
	הסכמי ISDA ונספחי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.
	הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהווה בשיעור הרבית המקורית של החוב, או כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזדקקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם.
	ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.
	הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.
ח	חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).
	חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באינתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפרעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.
	חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.
	חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותו, או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

	חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאיו החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק. חווה - SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית. חווה אקדמה (FORWARD) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה זה אינו חווה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח. חווה עתידית (FUTURE) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה עתידית זה הוא חווה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים. חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT). חווה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים. חווה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים. חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.
י	יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות. יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נדילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה. יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.
כ	כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה. כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.
ל	לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".
מ	משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פרעון הקרן ותשלומי הרבית של החוב.
נ	נגזר אשראי - חווה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון. נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר. ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי סו ו-ASK, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.
ס	סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן. סינדיקציה - עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות, כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.
ע	ערבויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים: - ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שעבר למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי; - ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר; - ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק. - ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.
פ	פקדונות לזמן קצוב - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

	פקדונות לפי דרישה - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.
ק	קבוצת לווים - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.
ר	רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה. רביית בנק ישראל - רביית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים. רביית פריים - רביית הנקבעת בכל בנק על בסיס רביית בנק ישראל.
ש	שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית: רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק; רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים; רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים. שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים. שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים. שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב. שיעור התשואה הפנימי (ש"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרביית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי. שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.
ת	תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - תהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונם. תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות. תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן ורביית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רביית שנתית אפקטיבית.
ABC	ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון. FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב. LDC - Less Developed Countries - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית. LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד). Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני. Var - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.

אינדקס

מ	מדינות זרות	45
	מדיניות חשבונאית	73
	מדיניות ניהול סיכונים	35
	מוסדות פיננסיים זרים	80, 44
	מזומנים ושווי מזומנים	71
	מימון ממונף	53
	מינוף	98
	מסגרות אשראי	140
	מפקידים גדולים	58
נ	נגזרים	104, 57
	נדילות	99, 58
	ניירות ערך	80, 20
	ניתוח תרחישי קיצון	36
	נכסי סיכון	95, 25
ס	סיכון אשראי	122, 83, 36
	סיכון נדילות	58
	סיכון רבית	54
	סיכון שוק	52
	סיכונים אחרים	59
ע	עמלות	16
	ענפי משק	41
	עסקאות עם צדדים קשורים	155
	ערך בסיכון (VAR)	54
פ	פקדונות הציבור	58, 22
	פנסיה	89
ר	רווח למניה	8
ש	שווי הוגן	144
ת	תיאבון לסיכון	35
	תיק למסחר	80
	תשואה להון	14

א	אומדנים חשבונאיים קריטיים	60
	אסטרטגיה עסקית	9
	אקטואריה	89
ב	באזל	94, 25
	בקרות	62
ג	גידור	104, 76
ד	דוח רווח והפסד	67
	דוח על הרווח הכולל	68
	דוח על השינויים בהון	70
	דוח תזרים מזומנים	71
	דוח רואי החשבון המבקרים	66
	דיבידנדים ומדיניות חלוקת רווח	26
ה	הון והלימות הון	93, 24
	הון מניות	70
	הון עצמי רובד 1	95, 24
	הון רובד 2	96, 25, 24
	הון כולל	95, 24
	הלוואות לדיוור	139, 122, 84, 46, 41
	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות בעייתיים	134, 84
	הפרשה למסים על הרווח	17
	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	129
ח	חובות בעייתיים	125, 83, 38
	חובות פגומים	125, 83, 38
י	יחסי הון	95, 24
	יעד הון	94, 24
ל	לווים גדולים	20
	לקוחות עסקיים	111, 30, 28, 6
	לקוחות קמעונאיים	111, 32, 28, 6
מ	מאזן	69
	מגזרי פעילות	111, 28
	מדד המחירים לצרכן	12